

Kristian Grøntveds dagbøger

for

1892, 1893, 1894 og 1895

Uddrag, foretaget af Arne Nielsen

Telefon 98971351

Mail: Arnebjergby@gmail.com

1892

1. januar 1892 – Nytårsdag

Sidste gudstjeneste. Der blev ingen gudstjeneste i Mygdal Kirke. Pastor Jakobsen er syg – hans kusk var nede ved kirken og fortælle, at præsten ikke kom.

I aften kom skomageren og hans broder, Julius, hened. Vi sang en del, og jeg læste en prædiken.

Lørdag den 2. januar

Andreas var henede i eftermiddag – om aftenen fulgtes vi ad ned til Niels Pedersens i Kaultved. Da vi kom, fik vi brød og kaffe. Så samledes man i smågrupper og samtalede om hvad, der lå os på hjerte. Hen på aftenen læste Laurids Nyeng en prædiken – Niels Peter Tellefsen læste nogle småfortællinger, og Niels Pedersen sluttede. Der blev sunget en del.

Niels Andersen, Stabæk, sad ved et bordhjørne og drev pebernødder hen ad bordet, som nogle med begærlighed greb. Da de var mest påpasselige, kom der en skrå i stedet for nødder. Den greb de i en fart, men slap den lige så hurtig – det vakte en del munterhed.

Hen ad kl. 12 fik vi te og smørrebrød, og så gik vi hjem.

Søndag den 3. januar

Jeg gik til møde i missionshuset i Bindslev. Læreren Søren Knudsen læste en prædiken, og Søren Løth læste et stykke i Missionstidende. Søren Løth opfordrede til at hjælpe N. L. i han store fattigdom – han har en syg søn.

Mandag 4. januar

I aften kom mine brødre Andreas og Jens hened – Jens' kone Marie var med. Jens og Andreas var med ude i stalden, der talte vi en del med Jens om hans sjæls tilstand. Jens sagde, at han vidste godt, at han stod uden for Guds nåde, men jeg mærkede ikke til nogen længsel hos ham efter Gud. Han var meget stille, da vi kom ind, og vi sad og sang nogle sange i Harbøre sangbogen.

Tirsdag den 5. januar

Kort før middag gik Jens og Marie op til Degnbøl. Fader og jeg stod og tærskede, medens de var her. Dog gik jeg ind og talte lidt med dem, inden de gik. Jeg er meget ked af, at jeg ikke kan komme til at tale med folk, der kommer her søgnedage, men fader er meget påpasselig med at hjælpe mig i laden, når der er fremmede her. Dog jeg vil ikke klage derover.

Onsdag den 6. januar

Møde her i aften. Kl. 7 begyndte vi at synge salmer, og så læste Laurids Nyeng en prædiken. Søren Løth bad en bøn til slutning – i den takkede han Gud for det åndens pinsevejr, der er gået hen over dette hus. Det blev jeg meget glad over. Der var mødt 30 mennesker. Da Karoline sagde godnat til mig, sagde hun, at der er sket en forandring, siden der sidst var møde her – da gik du i byen, da vi kom.

I aften var der juletræ i Mygdal n. skole – Johannes var deroppe.

Lørdag den 9. januar

Andreas var hernede i formiddags – han var ved at irettesætte Mine og jeg, fordi vi ikke stod nok på pinde for fader. Det var nok en gavnlige advarsel, vi fik, men når jeg hører Andreas tale, kommer jeg til at tænke på ordsproget: Tomme tønder buldrer mest.

Søndag den 10. januar

Sidste gudstjeneste i Uggerby i dag. Jeg gik derned – Rodskjer, Odden, var kørende i slæden – han tog alle de kirkefolk, der kunne være i slæden, op. I aften kom Degnbøls hyrde hened og fortalte, at Martha var nedkommet med en datter – han skulle låne 6 kr. af fader.

Mandag den 11. januar

Jeg var ”budet” til at lave visker og viske vejene af. Jeg spiste min mellemmad hos Gøggaards Mølle – Thøger opvartede med nogle krigshistorier.

Kristian Dal er blevet sognerådsformand fra nytår. I aften er der møde hos Niels Andersen i Stabæk af Herrens venner.

Onsdag den 13. januar

Missionsmøde i eftermiddag i Bindslev Kirke ved pastorerne Engberg, Aschenfeldt Hansen og Bugge. Møde i Højtved i aften. Mine og jeg gik derop.

Onsdag den 20. januar

Møde i Andreas’ hus i aften. Der var mødt 60 mennesker.

Kristian Degnbøl fortalte i dag, at demokratisk forening holdt møde hos ham sidste søndag aften. Den gamle forening blev sprængt, og en ny stiftet af Madsen – læreren – der var i krigshumør.

Torsdag den 22. januar

Generalforsamling i Skeen Møllesekskab – fader var dernede – møllerne blev bortforpagtet til Jens Axelsen.

Søndag den 24. januar

Jeg hentede skomageren – han kaldes grønskomageren – vi fik Andreas med ned til Nyeng, hvor vi var til kl. 10. Vi tilbragte aftenen med at synge, læse og samtale. Laurids Nyeng og jeg læste hver et stykke af Vilh. Becks julegave fra 1887.

Søndag den 31. marts

Møde i Andreas Degnbøls hus – pastor Engberg indledte og sluttede.

Da Engberg samme aften kom tilbage til Tversted, var der maskeradebal i forsamlingshuset ved Tversted Kirke. Pastor Engberg gik derind, sad lidt og så på det, så gik han op på talerstolen og sagde nogle få ord, inden han igen gik ud af huset. Det havde gjort ham meget ondt at se nogle af sine sidste konfirmander i huset.

Mandag den 8. februar

Børnegudstjeneste i eftermiddag kl. 4 i Bindslev Missionshus ved indremissionær Mads Lind og møde for voksne kl. 6. Fader og Tine gik derned.

Onsdag den 10. februar

Møde i Andreas Degnbøls hus i aften. Lærer Fischer talte og sluttede – vi sang en del. Der var mødt mange til mødet – det var et meget skønt møde, vi havde i aften – det er skønt at høre lærer Fischer.

Laurids Hansen sagde, at Charlotte Knurborgs forlovede, Peter Jensen, har lejet den søndre del af huset i 5 år og vil drive høkerhandel.

Fredag den 19. februar

Møde i missionsalen i Andreas Degnbøls hus i aften kl. 8. Niels Fællend og Svend foreslog, at vi skulle bygge et missionshus oppe ved Fællend på østre side af landevejen. Der blev berammet et nyt møde om denne sag 26. februar kl. 2.

Søndag den 21. februar

Sidste gudstjeneste i Mygdal Kirke. Der var også 2 barnedåb og 1 begravelse

Onsdag den 24. februar

Nyt møde i missionsalen. Søren Løth frarådede os at tænke på at bygge et missionshus i år. Han syntes, at det var for tidligt. Mødet der var berammet derom på fredag er derfor aflyst.

Søndag den 28. februar

Pastor Jakobsen meddelte ved førstegudstjenesten i Mygdal, at han ville holde onsdagsprædiken i fasten. Han havde hørt, at der var sket en stor vækkelse i Mygdal sogn. Han ville bede de kristelige mennesker om at komme til kirke onsdag, da kirken var det rette sted at samles.

Om aftenen var jeg til møde i missionshuset. Lærer Johansen fra Skagen og pastor Engberg talte. Senere sang lærer Johansen og fortalte træk fra sin opvækkelse.

Onsdag den 2. marts

Gudstjeneste i Mygdal Kirke om formiddagen. Pastor Jakobsen talte først lidt i kordøren – derefter betrådte pastor Hansen prædikestolen og holdt en meget god prædiken. Efter gudstjenesten fulgtes pastor Hansen og frue med hen i Degnbøl, hvor de blev hele eftermiddagen, indtil mødet i missionsalen kl. 7. Pastor Hansen fortalte mange skønne ting og sluttede mødet.

Fredag den 4. marts

Sognerådsmøde i fattiggården. Der blev ansat nye bestyrerfolk for denne – Jeppe Hamborgs søn, Janus Jørgen Jepsen og hans kone fik pladsen. De har tidligere i 7 år været bestyrerpar på fattiggården i Harritslev.

En dreng, der tjener hos Jonathan, lå hos Trine, der er pige i Nyeng. Jeg har hidtil troet om Trine, at hun var et alvorligt og ærligt Guds barn, lidt enfoldig i sin tro, men dette her er hæsligt. Der kan blive noget til de vantro at hakke løs på. Det lille hellige samfund i Mygdal har hidtil ikke haft så sørgelige ting at opvise, men nu. Herre, tag vort samfund der også er dit, i din stærke hånd og bevar os i din ånd.

Vi var ude ved Laurits Hansen kl. 8. Laurids Nyeng og Andreas Degnbøl sad der. Vi sad der indtil kl. 12 og samtalede og sang. Det lod til, at både Laurids og hans kone gerne ville tjene Vorherre –

de bøjede hver aften deres knæ i bøn til herren. Det brugte Laurids Hansen også at gøre, medens han tjente. De synger salmer og læser i gudelige bøger, går til kirke og til alters. Men, sagde Laurids, jeg synes, at det er hovmod, når nogen siger: Vi hellige eller kalder sig selv hellige. De lod til at ville slutte sig til vort samfund i Mygdal. Verdens børn regner dem allerede blandt de hellige. Før vi gik, fik vi en kop kaffe. Så sagde Laurids til os, om ikke vi skulle bøje vore knæ i bøn til herren,. Vi faldt så alle på knæ og bad. Laurids Hansen bad højt og rent – til vor store forundring bad han en meget god og inderlig bøn.

Vi var også ude at se besætningen: 2 køer, 1 kvie, 2 får og en gris med 3 kulører. Der er pæn orden og renlighed. De har en fremmed dreng på 10 år.

Lørdag den 5. marts

det fortælles, at Bierre-Niels vil sælge sin gård og så udvandre til Amerika igen. På torsdag rejser Else Gøggaards sønner, Søren, Jesper og Kristian, til Amerika igen.

Fredag den 11. marts

Sognefoged Niels Jensen, Retholt, var her for at indsamle bidrag til det danske kongepars guldbryllup.

Søndag den 20. marts

Sammen med bl.a. skomageren gik vi til Horne. Vi var inde i Portgård, hvor jeg afleverede min overfrakke og et mundklæde. Vi var til gudstjeneste i Horne Kirke, inden vi gik til højskolen, hvor vi blev vist rundt af 2 elever, Jes Korydon Kristensen fra Møborg og Magnus fra Feldballe. Vi så de 2 skolestuer, karlenes kamre og gymnastikhuset.

Vi gik så ned til kirken, hvor der var begravelse med 2 mænd, der var druknet uden for molen sidste mandag. Fra begravelsen gik vi til missionshuset, hvor der var fuldt af folk. På hjemvejen var vi inde i Portgård og fik brød og te. Johan fortalte en del om lærer Fischer – han har ofte været for åbenmundet over for vantro folk og derved bragt Guds børn i forlegenhed. Jeg fik et hvidkålshovede med hjem til moder. Da vi kom hjem, var vi noget trætte, åd en pandekage og noget sødsuppe og gik så i seng. Skrædderen blev her i nat.

Mandag den 21. marts

Simon Nyengs datter og Benzon Mines datter skal dele legatet i år.

Torsdag den 31. marts

Kreaturopkøb ved Uggerby kro. Jeg trak derned med en kvie. Der var mødt ca. 30 kreaturer, men ingen købere.

I morges kørte Laurids Hansen sin kone op til sit nye hus. Hun var syg, og straks kørte Laurids Nyeng efter jordemoderen, og hun nedkom lykkelig med et barn.

Søndag den 3. april

Skomageren og jeg gik op til Peter Skærping til møde. Peter indledte og læste en prædiken. Ludvig sluttede – vi var der til kl. 11½. Vi sad og sang og samtalede og havde en ret skøn aften. Da vi kom, fik vi kaffe, og inden vi gik, fik vi te og brød.

Onsdag den 6. april

Man vil fæste Mine til Stejlbjerg, da deres pige skal rejse. Vi kan naturligvis ikke undvære Mine.

Torsdag den 7. april

I dag blev der repareret en del på Møllevejen. Peter Vandkjær arbejdede ved vejen for fader – han tog 75 øre i dagløn.

Jeg købte den lille sorte kvie af fader for 48 kr.

Lørdag den 9. april

Andreas er ved at lægge et stykke til haven, så den kommer til at gå helt ud til vejen.

Broder Jens' kone Marie er nedkommet en søn 5. april.

Søndag den 10. april

Jeg var i Uggerby Kirke. Senere gik skomageren og jeg ned til Bindslev Missionshus, hvor lærer Knudsen læste en prædiken. Da vi gik hjem, var vi inde hos Peter Bakken og fik noget at drikke.

Tirsdag 12. april

Der blev kørt sand fra Benzons hede til vejen vest for Odden – vi var 8 vogne, heraf 4 fra Odden. 2 sognerådsmedlemmer førte opsyn med arbejdet. Vi bagte i dag – Gine var hernede og hjalp til med det.

Folketingsmand Jungersen holder politiske møder i Tversted og i Bjergby i dag.

Onsdag den 13. april

I dag var jeg sammen med en række andre nede ved Kristen Pedersen, Kaultved, og hjælpe med at tærskes – vi brugte Simon Nyengs tærskemaskine. Kristen Pedersen og hans børn lagde på brættet – det var ikke længe mellem, at Kresten skulle ind og have en dram. Han er en sølle mand – han vil intet udrette. Niels Pedersen hjælper ham meget med arbejdet, men det er de vist ikke meget taknemmelige for. Vi fik en god kost i dag – om middagen fik vi ærter og flæsk. Om eftermiddagen fik vi kaffe og brød – om aftenen brød og æg samt tevand.

Torsdag den 14. april – Skærtorsdag

Jeg var til sidstegudstjeneste i Mygdal Kirke. Pastor Jakobsen holdt en god prædiken – der var kun få folk i kirke.

Fredag den 15. april – Langfredag

Pastor Jakobsen holdt en meget kold og forstandsmæssig prædiken. Uden for kirken sagde lærer Pedersen, at der blev holdt møde i den lille skole i Mygdal i dag kl. 6. Skomageren og jeg var i Bindslev Missionshus. Peter Sortkjær læste en prædiken, og Søren Løth sluttede.

Jeg talte med Daglig-Kristen fra Taars – han bragte en hilsen fra søster Mine. Han har lært skomagerhåndværket hos skomager Niels Lassen på Højtved mark.

Lørdag den 16. april

Lars Lejet har sat kartofler – Morten Larsen har sået havre. Fader har købt planter for 27 øre – Andreas for 13 kr.

Mandag den 18. april – 2. påskedag

Førstegudstjeneste i Mygdal Kirke – ingen altergang, da der ikke var nogen, der ville svare på lærerens spørgsmål, om nogle ville gå til alters. Julius ville have gået til alters, men han var bange for at blive ene om det. Der var barnedåb for 2 børn – det ene var min broder Andreas' barn, der er hjemmedøbt og hedder Alma Kristine Andreasen. Jeg, Laurids Jespersen og Julius Mortensen var faddere, og Mine var fadderpige. Lærer Kristiansen kom hen til mig og spurgte om navnene på de, der havde været faddere. Mine og mig var i Degnbøl og fik brød og kaffe, før vi gik til kirke – fra kirken gik vi også derhen og var der det meste af dagen. Der kom flere – vi sad og samtalede og sang en del. Andreas opfordrede mig til at læse en prædiken af Luther

Tirsdag den 19. april

I dag så jeg storken for første gang i år – der er få af dem.

Mandag den 25. april

I aften var jeg oppe ved den nye høker, Peter Jensen, i Laurits Hansens hus. Høkeren gav kunderne en dram – Laurits Nyeng vægrede sig først, men tog dog drammen. Det overraskede mig, såvel som over hans øvrige holdning – han er ikke meget karakterfast.

Tirsdag den 3. maj

Peter Krattets kone er død og skal begraves på fredag.

Fredag den 13. maj – St. Bededag

Jeg gik til førstegudstjeneste i Uggerby. Pastor Engberg forrettede selv tjeneste som kirkesanger. Engberg bad folk om at betale nogle penge for varme i kirken, da han havde lagt penge ud derfor. Da vi kom ud af kirken, stod han med hatten i hånden for at tage mod pengene. Jeg gav ham 30 øre.

Møde i Degnbøl missionsstue kl. 6. Andreas indledte mødet med bøn. Han bad mig om at læse en prædiken – senere læste jeg et stykke i Peder Madsens sangbog. Jeg var forsanger assisteret af Jens Gilkrog. Der var mødt mellem 50 og 60 mennesker.

Mandag den 30. maj

Fader var ond i eftermiddag – han gik og gnavede ad mig. Da jeg ikke ville tage det videre nær, blev han mere vred. Det er meget kedeligt – det ser næsten ud til, at min egen fader bærer nag til mig. Han er både urimelig og ufornuftig over for mig. Man mærker slet ikke til, at der til daglig brug er alvor i hans gudfrygtighed

Søndag den 5. juni Pinsedag

Mine og jeg fulgtes ad til Asdal Kirke. Pastor Hansen holdt en varm og beåndet prædiken – han har et meget klart lys over Guds ord, og man mærker, at han har Helligånden til vejleder og hjælper i sin store gerning.

Møde i Degnbøl missionsal i eftermiddag – der var mødt over 70 mennesker, og vi havde et skønt møde. Laurids Nyeng indledte og læste en prædiken – Andreas sluttede. Jeg var forsanger.

Mandag den 6. juni

Førstegudstjeneste i Mygdal og Uggerby kirker. Fader var i Mygdal, og Mine og Tine i Uggerby Kirke. Jeg var hyrde i formiddags.

Møde i Degnbøl missionsal. Der mødte alle de, der kunne sidde derinde. Andreas indledte – jeg var forsanger og læste en prædiken af pastor Sørensen ved Garnisons kirke. Sadelmager Niels Kristian sluttede.

Søndag den 12. juni

Der er husflidsudstilling i Mygdal nordre skole i dag. Johannes var deroppe. Pastor Jakobsen holdt tale - lærer Pedersen var deroppe. Der var nogen, der ikke ville have præmie, og det var bestemt, at de, der fik 1. præmie sidste år, ingen præmie skulle have i år. Peter Steens søn, Kristen, fik 1. præmie i år – af fruentimmere tog Stine Holtegaard og Lars Lejets døtre præmie. I år blev der ikke holdt riffelskydning i Mygdal.

Møde i missionssalen. Ved vore møder møder der altid mange flere kvinder end mandfolk – der møder ikke mange unge karle.

Mandag den 20. juni

Sammen med 6 andre vogne kørte jeg fyld på den nye Krøgholt vej

Tirsdag den 21. juni

Det årlige missionsmøde i Slotved skov. Om formiddagen talte pastor Engberg fra Tversted og missionær Nyholm, der rejser til Kina til efterår. Senere talte pastor Hansen fra Understed. Efter mødet opholdt vi os en tid i skoven

Onsdag den 22. juni

Valgmenighedspræst Knudsen fra Mellerup talte i den nye forsamlingsal i Mygdal i dag. Det blev indviet pinsedag og skulle rumme 150 mennesker. Det er 12 alen lang og 10 alen bred.

Søndag den 3. juli

Møde i eftermiddag i Degnbøl missionsal. Andreas indledte – jeg læste en prædiken og nogle småstykker. Laurids Grimmeshave sluttede mødet med bøn – han er god til at bruge bønnen. Der var mødt ca. 70 mennesker – vi havde et skønt møde – 2 norske piger fra Odden sang en sang for os.

I eftermiddag var Johannes til søndagsskole i Bindslev

Torsdag den 7. juli

I dag nedkom konen til mølleren i Mygdal med 3 sunde og velskabte børn.

Lørdag den 9. juli

I dag var der en fotograf i Mygdal nordre skole og fotograferede børnene. Johannes var deroppe. I aften var der et lille møde i Degnbøl missionsal for nogle indbudte venner. Jeg var også indbudt, men mødte ikke, da det blev for sent for mig. Jeg vidste heller ikke bedre, end at mødet skulle holdes i Nyeng. Der mødte 10. Det blev bestemt, at en væg skal flyttes. Andreas skal have 10 kr. for den ulejlighed, han har haft indtil nu. Beløbet blev indsamlet.

Det blev besluttet at indsamle en gave til møllerenes kone i anledning af, at hun har fået trillinger. Svend og skomageren mente, at kun troende mennesker skulle give, men alle de andre ville, at enhver skulle have lov til at give.

Søndag den 10. juli

Møde i missionssalen. Fischer, Asdal, talte. Der blev indsamlet lidt over 26 kr. til møllerens kone.

Søndag den 17. juli

Kirkegang og møde i missionssalen. Jens Peter Skarndal havde været hos landstingsmand Madsen-Mygdal, der læste og sang for ham. Madsen-Mygdal sagde, at han gik ikke i Mygdal Kirke, fordi det ikke passede, hvad pastor Jakobsen sagde.

Ved den sidste generalforsamling i mejeriet blev Søren Byrgesen og Nielsen, Stabæk, valgt. Søren Byrgesen blev nok valgt, fordi han altid har haft så meget at udsætte på bestyrelsen.

Fredag den 22. juli

Møde i missionsstuen kl. 7 ved indre missionær Jens Hansen Iversen, der er en gammel mand, noget tykmavet, som går med blå briller.

Laurids Nyeng sad og fortalte mig, at hans søskende havde været samlet i Nyeng om et arvespørgsmål – de synes nok, at Laurids har fået for stor en arvelod. *Som sædvanlig har Grøntved noteret hvem, der har deltaget i mødet.*

Lørdag den 23. juli

Dyrskue i Hjørring. Naboen, Niels, var deroppe.

Søndag den 24. juli

Sidstegudstjeneste i Mygdal Kirke. Præsten fra Tornby prædikede. Fader var i kirke. Jeg gik til Uggerby, hvor pastor Engberg prædikede. Missionær Jens Hansen Iversen var i Uggerby Kirke – han sagde, at vi ikke holdt vore kirkegårde i en pæn orden.

Ved aftenens møde i missionsstuen læste Laurids Grimmeshave en prædiken, da hverken jeg eller Andreas var der.

Tirsdag den 26. juli

Indre missions årlige sommermøde i Hjørring med gudstjeneste i Sct. Catharinæ kirke ved Vilhelm Beck og i St. Hans Kirke ved provst Blume fra Bøvling. Jeg hørte Vilhelm Beck – det er en sjælden fængslende måde, han prædiker og taler på. I kirken sad pastor Aug. Christensen fra Taars og redaktør Carlsen ved siden af hinanden, ligesom de også var sammen i plantagen om eftermiddagen. Jeg spiste min mellemmad i folkestuen i Høyrups gård sammen med andre fra Mygdal.

Kl. 3 holdtes der så møde i plantagen (Christiansgave), hvor pastor Bjarnesen fra Ryde og indre missionær Kjær fra København talte. Sidste taler var Vilhelm Beck. Om aftenen var der møde i ridehuset. Det har været en velsignet dag i dag. Vi kørte hjem kl. 7 – Andreas og Laurits Jespersen havde en fremmed gæst med hjem.

Søndag den 31. juli

Messefald i Mygdal Kirke. Jeg var i Uggerby Kirke, hvor en teologisk kandidat Svejstrup talte i pastor Engbergs fravær. Svejstrup, der er forlovet med Engbergs frøken, var rask til tjenesten – vi var kun i kirken en times tid.

Anton Grønbæk er blevet væltepeter-rytter

Mandag den 1. august

I formiddags hentede jeg et læs tørv i mosen – fader hentede et læs engtørv – det sidste – det blev i alt 14 læs engtørv.

Lørdag den 6. august

Jeg hentede et læs tørv i mosen, som jeg kørte op til skolen. Pigerne blev færdige med at hakke roer.

Søndag den 7. august

Jeg og Mine gik til Uggerby Kirke – der var mange folk fra Mygdal dernede. Pastor Gade talte. Da han kom ind i kirken, hilste han ”Guds Fred”. Jeg sad og var noget døsig, men blev straks vågen. Gade holdt en åndrig prædiken.

De hellige i Astrup er ved at bygge en stue til Kristian Nørskovs hus ved Astrup Kirke, som de vil holde møde i. De skal give 30 kr. i årlig leje. Pastor Borchenius gav 30 kr. til stuen.

Mandag den 15. august

Ane Stokholm på besøg. I eftermiddag var hun inde ved naboen, Niels. Der havde de talt en del om de folk, der hørte til Indre Mission – de kunne slet ikke forstå de folk. Der var blevet sagt, at det var mærkeligt med Kristian (mig), for det var lige på en gang, at han var blevet sådan og brød med alt det gamle..

Tirsdag den 16. august

Nogle af provstens konfirmander i Hjørring har snydt ham for de gaver, som de skulle bringe ham fra deres forældre. Hasselbalchs søn fra Aastrup havde et brev med 25 kr. med til provsten, men drengen tog selv de 20 kr. og kom de 5 kr. i en kuvert, som han så gav til provsten.

Fredag den 19. august

Kristian Degnbøl har købt Kristen Villadsens hus (tidligere tilhørende Laurits Vestergaard) for 2.500 kr. Gunder har solgt sin gård på bakken i Skarndal for 15.000 kr.

Lørdag den 20. august

Hentet et læs sand i Knuds Bakke. Hans kone kom ud og betroede mig, at Knud ikke holdt af, at der blev taget sand i hans bakke.

Mandag den 22. august

Fader og jeg mejede korn – Mine og Sørine bandt op. Sørine fortalte i dag, at Hans Lilholt havde en søster, der hed Kirsten. Hun tjente hos lærer Hjelm i Mygdal – hun blev frugtsommelig ved ham, og så blev hun sendt til København., hvor hun fødte en pige. Pigen, der blev opfødt hos madam Hjelm, er siden rejst til Amerika.

Søndag den 28. august

I middags gik jeg ned til Niels Pedersens i Kaultved – jeg kom der sammen med Smed Andreas og hans kone Marie Brændevin. Min broder, Andreas, kom også. Vi fik kaffe og kage – der kom flere, og så fulgtes vi ad til Bindslev Kirke, hvor der var mange folk i kirke. Pastor Engberg sagde ved slutningen af gudstjenesten: Glem ikke at lægge noget i blokken – der er mange fattige i Bindslev. Jeg gik hjem, spiste min mellemmad og gik så sammen med Tine til møde i

missionssalen.

Jeg talte en del med Jørgen Ibsen, der også skal møde til mønstring i Aalborg på fredag. Ved mødet blev bedt om bidrag til bænke - jeg gav en krone. Fader lovede at betale en bænk.

Det var et skønt møde, vi havde i dag. Jeg fik at mærke, at jeg hører til blandt de folk – de fleste af de troende ønskede mig en lykkelig rejse til Aalborg.

Torsdag den 1. september

I dag pakkede jeg mine sager sammen til Aalborg rejsen. Foruden undertøj og soldaterrekvisitter kom der 1 hvedekage, 1 krukke smør og en ost i vadsækken, og så lagde jeg mig til at sove.

Fredag den 2. september

Fader spurgte mig, om jeg ville have nogle penge. Det sagde jeg ”Ja” til. Så begyndte han i en ond tone at snakke om, hvor skidt han havde det med penge, og spurgte til sidst om hvor mange, jeg ville have. Det svarede jeg ikke på – jeg fik ingen penge. Klokken ca. 5 kørte vi så. Ved Bjergby præstegård mødte vi Lars Therkildsen, der sagde, at der i går var kommet telegram om, at vi ikke skulle møde. Da vi kom til Torvet i Hjørring, blev der igen sagt, at vi skulle ikke længere end til Hjørring. Vi fik spændt fra i Høyrups gård og jeg gik ned på jernbanestationen sammen med andre. Der var telegrammet opslået – kantonnementsøvelserne bortfalder i år og de til dem indkaldte mandskab og heste skal ikke give møde ved afdelingerne. Oppe i byen mødte jeg fader, der bad mig følge med op til Ane Stokholm, hvor vi fik kaffe og hvedebrød. Vi fik vist nogle familieportrætter.

Sammen med Knud Knudsen og en karl fra Horne gik vi hen til Kjærsgaards, hvor vi fik kaffe og cigarer. Vi kom hjem fra Hjørring kl. 2 om eftermiddagen - og jeg gik straks ud for at pløje.

Søndag den 4. september

Mine og jeg fulgtes ad til Asdal Kirke. Pastor Hansen holdt en varm og beåndet prædiken. Han advarede stærkt mod Politikken (*det må være avisen med dette navn*). På vejen hjem kørte vi med Andreas og Marta – vi var inde hos Portgaard og fik brød og kaffe.

Om aftenen møde i Mygdal missionssal. Pastor Engberg kom derned fra Uggerby. Laurids Nyeng indledte og læste en prædiken. Pastor Engberg holdt en kort tale og læste en lille fortælling. Det blev besluttet i fremtiden at starte møderne kl. 7, og så bad Andreas folk lade deres hunde blive hjemme, når de gik til møde – der var også mange hunde i aften. Der var mange, der bød mig velkommen hjem fra mønstringen.

Søndag den 11. december

Første gudstjeneste i Mygdal. Pastor Jakobsen holdt skriftetale, og kandidat Bülov – søn af postmester Bülov i Hjørring – prædikede. Fader var i kirke. Jeg og Tine var i Uggerby Kirke.

Fredag den 16. september

I aften er det et år siden, vi begyndte at holde gudelige møder eller forsamlinger i Mygdal. Det første møde blev holdt i mit hjem. Det var temmelig uforberedt, men vi kan dog sige, at det er gået over forventning – godt og skønt. Herren holde fremdeles sin hånd over vort lille samfund her i sognet – at vi må blive leddet i det rette spor, og gid at de helliges samfund må vedblive at være en sund vækst.

Søndag den 18. september

Møde i missionsalen ved lærer Fischer, Asdal. Der var nok mødt ca. 90. Hans Knudsen. Ørnbøl, der omtalte et ynglingeforeningsmøde i Asdal, sagde, at det altid har været skik at give vore folk en høstdag, og da vi i år har haft en god avl, og vore folk har været flinke, så kan vi vel også få råd til at give dem 2 høstdage i år.

Torsdag den 22. september

Jeg forlangte penge af fader til en overfrakke, hvilket han ikke nægtede mig. I dag havde posten et brev med fra lægdsmanden, hvor denne bad mig tilbagebetale de 1 kr. 80 øre, jeg havde fået i "marchpenge" til den kantonnementsøvelse, der bortfaldt. Jeg gav posten pengene med.

Fredag den 23. september

Marked i Sindal. Fader var kørende til marked – Andreas trak dertil med den sorte og den hvide kvie – fader solgte den hvide kvie til en mand fra Glimsholt for 36 kr.

Skomageren fik 20 kr. for at tærsk landstingmand Madsens avl – han tjener årligt op til et halvt hundrede kroner hos Madsen, hvilket er en god betaling.

Søndag den 25. september

Jeg var i Uggerby Kirke, hvor jeg hørte, at missionsstuen i Astrup hos Kristian Nørskov skal indvies på torsdag. Pastor Hansen fra Horne taler i kirken kl. 2 og senere i missionsstuen.

Jeg gik senere til møde i missionsalen i Degnbøl, hvor der ikke var mødt ret mange.

Det siges, at Tor og Trine i Nyeng har et godt øje til hinanden. Det er en kedelig historie – de står nok temmelig let begge to, og når de nu kommer til at tjene i samme gård, hvad bliver så enden?

Tirsdag den 27. september

I dag blev Peder Houbak begravet. Han døde efter få dages sygeleje. Han var blevet slem til at drikke i de senere år.

Torsdag den 29. september

I dag var Jens Gilkrog her med tøj til en frakke – det kostede kun 5 kr. pr. alen. Da jeg kom hjem, opfordrede moder og Mine mig til at få det byttet – de syntes, at tøjet var alt for simpelt. Mine ville gerne gå til Hjørring i morgen for at få det byttet. Jeg blev noget gnaven over denne hurlumhej og sagde, at tøjet var godt nok, så jeg ikke ville have det byttet.

Søndag den 2. oktober

Konfirmation i Bjergby, Asdal og Tversted kirker. Jeg gik til at Asdal og hørte pastor Hansen holde konfirmation. Der var alle de folk, som kirken kunne rumme.

Efter at have fået noget brød hos Johan Portgaard, fik jeg agende hjem med Jens Sandager.

Om aftenen gik jeg til møde i missionsalen, hvor der var mødt 37 personer. Vejret var måske skyld i, at der ikke var flere.

Mandag den 3 oktober

I dag var Niels Pedersen kørende op til Peter Steen med Niels Kristian, som Peter Steen kurerer for kirtelsyge.

I morgen skal jeg køre sten på vejen vest for Odden sammen med 13 andre vogne

Laurids Hansen er rejst fra Odden. Han blev vred på Rodskjer, fordi Rodskjer ikke ville lade Laurits få heste til at så rug. Nu har Laurits fået Andreas, Laurids Nyeng og Niels Vandkjær til at gøre sit hestearbejde. I stedet skal han arbejde for dem – men han kommer nok til Odden igen, når han har sundet sig lidt.

Fredag den 7. oktober

Skrædderen kom og tog mål af mig til en overfrakke. Han fortalte, at nu var den nye missionsal i Astrup indviet. Pastor Borchenius var glad for stuen – han ønskede, at de havde en lignende samlingsstue i Sindal. Det trænges der til, da sekterne er ved at tage overhånd dernede. På søndag skal den nye kirke i Frederikshavn indvies – samme dag indvier baptisterne et forsamlingshus i en ombygget skole. Der rustes til kamp fra begge sider – her i Mygdal går det meget stille til. Der mærkes ikke nogen åbenlys modstand mod dem, der vil tjene Jesus. Det kommer vel nok af, at vi er så sløje og kraftesløse. Det ser ud som om de, der kalder sig omvendte – i hvert fald flere af dem – har større lyst til at omgås vantro mennesker end Guds Børn. Vi står også uden nogen menneskelig fører og er uoplyste og ulærte folk med ringe erfaring i Guds rigets sager. Der er en mængde mennesker, der har været til vore møder og set hvilket flag, vi toner. Men når de har været der nogle få gange, bliver de borte – det er næsten udelukkende småfolk og fattigfolk, og af dem er det især kvinderne, der møder. De større gårdmænd og deres familier holder sig borte. Det siges om os, at vi er så varme i Mygdal – det er en ros, vi næppe fortjener at få. Man mærker en hel del til misundelse og slige grimme laster. Bagtalelse findes også blandt de, der kalder sig Guds Børn, og hvad der er det værste: Jeg har selv en god part af skylden derfor.

Søndag den 9. oktober

Førstegudstjeneste med altergang i Mygdal Kirke. Da pastor Jakobsen var ved at oplæse evangeliet fra prædikestolen, faldt han besvimet om. Lærer Christiansen og nogle flere hjalp ham ned og fik noget vin og vand hentet til ham. Efter at have siddet på en stol et stykke tid, kom han sig, så han kunne fortsætte gudstjenesten.

I eftermiddag var der møde ved Mygdal Kirke om opførelse af et ligkapel.

Tirsdag den 11. oktober

Jeg stod tidligt op. Jeg og andre skulle til møde i Skagen i dag. Min nye overfrakke med sort krave samt et par manchetter er blevet færdig.

Vi kørte kl. 5½ - fader, jeg, Mine og skrædderen. De vi kom til kirken tog vi skomageren og to andre med. Vi var nu 7 på vognen – Andreas havde også 7. Vi var i Hjørring kl. ca. 8. Vi var først hos Ane Stokholm med det tøj, vi ikke skulle have med på turen. Derfra gik vi ned til stationen, hvor lærer Jensen samlede os. Vi betalte hver 2½ kr. for turen. Vi var i alt 35 personer, der kom ind i 3 bænkevogne. Vi sang ved stationerne Sindal og Tolne. I Frederikshavn skiftede vi til den smalsporede bane. Det var et langt tog med 2 maskiner for.

Vi skulle indkvarteres – skomageren og jeg kom til at bo ved Jens Chr. Gaihede. Vi fik serveret kartofler og fersk flynder, sagosuppe og kaffe. Gaihede havde deltaget i træfningen ved Helgoland i 1864 som halvbefaren på admiral Suensons skib. Denne bedrift ville han gerne fortælle om.

Kl. 2 gik vi sammen med værten til Skagen Kirke, hvor der var flere talere. Fra kirken gik vi tilbage til huset og fik brød og te. Kl. 7 om aftenen gik vi til missionshuset, der er bygget i 1855. Samme tid var der møde i kirken. Fra missionshuset gik vi hjem og fik brød og te. Efter at have siddet der lidt, gik vi ind i kamret, vi skulle sove i. Skomageren og jeg knælede i fællesskab og bad en aftenbøn. Jeg førte ordet. Jeg havde først bedt skomageren gøre det, men så sagde han, at jeg kunne vist bedre gøre det – og så gjorde jeg det.

Onsdag den 12. oktober

Vi stod op kl. 7 – fik os vasket og fik kaffe og brød, hvorefter vi gik hen i kirken til morgenandagt ved pastor Gandil. Derefter gik vi til forhandlingsmøde i missionshuset, hvor der var mange indlæg. Herfra gik vi til indkvarteringsstedet og fik kartofler, fisk, sødsuppe, kage og kaffe. Kl. 2 gik vi til stationen, og efter at have taget afsked med vore værter gik vi ind i banevognene. I Frederikshavn skiftede vi til statsbanernes vogne – vi var 39 i den vogn, jeg var i. Jeg kørte hjem med Laurids Nyeng – vi var 9 på vognen. Vi stod af vognen ved Fælled og gik resten af vejen hjem.

Dette møde vil aldrig blive glemt af deltagerne.

Lørdag den 22. oktober

Den lille børneskole i Mygdal, Grethe Ibsens skole, er ophørt, grundet manglende tilslutning. Hun blev nok noget ligegyldig med at undervise børnene. Hun er rejst til Hjørring.

Søndag den 23. oktober

I middags kom der besked fra Niels Pedersen, Kaultved, om, at Mine og jeg skulle komme derned med det samme. Der var en del gæster, som havde spist, da jeg kom lidt forsinket. Der blev sunget – senere fik vi kaffe og kage. Mine og jeg gik hjem, og efter at have spist mellemmad gik vi til møde i missionssalen. Laurits Nyeng indledte og læste en prædiken. Der blev foreslået, at man skulle tegne sig for årlige bidrag til missionssalens vedligeholdelse. Flere, deriblandt mig, tegnede sig for 2 kr. om året.

Mandag den 24. oktober

Jens skrædder tog mål af mig til et sæt klæder af brunternet stof, som Sørine har vævet.

Johannes skal have et sæt klæder af samme stof.

I aften er der møde i Mygdal nordre skole for de, der vil gå i husflidsskole

Onsdag den 26. oktober

I dag var der hele 4 tiggerkællinger hos os.

Fredag den 28. oktober

Kristian Degnbøl er misfornøjet med det, der foregår i husflidssagen. Kristen Holtegaard vil være enerådende og har sørget for, at der bliver lejet et pat stuer i Kristen Grøntveds aftægtshus af Bierre-Niels for 6 kr. Der skal Anders Kaultved og Niels Vandkjærs søn, Kristian, så lede undervisningen og vel nok have foreningens værktøj. Der skal så være en skole i Kristian Degnbøls søndre hus, hvor det er meningen, at Kristian Degnbøl skal være lærer. Det er Kristian misfornøjet med – han vil have hele skolen samlet hos sig og har så gode og rummelige lokaler som ingensinde tidligere. Jeg tænker, at husflidssagen går i stå, når nu foreningen bliver delt i to.

Den hældede allerede stærkt nedad sidste vinter.

Lørdag den 29. oktober

Nielsen, Kjærgaard, har købt afdøde Peter Hovbaks gård i Snevre for 26.000 kr. Mejerist Hartman, Bjergby, vil bygge et mejeri i Ilbro, som han vil drive ved siden af Mejeriet Hovbak.

Søndag den 30. oktober

Førstegudstjeneste i Tversted med bispevisitats – biskop Skoubo. Skomageren kom og ville have mig med. Vi kom lidt sent. De sang den sidste salme før prædiken ved pastor Engberg, da vi kom. Kirken var fuld, men vi fik en ståplads i koret. Efter en varm og åndrig prædiken, bad folk mindes de fattige, når de gik ud af kirken. Efter at der blev sunget en salme, blev de sidste års konfirmander stillet op i 2 rækker på hver side af gangen. Der var mange børn mødt til katekisation. Biskoppen trådte nu frem i kordøren og holdt en kort og god tale.

På vejen hjem besøgte vi Peter Bakken. Vi fik først et stykke hvedebrød, hvorefter vi fik hønsekødssuppe og kød. Senere fik vi kaffe. Vi sad og talte med Peter til det blev aften – vi sang også et par salmer.

Sidste torsdag var der eksamen i Tronsmark private skole – den forløb glimrende. Pastor Bugge var meget fornøjet med børnene. I den øverste klasse er der 26 børn – i den underste 20 børn. Da jeg kom hjem, var fader færdig til at gå til møde. Han bad mig blive hjemme, hvad jeg så gjorde. Han var noget ond, som han i regelen er om søndagen.

Tirsdag den 1. november

Tidlig på dagen kørte fader til Hjørring med Mine og hendes sager. Hun skal i sylære hos en kone, der hedder Sine Lassen. Johannes var med i Hjørring. Da han kørte hjem, var han om Degnbøl for at tage Gines skab med hjem.

Søndag den 6. november

Laurids Nyeng har fået sin gård vurderet til 18.000 kr. Han ville have haft den vurderet noget højere, men det sagde Jens Sørensen Saxager ikke kunne nytte noget.

Mandag den 7. november

Laurits Hansen fortæller, at han skylder 3.400 kr. på sit hus. Han får 80 kr. i årlig leje af høkeren.

Søndag den 13. november

Jog og Gine gik til førstegudstjeneste i Asdal. Mine fik kørende undervejs – jeg kom lidt sent. Pastor Johannes Clausen fra Slagelse – en ældre mand - og pastor Hansen prædikede. Medens kirkesangeren, lærer Fischer, hjalp præsterne i messeklæder, var Laurids Nyvang kirkesanger, og jeg hjalp ham. Hjemad fik jeg kørende med Martin Houen. Der var mange fra Mygdal i Asdal Kirke.

Den gamle Søren Løth er blevet begravet – der var 31 vogne i følget.

Tirsdag den 15. november

Udbygningerne til Nr. Elkjær mellem Bindslev og Tversted brændte. Ilden opstod vist ved gnisterne fra et tærskværk.

Torsdag den 17. november

I formiddags brændte bødkerens hus ved Varbro.

Søndag den 20. november

Kristian Degnbøl har 40 elever i sin husflidsskole i Mygdal.

Efter at have været i kirke i Uggerby gik jeg til møde i missionssalen i Degnbøl. Jeg var forsanger til de første salmer, da Laurids Nyeng ikke var mødt

Mandag den 21. november

Der er etableret en ny skole i Borrisholt i en ejendom, som Jens Løth i Stabæk engang har ejet. Lærer Christensen er lærer her.

Tirsdag den 22. november

Valg af en valgmand i Mygdal fattiggård til landstingsvalget i Aalborg. Søren Ørnboel blev valgt med ca. 70 stemmer – landstingsmand Madsen fik 38 stemmer! Højre stemte sammen med de moderate.

Andreas er ved at sælge huset, hvor missionssalen er, til den 74 årige Jens Løth. Jeg er både glad og urolig over, at Andreas sælger huset, men det er mest for Carolines skyld. Hun er datter af Jens Løth og tjente i Houen, medens jeg var der. Jeg ved ikke rigtig, hvorledes hun er sindet over for mig. Skønt jeg tror, at hun er et ærligt Guds barn, så ved jeg ikke, om hun har skrevet alt vor mellemværende i glemmebogen. Det er måske nok meningen, at Jens Løths søn skal have huset efter de gamle, eller måske Caroline skal giftes. Det er kedeligt, at vi ikke kan beholde huset til vore møder om søndagen, men det kan vi måske også i vinter. Til sommer finder vi nok på råd.

Torsdag den 24. november

Jeg gik op til Degnbøl og så alt hvad, Julius har lavet af husflidsarbejde, bl.a. et smukt hængeskab.

I Mygdal er etableret en sangforening med 8 medlemmer – Julius Grøn er leder.

Fredagen 25. november

Handelen med Jens Løth blev ikke til noget, men nu vi Smed-Andreas købe. Både fader og moder er noget misfornøjede med Andreas. Moder vil, at fader skal sælge vort hjem og så købe Andreas' hus. Fader har sagt til hende, at han er ked af at have gården længere. Moder sagde, at hvis fader købte Andreas' hus, så kunne jeg få det efter dem. Jeg sagde, at han kunne lade mig få mit hjem i forpagtning, og så kunne fader købe Andreas' hus og flytte derop. Det ville moder ikke – kunne jeg købe mit hjem, var det bedre. Men det er der ingen tanker om. Til december termin skal Andreas betale Kristian Degnbøl 500 kr., som han skal have af fader. Jens Vangen vil nok også have sine penge til december termin. Andreas er ved at være i knibe – han bestiller også for lidt. Jeg er ikke glad over sådan, som det går med ham. Bliver han ved i den dur, så ender det galt med ham, og han vil ikke tage mod råd af dem, som vil hans vel. Moder vil have mig til at tale alvorligt med ham. Det vil jeg også nok, men jeg frygter for, at det ikke kan hjælpe. Jeg vil lade Herren råde. I morgen fylder fader 68 år.

Søndag den 27. november

Jeg gik til sidstegudstjeneste i Uggerby Kirke. Jeg gik senere ned til Peter Bakkens i Bindslev, hvor jeg fik kaffe og brød. Vi gik sammen til Bindslev missionshus, hvor lærer Søren Knudsen indledte og læste en prædiken. Pastor Engberg sluttede og bad de, der skyldte afdøde Søren Løth penge for blade, om at betale til datteren Caroline. Der var 12 karle fra Horne Højskole i

missionshuset. Engberg fortalte, at der i næste uge skal indvies en missionsstue i Tversted præstegård.

Mandag den 5. december

Johannes er oppe i Degnbøl for at lære løvsavsarbejde af Julius.

Tirsdag den 5. december

Jeg gik op til Kristian Degnbøl, som først kom senere. Hans kone er ked af at passe kreaturerne og ønsker derfor, at de sælger ejendommen og køber et jordløst hus. Da Kristian kom hjem, fulgtes jeg med ham op til det søndre hus – til husflidsskolen, som har 3 stuer til værksteder. I den ene står 3 høvlebænke – i den anden stod drejerudstyret og i den 3. stod en høvlebænk. Der var 8 karle i gang.

Lørdag den 10. december

Kristian Uslevs søn, Frederik Kristiansen, er i Bjergby Kirke viet til Kristen Overgaards datter. Kristen Overgaard stod for brylluppet – der var efter forlydende 150 mennesker – det varede i 2 dage.

Søndag den 11. december

Min niece, Margrethe, i Degnbøl fylder 5 år i dag. Jeg gik til sidstegudstjeneste i Mygdal. Der var ingen kirkesanger, så Thomas Madsen sad i lærerens stol, medens præsten selv var forsanger. Der var få i kirke (*og dog var der 32*).

Om aftenen var jeg i missionssalen, hvor Jens Chr. Veienkouff indledte og læste en prædiken, inden lærer Fischer talte. Der var mødt 14 elever fra Horne Højskole, som sang for os. Der har aldrig været så mange mennesker i huset som i aften. Jeg var først hjemme kl. 11.30.

Mandag den 12. december

Jeg var hos Odden smeden Senius og gik derfra hen til Laurits Hansen. Først gik jeg dog ind i høkerens lejlighed i huset – de viste mig så ind til Laurids, der har 2 køer, 1 kvie og 1 gris.

Torsdag den 15. december

Fader og Gine kørte til Hjørring. Andreas var med. Han fik 500 kr. af fader, som han skal betale Kristian Degnbøl i denne termin.

Søndag den 18. december

Jeg gik til Uggerby Kirke. Pastor Engberg fortalte, at den nye lærer møder i kirken 1. juledag og bliver indsat. Det fortælles, at han var betænkelig ved at få embedet, da forgængereren havde aftærsket kornet og solgt det.

Møde i missionssalen. Jeg læste en prædiken. Vi sang meget, bl.a. "Trods længslens smerte", hvor Laurids Nyeng var forsanger til de 2 første vers, men det var en ravgal melodi, så jeg blev forsanger til de næste vers.

Skomageren fortalte, at Laurids Nyeng en aften havde overrasket Tor og Trine, der lå sammen i en kobås. Laurids blev så vred, at han næsten intet kunne sige. Dagen efter talte han alvorligt til dem og sagde til Trine, at hun skulle rejse, men så græd hun og fik lov til at blive. I aften er Tor og Trine i Bindslev missionshus. Det er et afskyeligt væsen, der er ved den pige.

Lørdag den 24. december – juleaften

I eftermiddag kl. 2 holdt jeg op med at arbejde, og så arbejdede jeg for mig selv resten af dagen. Juleaftensdag plejer vi at få mellemmad og kaffe om middagen – te om eftermiddagen. I aften sang vi 3 salmer efter opfordring af fader, efter at vi havde spist mellemmad, og så sad vi og læste gudelige bøger. Senere fik vi andesuppe og kød og til sidst en kop te. Vi fik hver et krus pebernødder, og så gled juleaften for os uden at efterlade noget dybere spor. Når der ikke til daglig er nogen hjertets forståelse mellem os om Jesus, så kan der jo heller ikke være det en sådan hellig aften. Der er noget fremmed i juleglæden herhjemme – noget der var rart at blive skilt ved.

Søndag den 25. december – 1. juledag

Fader, Gine, Mine, Tine og jeg gik til Mygdal Kirke. Der var mødt mange mennesker i dag – alle dem, der kunne være i stolene, på koret og en hel på gangen. Pastor Jakobsen begyndte sin prædiken med at ønske os alle en glædelig jul. I slutningen af sin prædiken blev han meget heftig og gav nogle hib til de hellige. Han sagde: "Der er ingen af os, der er frelste, så længe vi er her på jorden. Paulus siger: "Vi er frelste i håbet" og videre kommer et menneske ikke her på jorden. Det er derfor urigtigt, når nogle iblandt os kommer og siger til et menneske: "Er du frelst". Denne snak har ikke noget på sig, når et menneske omvender sig, så sker det i stilhed – det råbes ikke ud. Guds børn er de stille i landet". Omtrent således faldt ordene, og de blev nok hørt frem for den øvrige del af hans søvnige juleprædiken.

Han meddelte, at der nytårsdag i kirken ville blive indsamlet gaver til Det danske Bibelselskab. Han klagede over, at der indkom så lidt. I den tid han havde været præst i pastoratet, var der kun indkommet 5 a 6 kroner i hvert af sognene. Han mente, at det kom af, at han ikke havde myndighed nok til at frembære denne sag og ikke bad ydmygt og alvorligt nok om gaver til at støtte den gode gerning.

Møde i missionsstuen. Laurids Nyeng indledte og læste en prædiken, og Kristian Rishøj sluttede. Der blev læst et par fortællinger fra Vilh. Becks "Julegave". Vi sang meget i aften. Søster Mine siger, at jeg synger for højt og for hurtigt. Efter en af salmerne, hvor jeg var forsanger, troede hun, at der skulle danses efter den.

Flere kom i en heftig diskussion om pastor Jakobsen.

Mandag den 26. december – 2. juledag

Jeg og Mine gik til Bindslev missionshus.

Tirsdag den 27. december

I aften har de juletræ i Nyeng. Vi plukkede også et lille juletræ, som Johannes og Tine har pyntet i aften.

Torsdag den 29. december

Der har været juletræ i Bindslev missionshus – der var mødt 50 vogne og 150 børn.

Sidstegudstjeneste i Mygdal Kirke ved pastor Hansen. Der var ikke mødt nogen kirkesanger – ingen havde bedt lærer Christiansen derom. Niels Peter Tellefsen ledede så sangen.

Flere gik med os hjem for at spise, bl.a. Jane til Hans Knudsens. Hun er en grumme pige til at snakke.

Derefter gik vi til møde i missionsstuen i Degnbøl. Der har aldrig før været så mange mennesker der - pastor Hansen indledte og talte. Jeg lovede at følge med Andreas til Horne – han skulle køre præsten og hans ledsagere hjem. Da vi kom derop fik vi et glas vin og småkager.

Andreas sagde, at Jane har godhed for Knud Knudsen.

I aften holder landstingsmand Madsen politisk møde i Bjergby Forsamlingshus. I aften er der juletræ for pigebørnene i Horne missionshus – i går aftes var der juletræ for drengene.

Fredag den 30. december

I eftermiddag kl. 3 var der kredsmøde for Ydre Mission hos Hans Knudsen i Ørnøbøl. Lærer Fischer talte om eskimoerne. Der var mødt mange mennesker.

I aften havde skolebørnene i lærer Pedersens skole juletræ i høkerens forsamlingsaal i Mygdal. Pastor Jakobsen deltog efter sigende med stor lyst i dansen.

Lørdag den 31. december - nytårsaften

Niels Andreasen (naboen) sagde, at fader skulle betale 1 kr. 50 øre til sognefogden til mosevejen og 10 øre til sognefogden for ulejligheden.

I aften hørte man ikke et eneste skud. Vejret har nok forhindret spektakelmagerne i at lave skarnsstreger. Det gamle år går ud med knagende frost. Vi har ellers haft et smukt julevejr indtil. Året 1892 går ud af sagaen uden at efterlade sig nogen begivenhed, der har haft videre indflydelse på mig og min stilling. Alt er gået i sit vante spor. 1. påskedag begyndte vi at holde møde i Andreas' hus om søndagen og har fortsat dermed.

Som talere har vi haft pastor Hansen, Horne, pastor Engberg, indremissionær Iversen og lærer Fischer fra Asdal.

Af begivenheder som fortjener at omtales kan nævnes:

Døde: Søren Sørensen Løth, Tronsmark, og Laura Kristensen, Terpet.

Nørre Elkjærs udhuse er brændt.

Vort lille samfund i Mygdal har tilsyneladende udvidet sig en del. Der er flere, der samles med os, end der var for et år siden. Det er måske også vakte, som da stod ligegyldig over for Guds rige. Det er jo glædeligt, men det er ikke så glædeligt at se, at Alvoren og den begejstring, som da var oppe i blandt os, kendelig er aftaget, og der er nogle, der tilsyneladende bruger det hellige navn som skalkeskjul for deres synder og urene væsen, medens andre befalder sig på at gå på jagt efter alle andres fejl, undtagen deres egen. Den, der er den stærkeste til at fordømme alle, der ikke hører til Indre Mission, og som har tordnet og forbandet dans og kortspil, kæler for sin egen ondskab. Det er denne, der fører det store ord. Det værste er, at jeg selv har været flink til at deltage deri, om end jeg stundom har prøvet så svagt på at forandre det væsen, så vidt jeg kan, men jeg har aldrig kunnet lide det hovne væsen. Herren hjælpe os til i det kommende år at vokse en stille og sund vækst i Guds nåde.

Vedr. 1882:

Kammerråd Quistgaard har solgt sin på torvet i Hjørring beliggende gæstgivergård til gæstgiver Kjærsgaard, som i flere år har været forpagter af gården, for 32.000 kr.

10. februar: Mølskovgaards udbygninger er nedbrændt.

27. februar: Horne Højskole er blevet anerkendt, således at skolens elever kan få andel i de beløb, der tilstås skolerådene til understøttelse af fattige højskoleelever.

4. marts: Købmand Høyrup har bortforpagtet sin butik med pakhus og beboelseslejlighed på Torvet i Hjørring til kommis Søren M. Jensen mod en årlig afgift på 1.525.

Købmand Høyrup har forbeholdt sig tømmerhandelen, som han vil drive videre.

6. maj: Frederikshavns Bank har påbegyndt sin virksomhed.

22. november: Ved valgmandsvalget blev ligesom ved forrige valg valgt den moderate gårdejer Søren Ørnboel ved højres hjælp med 60 stemmer mod landstingmand Madsen-Mygdal 38 stemmer. Efter valget bragte Madsen-Mygdal, der var i en meget oprørt stemning mod formandens gentagne indsigelser, sine vælgere en tak – samtidig med at han hårdt bebrejdede de moderate, at de her som så mange andre steder gik sammen med højre. Der opstod herefter en meget hidsig batalje, der fra moderat side førtes af bager Søren Nørmark og lærer Pedersen, Mygdal søndre skole – navnlig var den sidste meget ublid mod Madsen-Mygdal – en profet er nu engang ikke agtet i sit fædreland

1893

1. januar – Nytårsdag

Sidstegudstjeneste i Mygdal Kirke. Der var kun 5 mennesker i kirke, og præsten var der ikke ret længe.

Onsdag den 4. januar

I eftermiddag gik jeg ned til sognefogden og betalte faders og mine kommunepenge.

Sognefogden er også købmand – der var en del kunder, medens jeg var der. Jeg fulgtes med skomageren hjem og sad der til kl. 8. Vi fik brød og kaffe. Skrædder Jens Gilkrog kom her i aften og blev her natten over. I aften har der været bal i andelsmejeriet.

Torsdag den 5. januar

Vi var ude at "viske" vejene af – af hensyn til sneen. Det første halm fik vi hos smed Senius – det næste hos Kren Goske, der bød os ind på kaffe og en dram. De har en hyggelig og smuk dagligstue. Der sad en sypige og syede – det var sadelmager Anders' datter. Min lillebroder, Johannes, var med – Julius Post fik ham til at gå ned med et brev og en avis til Holtegard. Sneen ligger alen højt alle vegne. Det er længe siden, at jeg har været så træt, som jeg var i aften.

Søndag den 8. januar

Jeg gik til møde i Degnbøl i aften. Der var få folk (14) på grund af den megen sne. Laurids Nyeng indledte og læste en prædiken – han sang også et par sange for os.

Mandag den 9. januar

Jeg kørte til Hjørring med Mine i dag. Vi havde den blakkede og den gule for slæden – den blakkede havde klokker på. Vi staldede ind hos købmand Jensen, hvor jeg fik en dram og en cigar. På hjemvejen kørte Niels Nissens søn med os et stykke vej – han gik post.

Torsdag den 12. januar

Jeg trak ud til broder Jens i Hvilsted med den røde ko i dag. Vi gik over Hjørring. Koen var meget træt, da vi var i Hvilsted kl. 4 – og jeg var dygtig ked af denne lange march. Broder Jens havde været i Sønderhaven i Serridslev for at hente hunden "Castor", der var løbet derud. Han havde lejet Kristian Peter fra Hvilsted til at køre derud – det kostede 2 kr. Vi gik i seng kl. 10 – Andreas og jeg lå i den ene seng i soveværelset.

Fredag den 13. januar

Efter at have spist frokost kørte Andreas og jeg hjem – over Hjørring, hvor vi fik en dram og en cigar hos købmand Jensen.

Sneploven kørte i Hjørring – der var 4 heste for og 2 kuske.

Søndag den 15. januar

Fader betalte mig 22 kr. i løn for sidste år. Jeg skulle have 100 kr. Jeg skal give 48 kr. for den sorte kvie, der er i Degnbøl, og så skal jeg have de 30 kr. af Andreas. I aften var der intet møde i Degnbøl på grund af det strenge vejr.

Torsdag den 19. januar

Pastor Balling, der var præst i Bjergby (omkring 1830), havde kun 1 barn – en datter, der hed Maren. Hun var nok lidt enfoldig. Hun blev gift med en, der hed Niels Madsen, der boede på Myrbakken og senere på Kjærsgaards Mølle, der også kaldes Niels Madsens Mølle. De havde kun en datter, der hed Lise. Hun blev gift med en, som hed Hans Schmidt, der også havde Kjærsgaards Mølle i nogen tid. Han var nok ond mod Lise, og hun blev helt sindssyg af den behandling, hun fik. Hun gik i nogen tid rundt mellem folk og var helt underlig. En ældre kvinde fulgtes med hende. Da så Lises mand døde, kom der mere ligevægt i hendes sind. Nu er hun, der bor i Hjørring, normal i åndelig henseende. Da Charlotte Knurborg var i sylære i Hjørring, boede hun hos hende.

Pastor Balling havde en vejrfløj (*vejrhone*), hvor der stod: "S.B." Dette oversatte en konfirmand til "Svine-Ballie". Som løn for denne visdom blev drengen flyttet ned blandt børnene.

Søndag den 22. januar

Sidstegudstjeneste i Mygdal Kirke ved pastor Jakobsen. Fader og mig gik til kirke. Da vi kom til kirken, stod lærer Christiansen og Laurids Jespersen oppe på en høj snedrive og talte sammen. Der var ikke mødt andre. Jeg fik hjælp af Laurids til at komme derop. Lærer Christiansen fortalte, at han var beskikket til lærer i Gillerslev sogn – han fratræder i Mygdal 1. februar. Han kastede lidt sne ud af våbenhuset og kastede noget i gangen til kirkegården. Denne gang var meget dårlig opkastet – det er nok en forsømmelse fra broder Andreas.

Foruden præsten, hans kusk, Frederik, og lærer Christiansen var vi 12 i kirken.

Kr. Jespersen fortalte, at der er gået koldbrand i en af Niels Nissens tæer. Det er strengt at være landpost i disse tider.

Om aftenen gik jeg til møde i Degnbøl – Laurids Nyeng indledte og læste en prædiken.

Mandag den 23. januar

Fader og mig kørte til marked i dag med den gule og den blakkede for slæden – vi havde den brune plag med. Jeg sad og holdt ved den. Vejene var nogle steder meget dårlige – det var næsten ufremkommeligt. Da vi var i Højene, var den brune blevet træt, så jeg måtte af slæden og trække den. Vi fik ikke solgt den brune plag på markedet, medens Andreas fik solgt en brun norsk hoppe for 210 kr.

Onsdag den 25. januar

I aften var vor nabo, Niels Andreasen, herinde med faders aktiebrev i Skeen Mølle og kr. 1 kr. 50 øre i rente. Brænderiejer Segelcke i Hjørring skulle være gået fallit og skylder 400.000 kr.

Grosserer Chr. H. Nielsen taber ca. 80.000 her.

Farbroder Christians søn, Charles, er rejst til Rusland.

Søndag den 29. januar

Ved gudstjenesten bekendtgjorde pastor Jakobsen, at pastor Aug. Christensen fra Taars holder prædiken i Mygdal Kirke den 1. februar. Pastor Jakobsen holder altergang om aftenen. Kl. 6 taler pastor Bugge i forsamlingsalen i Mygdal.

Søren Hebbelstrup blev begravet fra Mygdal Kirke i dag - der var 8 slæder i ligfølget foruden ligslæden.

Møde i Degnbøl stue i aften. Det blev bestemt at mødes fredag aften for at diskutere om at indsamle en gave til de fattige. Andreas er i færd med at sælge sit hus til Smed-Andreas.

Høkeren i Degnbøl hedder N. P. Jensen.

Onsdag den 1. februar

Sammen med skomageren og et par andre gik vi til Uggerby. Vi døjede med at komme over Degnbøl hede for vand, og nede i Uggerby bar jeg skomageren over en vandstrøm, hvorved jeg selv blev våd. Mødet var hos Grus-Hans – vi kom for sent, så vi fik ikke kaffe.

Efter at have sunget et par salmer indledte Laurids Nyeng – Grus-Hans sluttede med bøn.

Johanne Marie sang en sang i Pilgrimsharpen for os.

Den dag lærer Christiansen rejste, havde Laurits Nyeng været hos Madsen og haft en alvorlig samtale med ham. Han havde mindet Madsen om den skik, han brugte i skolen at tage sin familie med ind i skolen, når han bekendte troen, og spurgte ham, om han kunne gøre det nu. Madsen svarede: "Ja" – han levede i sin dåbspagt. Han ser med venlige øjne. Når han taler ved politiske møder, går han altid først af sides og taler med Vorherre, før han skal tale.

Lange Andreas har fået billetter til Amerika til sig selv, sin kone og 5 børn. De skal rejse med dampskibet "Thingvalla".

Fredag den 3. februar

Møde i Degnbøl missionsal angående indsamling til fattige – der var mødt 15 mand. Vi sang et par salmer, og Laurids Nyeng indledte med bøn. Så forhandlede vi lidt om måden, hvorpå vi skulle give. Det blev gjort således, at vi enten kunne give korn eller penge. Pengene gav vi til Andreas Degnbøl. Der blev peget på 3 personer, som skulle have korn eller penge.

Efter tegningen var samtalen ved at tage en uheldig drejning – nogle mente, at det var bedre, at

vi samlede ind til det missionshus, vi tænkte på at bygge.

Der blev også diskuteret, hvor missionshuset skulle ligge. Svend vil have bygget huset sønden for Kristen Axelsens hus. Jens Chr. Vejenkouff fandt dette uheldigt, da der ikke boede nogen i nærheden, som kunne have opsyn med huset, gøre rent og fyre i kakkelovnen.

Fredag den 17. februar

Møde i Degnbøl missionsal om hvor, det nye missionshus skulle ligge. Der var ikke enighed om placeringen.

Søndag den 19. februar

I eftermiddag gik jeg op til Ørnbøl. Vi fik først brød at spise og derefter kaffe. Senere gik jeg til Degnbøl missionsal, hvor pastor Fischer talte. Der var mødt mange mennesker, bl.a. 10 elever fra Horne Højskole. *Som sædvanlig noterer Kristian Grøntved hvem, der har deltaget i møderne.*

Onsdag den 22. februar

Jeg fik brev fra lægdsmanden om, at jeg skulle møde i Aalborg på den store eksercerplads 19. marts kl. 2.

Torsdag den 23. februar

Bestyrelsesmøde i andelsmejeriet. Der skulle vælges et nyt bestyrelsesmedlem i stedet for Bruun, Karlsminde, der har solgt sin gård. Efter kåring blev sognefoged N. C. Jensen valgt med 33 stemmer – lærer Pedersen, Mygdal sdr. skole, fik 32. Men så forlangte møller Karl Olsen skriftlig afstemning og nu blev lærer Pedersen valgt. Nogle ville udmelde sig, bl.a. min broder Andreas.

Søndag den 26. februar

Jeg gik til sidstegudstjeneste i Uggerby. Lidt syd for Retholt mødte vi sognefoged Niels Jensen, der kom kørende med sin kone og datter. De skulle nok til bal i forsamlingshuset. Pastor Engberg prædikede – han var også forsanger, men jeg var den, der førte sangen det meste af tiden. Om aftenen gik jeg til møde i missionsalen. Her var der megen diskussion om placering af det påtænkte missionshus. Jeg sagde, at når vi skulle bygge for hele pastoratet – og det bliver nok det bedste – skulle vi vel bygge i den vestlige del af Mygdal.

Tirsdag den 28. februar

Jeg var hos høker Jensen og købe skrivepapir. Han sagde, at han ikke måtte sælge papir, men når jeg ville tie dermed, kunne jeg nok få det.

Lørdag den 4. marts

Hestemarked i Hjørring. Fader og jeg kørte derop i slæden. Vi havde den brune plag med. Den blev sat ind i Høyrups gård, og jeg gik ind i Jensens kontor og fik mig en dram og en cigar. På markedet blev plagen solgt for 275 kr. Da vi kørte hjem, sneede det meget, og en del af vejen var næsten ufremkommelig.

Søndag den 5. marts

Jeg og skomageren gik op til Horne. Der var meget vand at gå og vade i de fleste steder. Det var en træls gåtur med modvind og megen is og vand at gå og glide i. Vi kom sammen med andre ind i Tophøjs stue, hvor der var en del folk.

Tophøj sagde, at barnet søgte til den hos hvem, den fandt den bedste forståelse. Lige børn leger bedst. For at et barn kan få en god opdragelse, må forældrene være enige om måden, hvorpå de

vil opdrage barnet. For at en lærer skal kunne udfylde sin plads på rette måde, må han lægge lige så megen vægt på børnenes opdragelse som på deres undervisning. Gør han ikke det, så har han ikke løst sine opgaver. Lærerne skal have øjne på børnene på legepladsen og hvor som helst, han kan have øje på dem. Vi fik mellemmad og te sammen med Tophøjs øvrige gæster. Senere talte vi med 2 af eleverne: Jens Gildkrog og Edvard Knudsen fra Ørnø.

Vi gik senere til møde i missionshuset, hvor lærer Jensen og højskoleeleverne sang et par sange. Jeg var hjemme kl. 12.

Mandag den 6. marts

Min søster var nede hos Niels Pedersen med "barselsføde" i dag. Thøger fra Bindslev var her med hvedebrød i dag – men vi købte ikke noget.

Torsdag den 16. marts

I formiddags kørte jeg op til Mygdal nordre skole og leverede vort skolekorn. Johannes tog imod. *(Det må være Johannes Madsen-Mygdal, der senere blev direktør i ØK)*

Da jeg kom tilbage, fik jeg læsset præstens tiendekorn på – det skulle afleveres hos købmand Lassen i Tversted. Jeg og andre kom med købmanden ind og fik kaffe og brød og bagefter en cigar – han gav kvittering for leveringen. Jeg gik ud i butikken, købte noget sukker til moder og spiste min mellemmad. Butiksdrengen gav mig en dram til. Jeg gav gårdskarlen 25 øre i drikkepenge – der tilkom ham egentlig ikke noget. Han spændte skaglerne på, før han spændte koblerne på.

Lørdag den 18. marts

Jeg kom med fader til Hjørring, hvor jeg gjorde forskellige ærinder. Ved aftenstide gik jeg hen til Ane Stokholm, hvor jeg fik lov at bo i Mines værelse på loftet i nat. Hun har for resten et pænt kammer – Mine gik så ned til Sine Lassen, hvor hun skal være i nat.

Søndag den 19. marts

Jeg tog toget til Aalborg, hvor jeg er indkaldt til mønstring. Sammen med Jens Peter Vaihøj og Peter Poulsen gik vi hen til detaillist Sørensen i Store Algade, hvor vi kunne sætte vore kufferter og vadsække. Her spiste vi brød – Sørensen gav øl dertil og opfordrede os til at gå i Budolfi Kirke for at høre stiftsprovst Petersen. Der er orgelspil i domkirken. Herefter blev vi enige om, at vi skulle have en kop kaffe, og vi gik ind til "Tante Mine" i Algade, hvor vi hver fik en kop kaffe og 2 kager for 25 øre. Derfra gik vi hen på Nytorv og hørte regimentsmusikken, der spillede uden for generalens bopæl. Derfra gik vi hen på den store eksercerplads, hvor vi blev råbt og skulle aflevere vort udskrivnings pas. Herfra gik vi ind i Gabels Gård til lægeeftersyn, og derfra marcherede vi ud til det nye militærdepot, hvor vi fik alt militær tøj udleveret. Vi fik også udleveret en ny riffel. Vi trak nu ud på den store plads, hvor vi stod et par timer, inden vi blev inddelt i korporal skaber. Vi fik også indkvarteringssedler – nr. 324 og jeg blev indkvarteret hos enkemadam A. Koldborn, Peder Barkesvej nr. 24, lige ved Frue Kirke. Vi fik kaffe, inden vi skulle stille til appel kl. 6.30. Vi har fået et lille hyggeligt kvarter med 2 senge, 2 stole og 1 bord.

Væggene er tapetserede, og der er gardiner for vinduerne. Ved appellen holdt kompagnichefen, kaptajn Mogens Christensen, en tale til os og bød os velkommen.

Vor korporalskab – nr. 4 – skal stille og træde af i Søndergade ved vognmand Lundbys bolig.

Herefter gik 324 og jeg ud i byen – vi købte først 2 halve bajere, som vi drak. Derefter gik vi ned i friskolens gymnastiksal, hvor de hellige samles hver søndag aften. Derefter hentede jeg min vadsæk, idet madam Koldborn gerne ville opbevare vort civile tøj.

Mandag den 20. marts

Vi stillede kl. 6.45 og kom ned i Hovedvagten, hvor der blev holdt læsning for os om lydigheds- og respektpligten, ligesom vi blev fortalt om gevær 1889. Herefter eksercits, bl.a. på den store plads. Om aftenen købte jeg bøger, inden jeg var i Budolfi Kirke for at høre pastor Aschenfeldt-Hansen.

Tirsdag den 21. marts

Kl. 6.30 eksercits på den store plads. Efter hvil havde vi salonskydning – derefter rengøring af geværer. I eftermiddag igen eksercits på den store plads – derefter læsninger (*teori*) for os. Også i aften købte jeg bøger.

Onsdag den 23. marts

Kl. 6.45 til salonskydning i gymnastikhuset. Senere havde vi lidt militæranstand med gevær. Vi fik lønning for 3 dage – 3 kr. pr. mand + et brød. Kl. 11.10 var vi til skarpskydning – vi stillede ved katedralskolen og marcherede ud til skydebanerne. Vi skød hver 5 skud på 200 meter. Vi havde også øvelse i afstandsbedømmelse. Før vi marcherede hjem blev en straf oplæst for os, ligesom der blev oplæst en skrivelse fra byfogedkontoret om en forsvundet vadsæk.

Torsdag den 24. marts

Kl. 6.45 eksercits på den store åbne plads – vi afskød hver 6 løse patroner derude. Om eftermiddagen havde vi salonskydning og igen eksercits. I eftermiddag, da vi havde læsning ved premierløjtnanten, stod Jensen fra Hjørring og ladede sit vand i geleddet. Om aftenen købte jeg et par bøger, inden vi gik ned for at se dampskibet St. Knuds ankomst. Derefter til soldaterhjemmet for at se lidt i bladene.

Fredag den 25. marts

Kl. 6.20 skydning på skydebanen. Vi skød hver 5 skarpe skud. Senere lidt afstandsbedømmelse. Om eftermiddagen teori med skydelæreren og senere teori om felttjeneste. Om aftenen købte jeg 5 bøger hos jomfru Braarup

Lørdag den 26. marts

Kl. 6.30 stillede vi på Mørups Plads ved pontonbroen. Vi marcherede så over broen til Nr. Sundby til Skansebakkerne, hvor vi havde lidt eksercits og felttjeneste. Ligesom vi pr. mand afskød 6 løse patroner. Hjem kl. 12 – igen på eksercerpladsen, hvor vi hver afskød 12 løse patroner.

Ovennævnte Jensen blev kaldt frem foran kompagniet – han fik 2 dages stuearrest for udeblivelse fra kvarteret i går aftes.

Søndag den 26. marts

Kl. 7 stillede vi til parade ved militærdepotet. Omtrent halvdelen af kompagniet fik orlovsbevis eller nattegn. Jeg trådte ud og fik orlovsbevis til Nørre Sundby – det gælder til kl. 11. I eftermiddags gik 324 og jeg ned til høker Lars Peter Larsen i Kattevad, hvor vi spiste middagsmad – det kostede 30 øre. Vi fik sødsuppe og derefter kartofler og kød. I spisestuen

hang et skilt, hvorpå stod: Al banden og sværgeren frabedes. Senere hørte jeg musikken på Nytorv og var på museet.

Jeg gik så over til min onkel i Nr. Sundby. Han bor tæt nord for Sundby – lidt vest for vejen til Skansebakkerne. Der er kvist på sydsiden af stuehuset. Udhuset ligger lidt øst for stuehuset. Onkel Kristian har 1 hest, 2 køer, 1 so, 1 får og et lam. Der var en smuk fjedervogn – han havde ikke foder til mere end et par dage. Sønnen Emil havde været i Grøntved og Sandager i sidste uge og fået lovning på noget foder, som de ville køre til Hjørring. Efter at vi havde talt sammen nogen tid, sagde jeg farvel og gik til Aalborg. Madammen fik jeg ikke at se, og der blev ikke budt os noget at spise. Kristian var meget venlig, men han har det vist ikke ret godt med sit familieliv. Det var vist forkert af ham at give sig til at være landmand. Om aftenen gik jeg til møde i friskolens gymnastik hus. Jeg snakkede med en troende mand, Rasmussen, der om kort tid vil nedsætte sig som manufakturhandler i Hjørring i prokurator Villadsens bygning på Jernbanegade.

Mandag den 27. marts

Vi stillede kl. 6.45 på den lille plads. Vore støvler blev efterset – mine blev ikke godkendt, så vi var 13 mand, som sergenten noterede numrene på. Vi skal stille igen i aften. Derefter havde vi eksercits og skydning. 324 lånte mig sit gevær (*så slap jeg for at gøre mit gevær rent*). Herefter skulle vi marchere ud til Hedegaarden for at gøre felttjeneste. Om eftermiddagen havde vi eksercits og skydning på den store plads. Derefter til militærdepotet, hvor vi fik tøj efterset – det skulle være tjenligt til rekrutterne.

Kl. 5.40 var vi hjemme og efter at have gjort geværene rene og børstet og fedtet støvlerne, gik vi ned på den lille plads for at paradere. Det er første gang, at jeg har paraderet.

Tirsdag den 28. marts

Vi stillede til festtjeneste kl. 6½ på Mørups Plads. Hver mand fik udleveret 19 løse patroner. Vi kom op i Lindholm Bakker og foretog derfra et angreb på 2. kompagni, der lå i Skansebakkerne, hvor vi senere kom til at holde hvil med 2. kompagni. Kl. 11 skulle vi stille ved depotet til geværeftersyn, men der var ikke tilfredshed, så flere geværer måtte gøres bedre rene. Vi skulle så smøre geværene, inden vi skulle aflevere gevær, sabel, olieflaske, viskesnor og sikkerhedshætte. Vi kom hjem kl. 2.15. Jeg var kisteglad over at være sluppet så godt fra denne aflevering. Kl. 5.45 stillede vi atter ved depotet og afleverede alt tøjet undtagen frakke, hue og benklæder. Derefter skulle vi til sundhedsvisitats i gymnastikhuset. Jeg var igen på bogindkøb og købte bl.a. "Aalborg før og nu" og "Aalborg vejviser 1891-1892". Jeg afregnede med madam Koldborn 1 kr. 50 øre for kaffe, te og for at gøre rent.

Onsdag den 29. marts

I morges kl. 6 stillede vi ved depotet og afleverede resten af vort militære tøj. Kl. 6.50 stillede vi i Gabels Gård og fik vor afregning på 63 øre samt hjemsendelses pas. Kl. 8 stillede vi på den lille eksercerplads, hvor oberstløjtnant Christensen kom ridende og takkede os – til sidst "Træd af". Jeg gik i mit kvarter og derefter til jernbanestationen. Kl. 10 tog jeg med toget til Hjørring – vi var i Hjørring 11.30 og gik straks op i byen. Fader var kørende til Hjørring i dag med et læs halm og en sæk korn, som skulle sendes til onkel Kristian. Sønnen Niels var kommet med

middagstoget til Hjørring, vel nok for at få lidt penge. Peder Sandager, der også havde en sæk havre til onkel Kristian, gav Emil 5 kr. Peder Sandager gav fader, Mine og jeg kaffe hos Kjærsgaard.

Torsdag den 30. marts (skærtorsdag).

Nabo Niels var herinde i formiddags. Han fortalte en del om et besøg hos sin broder Kristian i Nr. Sundby (*se ovenfor*) sammen med landstingsmand Madsen. Niels havde en ost med, som han gav Kristian, der hverken bød dem vådt eller tørt. Så gik de til Madsens søster, hvor de fik en venlig modtagelse. Niels gav hende ½ lispund smør, som ellers var bestemt til Kristian.

Efter at have spist til middag, gik jeg ned til Peder Broen til begravelse for hans søster Ane. Da vi kom, fik vi brød, brændevin, kaffe og kage. Efter en salme og en bøn, bar vi liget ud i vognen. Der var 6 vogne i følget. Jeg og et par andre måtte gå til kirken. Ved graven holdt pastor Bugge en kort tale.

Pastor Bugge taler ikke længe, og han er heller ikke trættende, men det er ikke dybe tanker, han fører frem. Det er kedeligt, at han har så dårlig en udtale – man skal have hver en hørenerve spændt hele tiden. Så snart han var færdig med at prædike, gik jeg hjem. Efter at have fået noget at spise og fodret køerne, gik jeg op til Degnbøl, hvor dem fra Asdal og Gine og Stine var gået op.

Kl. 7 gik vi til møde i missionsstuen. For fremtiden vil jeg ikke nævne alle de, der er mødt op (*det har han ofte gjort, men jeg har ikke medtaget navnene*). Vi var vel mellem 60 og 70.

Lørdag den 1. april

I formiddags kørte jeg ammen med 7 andre sand på vejen, der går nord for Mygdal Kirke.

Mandag den 3. april (2. pinsedag)

Jeg gik til kirke i dag. Da pastor Jakobsen var kommet ind i kirken, gik han ned i kirken og spurgte, om der var, der ønskede at komme til Herrens bord. Der var ingen, der svarede. Så sagde han: "Der er altså ingen, der ønsker det". "Jo" sagde jeg og flere. Han holdt så en skriftetale. Julius Grøn var med præsten og var kirkesanger. Vi sang 10 salmer – der var 60 mennesker i kirke, og 13 mennesker gik til alters.

Torsdag den 6. april

Auktion over Karlsminde i dag.

Søndag den 9. april

Præsentation i gymnastik både af karle og piger i Bjergby øvelseshus. Redaktør Karlsen læste op og viste sine lysbilleder om aftenen.

Søndag den 16. april.

Efter gudstjenesten sagde lærer Pedersen i våbenhuset, at "Påskeliljen" bliver oplæst i af ten i Mygdal samlingshus

Kristen Hansens søn Martinus og Kristen Lassens datter Ane er blevet gift. De var på vej til Amerika, men kom for sent til skibet. Det var nok for at blive fri for militærtjeneste, at Martinus ville rejse, men den 19. maj skal han møde i Aarhus som artillerist. I går solgte Peder Jakobsen sin gård, Skeen Mølle, til Søren Nielsen Bastholm for 8.000 kr. incl. besætning.

Torsdag den 20. april

Jeg var med Mine og Petrea fra Degnbøl henne i plantagen for at se de ødelæggelser, der er sket på træerne i vinter. Petrea sagde, at Hans Knudsen ville have mig med på en Københavnsrejse, og han havde sagt, at hvis det var et pengespørgsmål, der var i vejen, så skulle jeg ikke blive hjemme.

Søndag den 23. april

På vej til Uggerby Kirke var vi inde i skolen i Uggerby, hvor der stod flere folk og diskuterede om skoleforholdene i Uggerby. Pastor Engbergs frøken var forsanger, da læreren ikke er indsat endnu - han ringede dog, men det gjorde han ikke videre godt.

Møde i missionsstuen i aften – Laurits Nyvang bekendtgjorde, at vi nok kan beholde samlingsstuen i sommer eller i hvert fald i det meste af sommeren.

Ingeborg fra Kristianshede fortalte, at Rodskjer, Odden, havde fået en norsk fæstemand til at skaffe ham et par piger. Derved var hun kommet til Odden – hun har været i Danmark et par år.

Tirsdag den 25. april

I eftermiddags hentede fader et læs sten ved Baggesvogn teglværk til Mygdal nordre skole – der skal bygges lidt til.

Onsdag den 26. april

Møde i Mygdal søndre skole. Da der om eftermiddagen havde været eksamen i skolen, ventede pastor Jakobsen der – hans kusk kom så kørende med præstens frue.

Siden der er kommet nye borde i skolen, har sognerådet forbudt at benytte skolen til møder, men præsten ville ikke modsætte sig dette møde, da han ikke havde hørt om sognerådets påbud.

Søndag den 30. april

Efter gudstjenesten i Mygdal Kirke blev der valgt ny kirkeværges i stedet for Julius Elgaard, der er fraflyttet sognet. Poul Uslev blev valgt.

Tirsdag den 2. maj

Smed Andreas overtog sin nye ejendom i Degnbøl i dag.

Søndag den 7. maj

Skomageren var sammen med et par andre til "forligsmøde" mellem Laurits Nyeng og dennes karl, Tor. Da Laurids havde rettet nogle beskyldninger mod Tor, blev denne hidsig, vendte sig om og afleverede en svada. Han sagde, at Laurids altid gik og var ond og skældte ud. Helt galt var det, når Laurids havde været i byen, så havde han aldrig bestilt nok. Laurids: Ja. Skælde ud – i lange tider har jeg ikke sagt noget til dig, uden at det var påtrængende nødvendigt. Thor: Det er da ikke længere tid siden end i går, da du gik ude i kohuset og skældte ud, så man kunne høre dig langt borte. Laurids: Ja, jeg sagde, at jeg ikke kunne holde det ud længere – og så sukkede han. Tor lod Laurids vide, at når de holdt andagt ved bordet, stiklede Laurids i sin bøn på sine tjenestefolks fejl (det er jo en afskyelig måde at holde andagt på). Laurids sagde, at han nok ville have sine fejl trukket frem, men det var vel næppe rigtig sandt. Han sagde, at hvis det ikke var sandt, hvad han havde sagt, skulle han aldrig forlange at komme i himlen. Tor sagde, at hvis han udsagn ikke var sande, skulle han aldrig ønske at se dagens lys mere. De kom ikke til forståelse

eller enighed, medens de fremmede sad der. Laurids havde vel nok sammenkaldt dem for, at Tor skulle have en ordentlig røffel, men deri blev han skuffet. Skomageren synes, at Tor har større ret end Laurids. Andreas sagde nok en del til Laurids, som denne døjede med at tåle.

På vejen hjem fra Uggerby Kirke, mødte vi Janus ved Retholt. Vi var med inde i hans kammer og sad og talte en del med ham. Han arbejder med mange ting, bl.a. et bogskab, men han er ingen mester – det ser ud til at være hastværksarbejde en del af det, han laver. Hans bogbinderi er noget makværk, men han har lyst til at arbejde med det, og det er da noget af det allervigtigste. Senere gik jeg til møde. Smed Andreas, der nu ejer det hus, hvor missionsstuen ligger, sagde ved mødets slutning, at han var glad for at bo i dette hus. Han vidste, at der var blevet bedt mange bønner deri, og det var også så forunderligt for ham at komme hertil. Han havde længe tænkt på at flytte, men der var altid kommet så meget i vejen, men her var der ingen ting i vejen. Han ville håbe, at han ikke skulle blive til forargelse for os.

Torsdag den 11. maj 1893 (Kristi Himmelfartsdag)

Martin Portgaard fortæller, at lærer Fischer, Asdal, rejser til København i sommer efter lægens råd – hans kone har fået lov til at holde skole så længe.

Søndag den 14. maj

Skomageren fortæller, at Laurids Nyeng har fortalt, at den dag Tor og han blev forligte, havde de omfavnet og kysset hinanden og grædt hede tårer – dog synes Laurids, at han er uden skyld – blot den fred er oprigtig.

Jeg var i Mygdal Kirke, hvor pastor Hansen tog tekst fra Esajas i sin skriftetale. Han holdt en varm og beåndet prædiken. Jeg synes, at jeg bliver så ringe i mig selv, når jeg hører ham, men jeg føler, at det er sandhed, han siger. Jeg var døsigt og søvrig i begyndelsen, men jeg blev fuldstændig vågen under prædikenen. Herre giv mig kraft og nåde til at vandre fremad på den trange vej til Guds rige.

Til møde i missionsstuen kl. 6. Lærer Fischer indledte, og højskoleforstander Tophøj holdt tale. Til sidst fortalte de to noget om Horne Højskole. Der var mødt flere mennesker, end der kunne være i stuen.

Da vi sagde farvel til hinanden, lagde jeg mærke til, at Petrea lånte skomageren et par store øjne, der kunne sige det samme som: Jeg vil gerne have dig, når jeg ikke kan få en anden, som jeg holder lidt mere af. Petrea er nok lidt af den lette slags.

Tirsdag den 16. maj

Kristen Bidstrup gravede sandtørv i dag, og Laurids Hansen var her for at grøfte.

Torsdag den 18. maj

Jeg var oppe ved Odden smeden og fik lagt sko under forbenene på den blakkede og den brogede – det skulle koste 60 øre, men han fik ikke betaling, da han ikke kunne give tilbage på en krone.

Lørdag den 20. maj

I dag kl. 10 aften - de var kørt dagen før - kom fader og Andreas hjem fra begravelse for Kristen Kristensen Birkbak (han var 1. gang gift med min moster Elisabeth med hvem, han havde 8 børn).

Det havde været en stor begravelse – der var 29 vogne i følget foruden, at en del gik.

Søndag den 21. maj - pinsedag

Førstegudstjeneste i Mygdal Kirke. Der var mange mennesker i kirken – alle dem, der kunne rummes i stolene.

Jens Chr. Veienkouff og Svendsen havde været hos pastor Jakobsen og meddelt ham, at deres børn skulle gå til præst hos præsten i Horne. Pastor Jakobsen havde sagt til dem, at det var deres skyld, at de troende i Mygdal ikke gik til hans kirke. Denne beskyldning værgede Jens Chr. sig imod og sagde, at de mennesker, som var vakt ved Indre Mission, ikke gik til hans kirke før – måske med undtagelse af Andreas Degnbøl.

Kl. 6 gik jeg ned til missionsstuen. Jeg blev bedt om at indlede og læste en prædiken i Vilh. Becks postil: Nyt og gammelt. Det er første gang, at jeg har været leder i de helliges samfund. Efter mødet sad smed Andreas, Svend, Laurids Grimmeshave, Tor og mig og talte sammen, medens vi røg en pibe tobak og havde det ret skønt. Vi talte en del om det projekterede missionshus. Svend ville råde Guds børn til at handle hos købmand Olsen i Hjørring – det var et skønt sted, bl.a. også at sidde og spise sin mad.

Mandag den 22. maj

Førstegudstjeneste i Asdal Kirke. Pastor Hansen holdt altergang, og stud. theol. Krarup prædikede. Han er broder til pastor Hansens frue – en smuk ung mand, der aflagde et skønt vidnesbyrd i sin prædiken, men var ikke ganske fri for feber. Andreas var kørende derop. Møde i missionsstuen. Der var mødt mange. Der var en skøn ro over folk i aften. Folk sad og talte sammen i smågrupper. Mejerist Pedersen er god til at sætte en samtale i gang.

Onsdag den 31. maj

I eftermiddag kl. 4 holdt indremissionær Mathiasen, Frederikshavn, møde i Degnbøl missionsstue.

Fredag den 2. juni

Andreas var hernede i middags og hjalp mig. Vi havde lånt en roesåmaskine, som Hans og Niels Grøntved ejer i fællesskab med Kornbech, Lilholt. Vi spændte den på ploven. Andreas styrede så maskinen – jeg styrede ploven. Vi døjede lidt i starten. Fader kan nok få andel i maskinen, men han synes, at den er for dyr.

Søndag den 4. juni

Morten Gøggaard har bygget Arild Jensens gård. Da han solgte sin gård til fattiggården, beholdt han en del af jorden og byggede en gård på. Han arvede Træholt efter et par gamle folk. Jeg har haft flere sæt spillekort, deriblandt nogle nye, skønt jeg ikke har megen lyst til at bruge dem og har været for gerrig til at brænde dem. I formiddags brændte jeg alle kortene i komfuret – det var jeg glad for at have gjort.

Møde i missionsstuen. Jeg var forsanger. Til sidst fortalte Knud Ørnbøl om sin københavnerrejse. Man kunne tegne sig til en tur til Aalborg den 13. juni – jeg turde ikke tegne mig uden faders tilladelse.

Tirsdag den 6. juni

Jeg hjalp Søren Borrisholt med at tække og sad på et bræt, der var lagt på hanebåndene. Et af hanebåndene gik i stykker, og jeg faldt ned i noget hø, der lå på staldloftet, tilligemed en del træværk. Det gav et stort rabalder, men jeg tog ingen skade.

Fredag den 9. juni

Fader var vred i formiddags, fordi jeg spændte hesten fra, da jeg ville have mellemmad. Han sagde, at jeg kunne nok sidde på hesten og spise. Fader er ofte meget urimelig – altid taler han til mig i en ond tone.

Søndag den 11. juni

I eftermiddag gik jeg til møde i missionsstuen. Efter initiativ af Jens Chr. Veienkouff blev det opfordret til at hjælpe Kristian Kudsk's kone til at komme med til Aalborg på tirsdag ved at betale en billet til 2 kr. 50 øre for hende. Der var mødt ca. 50 mennesker.

Jeg ville gå tidlig hjem, da jeg ikke ville ifølge med Amalie Brændevin, men i stedet var jeg og Andreas inde om Laurids Hansen. Da jeg kom hjem, så jeg, at Amalie stod i haven sammen med søster Gine. Jeg gik så hen til den brogede ko og trak hende hjem. Da jeg havde fået hende hjem, kom Amalie og Gine hen i gården og stod der en god stund. Jeg stod i laden og så derpå. Jeg ville ikke hilse på Amalie, men fik da et bevis for, at der er noget om den løse sladder, om at hun går efter mig. Men jeg vil ikke have noget med hende at bestille. Som hun stod der i gården og vendte bagsiden til mig, syntes jeg, at hun lignede en krage. Hun havde et sort klæde på hovedet, et gråt klæde på skulderen og i en grågrøn kjole. Hun stod med en blomsterbuket i hånden.

Tirsdag den 13. juni

I morges kl. 2.45 kom skomageren herved og kaldte på mig. Jeg rejste mig, vaskede mig og trak i tøjet: Brune klæder, overfrakke, hvid krave og manchetter. Efter at have spist noget brød gik jeg ifølge med skomageren op til Degnbøl, hvor vi fik en kop kaffe. Kl. 4½ kørte vi så med Andreas til Hjørring. Vi var 7 i vognen. Da vi kom til Hjørring spændte vi fra i Høyrups gård, hvor vi lagde vore overfrakker ind i karlens kammer. Vi gik alle ned til købmand Olsen i Søndergade, hvor vi mødte mange bekendte, der ville til Aalborg.

Vi gik så ned til toget, der afgik kl. 7. Vi var 31 i den bænkevogn, jeg kom i. Sæderne var overkalkede, så der kom en mand, der gned kalken af sæderne. Jeg satte mig i den ene ende og sad og grublede. Hans Knudsen kom hen og satte sig ved siden af mig, og vi førte en interessant samtale om de ting, der hører til gudsriget.

I Aalborg gik vi til Budolfi Kirke. Da den var fyldt, kom pastor Vilhelm Beck og stiftsprovst Pedersen ind i kirken.

Det er underligt at se så gammel en mand som Vilhelm Beck være så livfuld og kraftig i sin prædiken. Han har en egen fængslende måde at bruge ordet på – man bliver ikke træt af at høre på ham.

Vi skulle ud i byen for at få middagsmad. Først var vi på Gammeltovej – der kostede middagsmad 65 øre – det havde vi ikke lyst til at give, så jeg bad dem gå med ned i Kattevad til Lars Peter. Han sov, da vi kom derned, men pigen kunne tilbyde rabarbergrød og stegt fisk. Vi var 7 ved bordet.

Martha og Anna kunne ikke lide deres grød – så fik vi hver et stykke fisk med brød, sennep, peber og eddike samt 2 flasker øl. Det kostede i alt 1 kr. 35 øre. Jeg fik min pipe stoppet. Vi gik så ned til missionshuset Tabor til møde kl. 2. Efter mødet gik skomageren, Andreas Hummelkrog og jeg ned i en kælder og fik en kop kaffe til 20 øre og en cigar til 5 øre. Det var et grimt sted, vi var kommet ned i – der sagde nogle fulde mænd og bandede. Vi gik hurtigt derfra og ned til havnen. Vi gik mere rundt i Aalborg og var bl.a. på jødekirkegården, inden vi igen gik til møde i Tabor kl. 8. Her talte bl.a. pastor Petersen, Onsild, der i slutningen af sin tale sagde, at de, som ville med toget nordpå, måtte gå nu. Vi gik så ned til stationen, hvor jeg stod og røg på min pipe. Da jeg kom ind i toget, opdagede jeg, at en del af pibehovedet var borte og ikke til at finde – ærgerlig blev jeg.

Vi var i Degnbøl kl. 1.30. Da vi gik derfra, spurgte jeg Anna, hvad hun syntes om rejsen – hun havde aldrig været i Aalborg før. Hun var glad for rejsen.

Det var en minderig dag for mig. Jeg vil længe kunne huske den. Herre lad mig ikke forgæves have hørt ordet i dag, men lad det blive til velsignelse for min sjæl.

Fredag den 16. juni

I dag var søndagsskolebørn fra Horne og Asdal og en del børn og ældre folk fra Mygdal samlet hos Hans Knudsen i Ørnbøl for at holde fest. Fader kørte derop med Johannes og Degnbøl familien. De tilbragte nok en skøn dag deroppe.

Søndag den 18. juni

Der skulle have været sidstegudstjeneste i Mygdal Kirke, men lærer Eskildsen, Bjergby, kom og fortalte, at præsten var blevet syg i Bjergby Kirke. Lærer Madsen læste en prædiken for de, der var kommet i kirken.

Jeg gik til møde i missionssalen kl. 6 – her blev jeg bedt om at slutte.

Mandag den 19. juni

Skomageren var på besøg. Han fortalte, at han elskede Petrea, der tjener i Degnbøl, og havde gjort der fra første gang, han så hende – det har han dog ikke sagt til hende endnu. Jeg kunne dog forstå, at han venter at få hende til hustru.

Torsdag den 22. juni

Jeg fik lov at komme til Slotved mødet i dag, selv om fader havde sagt, at jeg ikke kunne komme der, når jeg havde været i Aalborg. Det var nok moder, der dengang som så ofte havde været min gode engel og havde sagt til fader, at hende og Tine nok kunne bestride arbejdet herhjemme.

Jeg kørte ud til Slotved med fader, Tine, Johannes og skomagerens moder. Ved Baggessvogn teglværk gjorde vi holdt og talte med teglbrænderen. Fader fik tilsagn om 700 golvsten. Hestene blev spændt fra i Slotved skov, og så gik vi hen til samlingspladsen. Der var flere talere: pastor Hansen, Horne, indremissionær Mathiasen, pastor Mathiasen fra Asaa og pastor Boeck fra Horsens. Jeg købte et par honningkager til moder og Tine for 10 øre.

Fredag den 23. juni – St. Hansaften

I aften sås der ikke mere end 6 – 7 vågild (*blus*)

Søndag den 25. juni

Jeg var i kirke. Der blev døbt 3 børn, bl.a. Martinus Krøgholts søn, Jeppe Thorvald Jepsen. Efter gudstjenesten kørte pastor Jakobsen, der var meget dårlig, ned til Nyeng og døbte Laurids' spæde barn.

Anders Larsen fra Taars har købt Kristen Pedersens gård i Kaultved for 13.500 kr. Kristen Pedersen flytter så op i jordemoder Helenes hus i Mygdal bakker.

Jeg gik til møde i missionsstuen, hvor jeg blev bedt om at indlede.

Sidste onsdag rejste Søren Højer til København med sin kone, Stine, for at få hende under lægebehandling efter læge Michelsens råd.

Tirsdag den 11. juli

Det er en tømrer fra Frederikshavn, der bygger Odden svinehus – det skal han have 6.000 kr. for.

Torsdag den 13. juli

I formiddags kørte jeg op til Mygdal nordre skole med et læs tørv. Medens jeg holdt der, kom der yderligere 3 vogne med tørv. Vi fik kaffe og kage.

Ungdomsmøde i Frederikshavn. I morges kørte fader til Sindal med søster Trine samt Tor og Trine fra Nyeng

Fredag den 14. juli

I formiddags hentede jeg resten af mosetørv. Jeg tog broen med hjem.

I morgen er der kreaturtælling over hele landet. Karl Olsen kommer for at tælle.

Søndag den 16. juli

Jeg gik til møde i missionsstuen. Pastor Engberg talte og sluttede. Der var mødt mange flere, end stuen kunne rumme.

I dag bekendtgjorde sognefogden ved kirken, at der er kommet et lam løbende til Mikkel Skovsmose for 5 uger siden. Det bliver bekendtgjort i 7 kirker i dag. Hvis ikke ejermanden melder sig forinden, skal der holdes auktion over lammet på fredag hos sognefogden.

Mandag den 17. juli

Jeg slog høet i lergraven og grønningen på Rødland.

Lørdag den 22. juli

Dyrskue i Hjørring i dag. Andreas Sandager havde en tyr deroppe, men den fik ingen præmie, selv om den vel nok blev kendt præmieværdig.

Søndag den 23. juli

Ingen gudstjeneste i Mygdal. Jeg var i missionsstuen. Kandidat Madsen fra Horne kom ikke herved i dag, som vi havde ventet. Vi sang en sang af ham, der står i Indre Missions Tidende for i dag.

Torsdag den 27. juli

I dag var søndagsskolebørnene fra Bindslev nede i Tversted præstegårds have. Johannes var dernede. Børnene fra Mygdal nordre skole var i Odden skov i dag.

Lørdag den 29. juli

Broderen til vor tjenestepige, Gertrud, er rekrut ved 30. bataljon i sommer.

Fader var kørende til Hjørring i dag. Han købte et nyt komfur og en kniv til hakkelsesmaskinen.

Søndag den 30. juli

Sidstegudstjeneste i Mygdal Kirke ved pastor Hansen fra Horne. Der var mange folk i kirke. Der var 2 barnedåb, bl.a. Kristian Larsens søn fra Mygdal, der kom til at hedde Julius Larsen, og Laurids Nyengs søn, Kristian Sixtus Kristiansen, der er hjemmedøbt. I dag var landstingsmand Madsen kirkesanger. Jeg gik så til Degnbøl, hvor der var mange folk – vi fik kaffe. Kandidat Madsen fra Horne forlangte og fik et par tørre strømper at komme i. Da vi havde siddet der i nogen tid, gik vi ned til huset, hvor der var gjort plads til os i den nye lade, da der var for mange mennesker til stuen. Kandidat Madsen og pastor Hansen talte.

Der har været uoverensstemmelser mellem min broder Andreas og hans tjenestekarl Julius Degnbøl. De skulle have talt tingene igennem i dag.

Fredag den 18. august

Jeg gik op til Retholt postkontor for at hente 3 årgange af Illustreret Familieblad. Sognefogden sad i sit kontor og blæste på et horn – han er ansat ved musikken i Bjergby. Jeg ville have købt øl af købmanden, da jeg var tørstig. Han ville ikke sælge og gav mig i stedet et par glas øl. Han sagde, at alle, der står i hærens linje og forstærkning, skal møde til mønstring hos lægdsmanden i august.

Søndag den 20. august

Førstegudstjeneste i Mygdal Kirke. Jeg gik senere til møde, hvor jeg blev bedt om at være både "præst og degn" (*syng for, indlede og læse en prædiken*)

Senius Nedergaards forlovede, der var på Horne Højskole i vinter, er blevet til en hellig pige og vil ikke gifte sig med Senius, uden at han omvender sig, hvilket nok volder Senius en del sorg – han holdt just ikke meget af hellige folk.

Onsdag den 23. august

I formiddags mejede jeg resten af havren på Blaashede. Nu har vi opskåret, med undtagelse af lidt grønt, der ligger østen til.

Fredag den 25. august

I formiddags trak jeg til Hjørring med den sorte kvie. Jeg trak kl. 7 og var i Hjørring kl. 10.10. Jeg satte kvien ind i Ove Jensens stald og kom med Jensens søn ind og fik en dram og et glas øl. Derefter gik jeg hen til Ane Stokholm og lånte en børste til at børste mine støvler med. Efter at have foretaget et par indkøb gik jeg ned til stationen og tog Retholt posten fra Hjørring og til Fælled – det kostede 40 øre. Sagfører Schmidts frue og døtre skulle også med – de skulle til Greverholt i Asdal, som Schmidt ejer. Bødkeren fra Varbro var også med.

Lørdag den 26. august

Besøg af mine brødre Andreas og Jens. Jens skylder Andreas nogle penge, som Andreas er misfornøjet med, at Jens ikke betaler. I 1886 lånte jeg Jens 30 kr. – dem har jeg ikke fået endnu. Jens havde flere fortællinger – han har meget at udsætte på troende folk.

Fredag den 1. september

Nu har vi indhøstet og fik ingen stak og næppe heller laden fyldt. Vi har haft en meget hurtig høst – kun 25 dage. Søster Gine har ikke kunnet hjælpe til med høsten, men så fik vi Gertrud til at hjælpe – hun har været en dygtig høstpige. Hun fik 50 øre om dagen i høbjergringen og 66 øre

om dagen i høst.

Søndag den 3. september

Sammen med skomageren gik vi op til Ørnboel. Vi traf Knud ude i gården, da vi kom derop. Vi hjalp ham med at sætte deres heste ned i engen – 4 sorte, 2 røde og 1 broget følhoppe med 1 broget føl. Da vi gik derfra gik vi gennem plantagen, hvor der plejer at blive holdt møder. Vi var vesten for gården og stod og så i Knuds kikkert. Vi kom ind og fik brød og kaffe. Så spurgte jeg Knud, om de havde bestemt at bygge et missionshus. Vi kom så i en livlig diskussion. Jeg sagde, at efter min mening skulle det bygges til næste sommer, og at det skulle ligge på Svend Nyengs ejendom, og at Svend og Hans Knudsen skulle stå for det.

Senere gik jeg til møde i missionsstuen, hvor vi havde lamperne tændt for første gang.

Torsdag den 2. september

Jeg har nu vakt talen om at bygge et missionshus i Mygdal til live – nu gælder det om at blive ved - vi må have lavet et par lister, hvor man kan tegne sig. Jeg har tænkt mig, at jeg vil give 10 kr. årligt i 5 år – det er jo en tiendedel af hvad. Jeg tjener.

Fredag den 8. september

Der er blevet bygget en gang til Madsens skole i høst – det er tækket med pap. Jeg talte i dag med skomageren, der gik og såede gødning for Madsen.

Jeg sidder i den sildige aften og skriver, medens der kommer så mange tanker op i mig. Når jeg ser på mit liv, hvorledes jeg i mange år – og i mine bedste og unge år – levede et vildt sorgløst, men også glædesløst liv i bestandig strid med andre. Dog troede jeg, at jeg nok kom i himlen en gang. På denne vej blev jeg så standset af de hellige i Bindslev – det var nok særlig Peter Sortkjær, der standsede mig, Så sluttede jeg mig til Guds børn, og så kom der en stund, da jeg selv mente, at nu kunne jeg tro, at jeg var et Guds barn, men ak hvor svag og vaklende er denne tro dog ikke. Jeg bukkes så ofte under for fristelsen, og så er den sparsomme glæde borte.

Søndag den 10. september

Madsen og Hans Grøntved er blevet lidt uenige om byggeriet ved skolen, som Hans vil have Madsen til at betale mere af, end Madsen er villig til. Der er blevet lavet et kammer på den østre ende af loftet til den nye lærer. Han hedder Villads Andersen og er fra Ringkøbing. Han er noget halt.

Jeg gik til møde. Efter mødet var vi nogle stykker, der sad og talte om det projekterede missionshus. Svend lovede at tage til Rakkeby på torsdag, når pastor Sass kom der, for at se det missionshus, de har der. Det skal være lille og smukt. Jakobine fra Fælles syntes, at det var for tidligt at tale om huset, når det ikke skal bygges før til sommer.

Tirsdag den 12. september

Generalforsamling i andelsmejeriet, hvor der blev foretaget valg af en mejerist. Blandt de 40 ansøgere havde bestyrelsen udvalgt 3, hvoraf der skulle vælges 1 i dag. Kristen Holtegaard ville have en, der er søster til Hansens kone. Det var de fleste imod, og mejerist Nissen blev valgt med overvældende flertal. Han havde mange anbefalinger.

14. september

Laurids Nyeng kom herind. Fader sagde, at han havde 80 øre til gode hos ham. Laurids sagde, at han havde tænkt derpå, da han gik her østen for, og han skulle nok betale, men han havde ingen penge i aften.

Petrea var her også og fortalte, at smed Andreas' kone havde gjort lamperne i missionsstuen rene til sidste søndag. Hun var vred over, at de missionslamper var så snavsede. Hun, der skal være god til at sladre, havde fortalt, at hun og Amalie (Brændevin) havde talt om, at jeg og Amalie var kærestes. Petrea havde så sagt, at jeg var for god til Amalie. Det var de blevet stødt over, og så havde de sagt, at Petrea og jeg var gode venner. Petrea er en underlig frimodig pige, men hun er dog et ejegodt menneske.

Søndag den 17. september

Jeg bliver 29 år. Høstprædiken kl. 9 i Mygdal Kirke. Der var 3 børn i kirke – 2 fra Fælled og 1 fra Rentekammer. Niels Fælleds tvillinger blev båret af Peter Krattets datter Ingeborg og Svends datter Marie. Sine Portgaard var hernede. Hun forærede mig et kort, hvorpå stod ordene hos Johs. 6. kap. vers 51, og et stort æble. Der er ikke andre, der bringer mig fødselsdagsgaver.

Tirsdag den 19. september

Fader og jeg gik til møde om det påtænkte missionshus. Missionær Mathiasen, der var med Hans Knudsen, mente, at det var bedst at bygge missionshuset for begge sogne. Jens Chr. Vejenkoff tilrådede bestemt at bygge i den østre del af sognet – blev der vækkelse i Bjergby mente han, at de nok skulle få bygget et missionshus. Fader mente, at vi går til Bindslev, hvis missionshuset bygges i den vestlige del. Der blev ingen beslutning taget om placeringen.

Søndag den 24. september

Jeg kom noget tidlig til kirke. Der var først begravelse med en gammel mand fra fattiggården, Peder Hansen. 4 sognerådsmedlemmer var med til at bære.

Den nye lærer synger nogenlunde godt – dog gik han galt med melodien til en af salmerne.

Jeg gik derefter til møde – jeg var forsanger.

Onsdag den 27. september

I aften var der møde om det nye missionshus. Da jeg kom, drejede diskussionen sig væsentligt om heste. Senere blev der helt til midnat diskuteret om husets placering uden, at der blev nogen afklaring. Især Niels Pedersen, Kaultved, vil have en placering i den østlige del af Mygdal. Hvad udbyttet af denne diskussion har været, ved jeg ikke. Enigheden er tilsyneladende ikke blevet større.

Søndag den 1. oktober

Jeg fik kørende til konfirmation i Tversted Kirke. Der var 33 konfirmander, deraf 3 fra Mygdal. Jeg var med inde i den nye samlingsstue i præstegården. I Mygdal blev der samme dag konfirmeret 20 børn, deraf pastor Jakobsens søn.

Mandag den 2. oktober

Niels betalte de to skæpper hvede tilbage, han har lånt her. Fader syntes, at det var dårligere hvede, end han havde leveret Niels – der var megen rug i den.

Onsdag den 4. oktober

Min broder Andreas syntes, at jeg havde været for hård ved Niels Pedersen. Han sagde også, at Petrea var ved at være ked af skomageren. Hun havde sagt til Martha, at hun ikke troede, at det blev til noget med skomageren. Andreas sagde, at hun havde sagt, at den Kristian Grøntved er en skøn karl. Det bliver der nu ikke noget af lille Petrea. Jeg står ikke i vejen for min gode ven skomageren.

Torsdag den 5. oktober

Nyt møde om placering af det nye missionshus. Mange meninger. Laurids Nyeng ville absolut, at vi skulle kaste lod om placeringen. Således bar Herrens apostle sig ad, når de valgte en ny apostel. Han bad om at få beretningen derom læst. Smed Andreas hentede biblen, og Hans Knudsen læste Apostelens Gerninger, 1. kapitel.

Jeg blev spurgt om, hvor vi fra Grøntved ville have huset. Jeg svarede, at jeg ville have det på Svends mark – det syntes jeg var det mest rigtige og mest retfærdige, og så kunne vi få dem fra Bjergby med – det trænger vi hårdt til. Laurids Nyeng og Niels Pedersen sad med mørke ansigter – de var særlig hadske mod mig. Laurids Grimmeshave sagde, at hver gang vi samledes, blev stemningen mere og mere for at få huset vestpå. Efter at have sunget nogle salmer, sluttede Hans Knudsen mødet med bøn – vi skiltes ad uden at bestemme et nyt møde.

Mandag den 16. oktober

Jeg kørte til Hjørring for at hente læge til søster Gine. Kl. 9 gik jeg hen til læge Eliassen og kom ind i gangen. Jeg kom herefter ind i en meget flot og fe agtig udstyret salon, hvorfra jeg kunne se ind i 3 værelser, der hver for sig var så fine, som jeg aldrig før har set mage. Her mødte jeg læge Eliassen, der så helt mild ud. Der var et par patienter før mig – jeg bad så lægen følge med til Mygdal. Det lovede han, men han havde først et par småærinder – jeg nåede så også et par indkøb. Købmand Jensen fortalte, at provst Kampmann tog sin afsked til nytår. Kl. 12 kørte jeg hen og hentede lægen. Pigen hjalp mig stolen i vognen og sagde, at det var et hæsligt vejr, hvad jeg ikke kunne give hende medhold i. Jeg var hjemme kl. 13.45. Efter at lægen havde undersøgt Gine, sagde han, at det havde sat sig til nyrebetændelse. Han ville have noget af hendes vand med hjem. Han tog 10 kr. for turen. Andreas kørte ham hjem.

Tirsdag den 17. oktober

I går blev landstingsmand Madsens pige sendt til Hjørring med et telegram til Madsen, der er i København. Sønnen Emanuel "er gået fra forstanden".

Søndag den 22. oktober

Jeg gik til kirke i Uggerby, og senere gik jeg sammen med Andreas til Bindslev missionshus, hvor lærer Fischer talte. Sangforeningen sang nogle sange og salmer.

Tirsdag den 24. oktober

Der har været indbrud i Mygdal Kirke – fattigblokken var brudt op, men der lå stadig 9 kr. i den. Tyveriet er anmeldt til politiet.

Søndag den 29. oktober

Mejerist Hansen, Mygdal mejeri, og mejerist Petersen, samme sted, flytter begge fra mejeriet. I stedet kommer mejerist Nissen.

Søndag den 5. november

I formiddags betalte fader mig 100 kr. i løn for sidste år. Jeg var i et slet humør og klagede til moder over, at det var for lidt, jeg fik for mit arbejde. Moder klagede over, at Andreas var så sendrægtig til at betale smørret, han fik her, skønt han får god vægt og får det til en lav pris.

Mandag den 6. november

Da jeg kom forbi Odden Mølle kom møller Karl Olsen ud og kaldte på mig. Der skulle være bestyrelsesmøde i husflidsforeningen i aften. Han bad mig gå forbi Niels Vandkjærs og bede sønnen, Kristian, der er bestyrelsesmedlem, om at komme til mødet. På mødet skal drøftes planerne om at bygge et værksted til karlene at arbejde i.

Onsdag den 8. november

Det er helt galt med Madsens søn – nu er han splitternøgen gået ind i skolestuen – børnene flygtede forskrækket for ham. Han skal indlægges på sindssygehospitalet i Aarhus.

Onsdag den 15. november

Møde om hvor meget vi skal betale Smed Andreas for leje af missionsstuen – vi blev enige om 16 kr. for ½ år.

Nu er der efterhånden enighed om placering af det nye missionshus – på Svends mark – Laurits Nyeng, Niels Pedersen og Smed Andreas synger stadig den gamle vise om at trække lod for at bestemme husets placering.

Søndag den 19. november

I formiddags brændte jeg 3 bøger, bl.a. Tom Jones, en roman af den dårlige slags. Jeg blev let om hjertet ved at blive dem kvit. Jeg har flere af samme slags.

Tirsdag den 21. november

Hedninge missionsmøde i Hjørring. Jeg fik kørende til Hjørring – vi kørte kl.7. Først var der gudstjeneste i Sct. Cathrinæ Kirke, bl.a. ved provst Kampmann og provst Dresler. I pausen gik jeg hen til købmand Christensen – der delte jeg min mellemmad med skomageren. Om eftermiddagen var der forhandlingsmøde i hotel Skandinaviens store sal.

Der blev bl.a. diskuteret, hvorfor missionær Nyholm var kommet hjem fra Kina, og hvornår han skulle sendes ud igen. Der blev svaret, at fru Nyholm, venter sin nedkomst i december.

Overlever hun ikke den, så er Nyholm fri, og vi kan sende ham ud igen. Overstår hun fødslen, må vi se tiden an – vi sender ikke flere gifte folk eller ugifte kvinder til Kina. Under forhandlingsmødet var der gudstjeneste i Sct. Cathrinæ Kirke, hvor pastor Petersen, Onsild, og pastor Madsen, Harridslev prædikede. *Sidstnævnte bliver senere præst i Bjergby – Mygdal.*

Inden aftenens møde gjorde jeg forskellige indkøb – i en bagerbutik købte jeg brød for 10 øre, som jeg sad og spiste – hos Kjærsgaard købte jeg en halv bajer til 15 øre.

Kl. 7½ var der atter møde i Skandinaviens store sal.

Fra mødet gik skomageren og jeg ind hos værtshusholder P. Sørensen i Nørregade, hvor vi fik et glas øl og en kop kaffe – det kostede 48 øre, som skomageren betalte. Undervejs fik vi kørende med Kristian Lang – jeg var hjemme kl. halv et.

Søndag den 26. november

Jeg var i Mygdal Kirke. Pastor Jakobsen var meget dårlig.

Petrea fortæller, at skomageren havde friet til hende og fået ja. Han havde fortalt hende om sit kæresteri med Sara. Han havde også fortalt, at hans moder ikke altid var lige behagelig at omgås til daglig.

Mandag den 27. november

Kl. 5½ kørte jeg til Hjørring efter læge Eliassen. Da han havde undersøgt Gine, spurgte moder om, hun kunne komme sig. Det sagde han nej til – venstre lunge er angrebet. Jeg kørte lægen over til Holtegaard og så skulle Kristen køre ham til Hjørring.

Onsdag den 29. november

Andreas var hernede for at fortælle, at hans kone var nedkommet med en datter. I aften er der pigemøde hos Svend Nyeng – det er første gang, der holdes sådanne møder i Mygdal. Der var mødt 13 piger.

Lørdag den 9. december

Hans Knudsens søn, Kristen, der er bestyrer på en gård i Agdrup i Taars, har været på Lyngby Landbohøjskole ½ år.

Tirsdag 12. december

Jeg gik op til Kristian Degnbøl. Da jeg kom ind i snedkerstuen, hørte jeg nogle sige: Går Kristian Grøntved også til husflidsskole. Der var en del karle på værkstedet. Kristian har bygget to rummelige snedkerstuer til vestre ende af huset. Jeg sagde og talte med Hanne og Kristian Degnbøl til kl. 1 – mest om religiøse ting. De klager over, at missionsfolkene er for strenge og vil dømme alle andre – det er den gamle vise, der bliver kogt op på.

Torsdag 14. december

Laurids Hansen fortalte, at vor nabo, Niels Andreasen, holdt bal den 2. december så tidlig, for vor skyld. De ville ikke holde bal i jul, hvis Gine skulle dø inden den tid – ak ja, de er meget hensynfulde.

Andreas kom hened. Han sagde, at han ville have sin lille pige døbt på søndag og bad mig stå fadder. Han bad mig gå ned til søster Mine og bede hende om at bære barnet.

Søndag den 17. december

Barnedåb i Degnbøl. Mine kom hjem i formiddag – lidt før middag gik vi op til Degnbøl. Fader gav mig 30 øre til offer. Jeg gik forbi skomageren og fik ham med. Øst for Degnbøl mødte vi barnets fader, Andreas, og Kristian Skærping på vej til Uggerby Kirke, hvor barnedåben skulle foregå. *Præsten i Bjergby Mygdal er sygemeldt, og der var derfor ingen gudstjeneste i Mygdal.* Skomageren og mig betalte hver 70 øre til Andreas til offer, da pigerne helst ville være fri for at ofre i kirken. Vi fik brød og kaffe i Degnbøl, og kl. 1 spændte vi hestene for og kørte til Uggerby. Jeg kørte – skomageren sad ved mig – i bageste stol sad Mine og Petrea med barnet. Vi kom til Uggerby kl. 2 og bandt hestene ved østre ende af skolen. Skomageren og mig stod ved hestene, til prædiken var til ende, så kom Kristian Skærping og stod ved dem. Vi gik så ind i våbenhuset,

hvor Andreas var ved at fortælle pigerne, hvorledes de skulle bære barnet, gå roligt op ad kirkegulvet og så videre. Andreas var lidt eksalteret – i sidste øjeblik ville han have Petrea til at bære barnet – dog Mine bar det, og hun bar sig meget fornuftigt ad. Barnet kom til at hedde Mathilde Andreasen (hun er opkaldt efter pastor Hansens hustru fra Horne). Der var intet i vejen for at få barnet døbt i Uggerby Kirke. Da vi skulle hjem, og Andreas var kommet på vognen, kom pastor Engberg hen til ham og bad ham om at give kirkesangeren i Uggerby lidt for sin ulejlighed – for ikke at støde ham. Det kunne være det samme med at give ham (Engberg) noget, sagde han. Andreas lovede at betale læreren. Skomageren og jeg gik til Degnbøl. Her vi gik vi ud i stalden til Andreas – han klagede over, at vi stod for langt nede på gulvet i kirken. Det vidste jeg ikke af, at det betød noget. Jeg sagde til Andreas, at han vist havde feber i Uggerby Kirke – eller var bange for, at barnet skulle falde fra pigerne. Vi kom ind og fik suppe og kød. Der kom flere gæster – vi fik en kop chokolade og sang et par salmer, inden vi fulgtes ad til mødet i missionsstuen.

Mandag den 18. december

Jeg kørte til Hjørring med Johannes. Da vi var kommet til Hjørring og havde fået hestene spændt fra og fået en dram og en cigar, fulgte jeg Johannes ned til garver Nielsen, som købte 2 duer for 45 øre. Jeg var også hos læge Eliassen – der sad jeg i nogen tid – der var flere, der ville tale med lægen. Derefter indkøb i flere forretninger. Jeg indsatte 80 kr. af min løn i Hjørring Laane- Spare- og Diskontobank – der var meget travlt derinde med at udlevere og modtage penge, omsætte vekslere o.s.v. Vi kørte fra Hjørring i mørkningen.

Tirsdag den 19. december

Møde i missionsstuen om det nye missionshus' placering. Der blev diskuteret meget. Nogle spurgte så: Skal vi skilles uden resultat. Nej, det syntes jeg ikke, sagde Smed Andreas. Svend gik hen og talte med Niels Pedersen. Kort efter sagde Niels: Nu er Svend og jeg enige. Lad os så høre, blev der råbt. Vi er blevet enige om, at huset skal stå øst for Fælled. Der blev en sand jubel – det var alle med på. De fleste sagde, at det var det sted, hvor de helst ville have huset til at stå. Jeg sagde til Jens Chr. Vejenkoff, at jeg ikke holdt af det sted – det gjorde, han heller ikke, men han turde ikke modsætte sig. Vi kom nu alle ind og fik kaffe og kage. Vi valgte nu en bestyrelse på 6 medlemmer til at forestå opførelse af huset og hvad, der vedrørte denne sag.

Til bestyrelsen valgtes: Hans Knudsen, Ørnboel, Svend Therkelsen, Laurids Nyeng, Andreas Degnbøl, Niels Pedersen, Kaultved og Svendsen, Højtved.

Torsdag den 21. december

Broder Andreas og Smed Andreas havde været i Hjørring – smed Andreas havde betalt de sidste penge han skyldte min broder for huset (med missionsstuen), og så fik han skøde på huset. Andreas og jeg havde en lang snak på mit kammer. Andreas satte mig i rette, fordi jeg sagde, at jeg var ilde stillet, hvad fremtiden angår. Han har stor lyst til at irretesætte andre og fortælle om sin egen fromhed og sit eksemplariske liv. Jeg døjer noget med at tro ham, når jeg ser på hans liv og på, hvor ubestemt og upålidelig hans tale er.

Petrea havde sagt til Martha, at jeg var kommet til at se gammel ud, efter at hun var blevet forlovet – det havde nok taget hårdt på mig.

Niels Fællid er vist ikke meget for at afgive grund til missionshuset – han er vist ved at sælge sin gård.

Søndag den 24. december – juleaften

Niels – naboen - var inde med aviser. Han begyndte at tale om Harboøre og pastor Moe, men det kom han ingen vej med. Fader sagde så meget, at Niels måtte holde op. Jeg blev glad for, at fader ikke vil have folk til at hudflette de "hellige" her i huset – Niels gik straks.

Der står intet om, hvordan man holdt juleaften.

Mandag den 25. december – 1. juledag

Førstegudstjeneste i Mygdal ved pastor Hansen fra Horne. Der var mange folk i kirke, og pastor Hansen holdt en god prædiken.

Da jeg kom ud af kirken, talte jeg med Hans Knudsen, der sagde, at Niels Fællid ikke ville afgive grund til missionshuset, men han ville nok afgive vejrettighed, når det bliver på Svends mark.

Alle stene til huset er tinget hos Søren Teglbænder.

Møde i Degnbøl missionsal. Der var mødt alle de, der kunne sidde på bænkene. Jeg synes, at vi havde en rar aften med hinanden.

Tirsdag den 26. december

Jeg gik op til Degnbøl, hvor jeg sad til hen mod aften. Jeg skal overtage bestillingen som abonnementssamler på "Missionsbudet", "De unges blad" og "Søndags Missionæren" fra nytår.

Møde i missionsstuen. Efter mødet kom vi til at diskutere lidt om skikken med at ønske "Glædelig jul". Laurids Nyeng mente, at vi burde svare vantro mennesker "Satan i vold". Jeg forklarede ham, at det var en forkert opfattelse, han havde fået af Becks prædiken i går. Fordi vantro mennesker siger noget tankeløst, behøver vi da ikke at gøre det samme. Der var ikke mødt mange i aften.

Onsdag 27. december

I aften er der juletræ i Bindslev missionshus – Johannes er dernede.

Fredag den 29. december

Skomagere, Niels Klodske og jeg fulgtes ad til karlemøde hos Hans Knudsen. Vi kom op til Ørnboel efter en trættende vandring i bakkerne. Der var mødt mange karle fra Horne - vi var nok i alt 30. Da vi gik hjem, gik vi ad Nørreremark mølle. Jeg var hjemme kl. 1. Når jeg kommer fra Hans Knudsens er mine ben altid trætte, men mit hjerte er glad.

Søndag den 31. december – nytårsaften.

Messefaldsgudstjeneste i Mygdal Kirke. Der var nok ikke mødt andre end læreren og sognefogden. Jeg gik til sidstegudstjeneste i Uggerby Kirke – der var omkring 120 mennesker. Før gudstjenesten rendte en middelstor hund rundt i kirken. Engberg sagde, at den måtte ud, men der var ingen, der ville kendes ved den. Så tog Engberg i halen af den og bar den ud i våbenhuset.

Kort oversigt over året 1893:

For mit personlige vedkommende er alt så at sige ved det gamle. Hvad forholdene i mit hjem angår, så er Gine jo i slutningen af dette år blevet bundet til sengen af en sygdom, lungetæring,

som vist ikke vil forlade hende, mens hun er her på jorden. Gid hun må få mere himmellængsel, end hun har. I Degnbøl er familien i slutningen af året blevet velsignet med en datter.

Så er atter et år svundet med dets sorger og glæder. Gudslivet her i sognet har tilsyneladende stået i stampe. Enkelte trækker sig tilsyneladende tilbage, således er Tor begyndt at tumle sig blandt den vantro flok og deltager i kortspil og lignende dårligheder. Til vore søndagsmøder kommer han kun sjældent. En stor del går og halter til begge sider. I det forløbne år har der været arbejdet meget på at få et missionshus bygget. Jeg har hidtil haft den ene liste over bidrag dertil. Fra 1. januar 1894 er jeg blevet abonnementssamler på 3 blade. Jeg har grund til at takke Herren for det svundne nådeår. Når jeg har villet lade Herren råde, så har jeg haft det meget godt. Herren hjælpe mig i det nye år til bedre at skønne på hans nåde og bedre lære at tage imod nåden.

Nyheder i 1893

Om skatteligningen

Vor præst, Jakobsen, er pålignet 220 kr. Hans nettoindtægter andrager vel næppe 3.000 kr. årligt, og så sidder han med en stor familie. Mejeristerne derimod, hvoraf der er en i Mygdal og en i Hjørring, og som begge er unge mænd, gifte, men uden børn, slipper noget lettere, selv om de også har en indkomst omkring 3.000 kr., men det er ikke let at ligne rigtigt.

Foruden Bjergby sogns konge- og kirketienende, som fru Udbye har skænket kommunen, ejer denne følgende legater, som bestyres af sognerådene:

Christen Skeel	750 kr.
Hans Ussing	1.800 kr.
Sophie Brahe	2.000 kr. til fattigvæsenet
Poul Rasmussen	200 kr.
Porse Munk	2.500 kr. til skolevæsenet
Mygdal Kirke	500 kr. til skolevæsenet

30. maj

I Hjørring Amts skolerådsmøde den 30. maj forelå andragende fra landstingsmand Madsen-Mygdal om at blive afskediget som lærer i Mygdal. Hr. Madsen, der forlangte at blive afskediget med pension, motiverede sin begæring med, at hans rigsdagsvirksomhed forhindrede ham i at passe lærergerningen. Skolerådet fandt ingen anledning til at meddele Madsen-Mygdal afsked med pension af den grund, at pensionen kun ydes lærere, der på grund af alder og svagelighed må fratræde deres embede.

1894

Mandag den 1. januar – Nytårsdag

Førstegudstjeneste i Bjergby Kirke ved pastor Hansen fra Horne., da pastor Jakobsen er meget dårlig. Der var mange folk i kirke – flere end der kunne være i stolene og på koret. Om aftenen var jeg til missionsmøde (*nok hos smed Andreas*). Der havde været 37 folk fra Feldballe på besøg i Horne højskole i dag og i morgen.

Tirsdag den 2. januar

I eftermiddag kom broder Andreas og Knud og Edvard Ørnbøl hened. Knud lånte 3 bøger af mig. Knud og Edvard var inde for at se mine oldsager og jeg måtte love Knud, at han måtte se en del af mine bøger en anden gang. Knud er en lille smule påtrængende.

Onsdag den 3. januar

Ydre missionsmøde i Ørnbøl. Jeg talte lidt med Johan Portgaard, som sagde, at Janus Portgaard nu spekulerer på at blive lærer og ikke blive bondetamp.

Søndag den 7. januar

Sidste gudstjeneste i Mygdal Kirke ved pastor Aug. Christensen, Taars. Han holdt i aften møde i Mygdal forsamlingshus.

Mandag den 8. januar

I eftermiddag afgik pastor Jakobsen ved døden. Så har den gamle alvorlige, stille og prøvede mand udstridt henede. Jakobsen var ingen fremragende mand – han var ikke den, der kunne kildre de kløende ører. Han sagde om sig selv: "Jeg er eneboer – det har jeg altid været". Han skånede ikke sig selv – det skulle virkelig være slemt vejr, om ikke pastor Jakobsen kunne komme til Mygdal Kirke. Men Jakobsen blev ikke forkælet. I sit hjem døjede han meget – hans frue gjorde hjemmet alt andet end lyst for ham. Det nedtrykte vist hans sind overmåde meget – da han var af fredelig og stille temperament. Fattigdom plagede ham. Konfirmanderne varnæsvisse mod ham. Folk ville ikke høre ham i kirken. Lærerne og kirkesangerne var sløsedede over for ham. Ilde og hånlige blev han ofte omtalt – få tog ham i forsvar. De hellige havde han ikke haft forbindelse med – nogle mente, at hans kone var skyld deri. Han stolede på sin lærdom, men var ingen rationalist. Han dulgte ikke Kristus i sin prædiken, men der var dog lidt lys og klarhed i hans vidnesbyrd. Jeg har flere gange været med til at tale nedsættende om hans prædikener og hele hans færd – ja endog bifaldet, at han blev udskreget som en vantro mand. Det ønsker jeg nu, at jeg ikke havde gjort, thi det var ikke Guds ånd, der drev mig til det. Pastor Jakobsen har konfirmeret mig. Han var altid flink over for mig. Efter min konfirmation lånte jeg gode bøger af ham. Han har aldrig en eneste gang vist mig et gnavent ansigt skønt jeg ikke altid har været hensynsfuld over for ham. Den sidste prædiken, han holdt i Mygdal Kirke, holdt han før jul. Jeg var i kirke den dag. Fred med den gamle pastor Jakobsen.

Der siges, at den afdøde præst havde 5.000 kr. i gæld. Senere viste det sig, at gælden kun var 4.000 kr., og at der var 1.000 kr. til at betale gælden med. Den afdøde havde sagt til sin kone, at der var en livsforsikring på 15.000, men man kan ikke finde denne forsikring.

Onsdag den 10. januar

Laurids Hansen fortæller, at høkeren og mølleren kalder "Smed-Andreas" for kongen. Mejeriinteressenterne holdt bal i Røde Mølle – mejeribestyreren blev fuld.

Fredag den 12. januar

Møde i Kaultved om at bygge et missionshus. Det skal nok bygges på Svends mark i Lyngsig – Laurits Nyeng var noget misfornøjet og vil ikke have noget med den komite at gøre.

Lørdag den 13. januar

Jeg kørte til Hjørring og fik bl.a. Bierre-Niels med. Da vi kom over på Pyt-skomagerens bakke, hjalp han mig med at brodde hestene. Der var glat. I Hjørring talte jeg med broder Jens og satte 100 kr. ind på en konto i Laane- spare- og Discontobanken.

Jeg solgte et kalveskind på tobaksfabrikken, og den halte-Hansen på tobaksfabrikken købte kroppen af kalven for 3 kr.

Niels Bak, der havde et hus vest for fattiggården er død – han var dog på fattiggården de sidste 9 dage – det kostede hans arvinger 9 kr. Pyt-skomageren er kommet på fattiggården.

Mandag den 13. januar

Pastor Jakobsen blev kl. 10½ begravet fra Bjergby Kirke. Kisten blev båret op til alteret, hvor først provst Kampmann talte. Han, der efter opfordring stod og talte ved kisten, berømte Jakobsen som en brav mand. Jakobsen havde klaget over de tomme kirker i Bjergby og Mygdal – i Hjørring hørte vi ham gerne. Provsten irettesagde menigheden, fordi de ikke påskønnede Jakobsen. Provsten havde meddelt Jakobsen Nadverens sakramente kort før han døde. Også pastor Engberg talte. Der mange folk til stede, næsten alle som kirken kunne rumme. Der var 5 præster samt alle pastoratets lærere. På kisten lå en stor palmekrans med et par hvide bånd, hvor der stod: Fra Lærerne i Bjergby Mygdal pastorat. Lars Therkildsen kører kisten til Løkken i dag – her skulle pastor Jakobsens broder hente den og køre den til Aaby, hvor han skal begravnes.

Onsdag den 17. januar

Kredse omkring Guds Børn i Bjergby Mygdal ønsker, at pastor Hauck fra Mols skal søge præsteembedet. Andre vil have pastor Bisgaard.

Fredag den 19. januar

Til det kommende missionshus er købt 11.000 sten fra Lundergaard Teglværk og 4.000 sten fra Søren Teglbænder.

Søndag den 21. januar

Pastor Engberg prædikede. I sin afslutningsbøn bad Engberg om, at vi måtte få en præst, der vil være en tro arbejder i Herrens vingård. Han bad også folk om at blive uden for kirken, da lærer Pedersen havde noget at meddele.

Lærer Pedersen opfordrede folk til at stemme på ham til kasserer for Brandforsikringen for rørlige ejendele i Hjørring amt.

Rodskjer, Odden, har givet 20 kr. til det nye missionshus. Mejerist Petersen søger bestyrerstillingen på Bjergby Mejeri.

Fredag den 26. januar

Jeg var i Hjørring, bl.a. for at hente 400 sten fra Lundergaard Teglværk til det nye missionshus.

Søndag den 28. januar

Marie Ørnbøl, Lovise (Steffens husholder) og Ingeborg Krattet har givet hver 10 kr. til det nye missionshus.

Onsdag den 31. januar

Senius er ved at sælge sit hus til Baggesvogn smeden for godt 6.000 kr. *Det blev dog ikke til noget – smeden købte senere Simon Nyengs hus for 3.400 kr.*

I eftermiddag blev Kristian Uslev begravet på Mygdal kirkegård - præsten fra Tornby forrettede jordpåkastelsen. Der var et følge på 12 vogne.

Fredag den 9. februar

Peter Uslevs fader, Laurids, er gift med en pige fra Sønderjylland. Hun er fotograf – han er journalist. De bor ved Vejen station.

Kandidat Løve er beskikket til præst for Horne og Asdal.

Tirsdag den 13. februar

Møde hos Hans Knudsen, Ørnbøl, om indretning af det nye missionshus. Efter drøftelserne fik vi langkål, kød og flæsk. Jeg var først hjemme ved midnatstid.

Onsdag den 14. februar

Møde i Degnbøl missionshus ved indremissionær Mathiasen. Jeg fulgtes med Marie, der er gift med Kristen ?, og som bor i Tversted. Hun ville hen for at møde Peter Krattets datter, Ingeborg, der havde været nede ved Markus Raasig – vi mødte hende på Dalsgaard bakke.

Fredag den 16. februar

I mørkningen døde min søster Gine (døbt Gjertrud Regine), der har været syg gennem længere tid. Jeg var der ikke, da hun udåndede, men jeg sad der kort før, hun sov roligt hen. Hun blev kun 22 år.

Mandag den 19. februar

Fader og jeg kørte til Hjørring. Vi købte bl.a. ligtøj og ligkiste hos snedker Kristensens enke bad rådstuen. Det kostede i alt 17 kr. Da vi kom til Bjergby, traf jeg lærer Eskildsen i præstegården. Jeg gav ham de oplysninger, han havde brug for, om dødsfaldet.

Der er lyst for Kristen Østergaard og Jørgen Hejselbechs datter, Ane. Niels Tronsmarks datter er nok vred over denne forbindelse – hun ville have haft Kristen. Hendes moder er også vred og kalder Kristen en horebuk. Den husholder, som Kristen havde sidste år, skal være frugtsommelig ved ham. Hu ha sikken et svineri. Herre bevar mig for at falde i denne snare.

Onsdag den 21. februar

Kristen Isbak har et barn, der døde sidste tirsdag af halssyge. Lærer Evertsen var der for at se til barnet om mandagen. Da han kom ind til barnet, sagde han, at her kunne han intet gøre, og så bad han til Vorherre for det syge barn. Det forundrer folk sig meget over, at en læge beder.

Lægen spurgte kusken, der kørte for ham hvad, de sten skulle bruges til, der stod på Svends mark. Der blev svaret, at det skulle være til et missionshus. Læge Evertsen forundrede sig over, at der ikke var noget missionshus og ville vide hvor, de troende så holdt møder. I private hjem blev der svaret.

Forpagter Lars Therkelsen har akkorderet med fru Jakobsen om, at han skal betale de 500 kr. af

de 1.000 kr., han har skrevet på Jakobsens veksel for. Rodskjer har skældt Therkildsen ud for, at han har drevet gården dårligt.

Torsdag den 22. februar

Jeg kørte til Hjørring – skrædder Poulsen sendte en vadsæk med mig op til bødker Munk ved Varbro. Jeg var bl.a. hos Ane Stokholm, hvor jeg hentede kød, som fader havde købt af Anton Krøgholt. Ane fortalte, at farbroder Kristians søn, Emil, har været hos bager Holst i Hjørring i nogen tid, men er afskediget på grund af drukkenskab.

Fredag den 23. februar

Lærer Pedersen, Mygdal, blev ikke brandforsikringskasserer – det blev fuldmægtig Thomsen. Fader fik slagterioverskud – 23 kr. for 7 svin.

Søndag den 25. februar

I dag blev min søster begravet. Før jeg blev færdig med at gøre staldtjeneste, kom Laurids Hansen, som så overtog arbejdet med at passe kvæget og hestene. Kristiane kom i morges og overtog sin bestilling som kogekone med hjælp fra Martine, der kom kort efter. Fra kl. 9 begyndte der at komme gæster. Der var i alt 14 fremmede vogne og 68 mennesker her, før vi kom til kirke. Folkene kom ind og fik noget brød at spise og derefter en kop kaffe. Lidt over kl. 10 samledes vi i øverste stuen omkring Gines bære. Efter at vi havde sunget en salme, bad lærer Fischer en bøn og holdt så en kort tale og sluttede med bøn og fadervor.. Derefter sang vi: Gudskelov at stunden. Så blev låget lagt på kisten og sømmet. Der var 20 krans, som blev bundet sammen og lagt på låget. Kisten blev båret ud af de 6 bærere: Anders Kaultved, skomager Chr. Mortensen, Knud og Edvard Ørnbøl, Janus Portgaard og Andreas Løth. Kl. 11 kørte vi hjemmefra. Jeg kørte ligvognen – fader sad ved siden af mig. Foruden ligvognen var der 12 vogne, der kørte til kirken. Præsten – det var pastor Madsen fra Harritslev - var ikke færdig med at prædike, da vi kom til kirken. Der var mange folk i kirke – vi holdt og ventede en god stund. Nogle gik og så på gravene – andre gik ind i kirken. Nogle stod og samtalede – andre, deriblandt jeg, gik og frøs. Efter gudstjenesten blev kisten taget af vognen og båret hen til graven. Vi sang først: Lovet være du Herre Krist – derefter foretog pastor Madsen jordpåkastelsen. Derefter sang vi: Min Jesus lad mit hjerte få. Gines grav er tæt ved nordre side af Julius'. Præsten talte med Fischer og ville have ham med hen til Degnbøl, men Fischer sagde: Nej, han ville ned til begravelsesgården. Præsten sagde så: Er De til begravelse. Pastor Madsen og lærer Andersen gik så til Degnbøl og fik noget at spise. Petrea sagde senere, at de gjorde rent bord. Pastor Madsen sagde, at det var en skik hernede ved søndagsbegravelser. Jens Chr. svarede, at det vidste han ikke. Han tænkte, at det kom af, at vi ingen præst havde for tiden. Vi kørte/gik ned til begravelsesgården, hvor vi kom ind og blev bænket ved 3 borde, 2 i dagligstuen 1 i soveværelset. Andreas og mig kom ind i soveværelset. Vi fik først suppe og oksekød. Andreas kom for skade at skænke et glas vin til suppe – det blev der let lovlig meget af – det var særlig pigerne, der lo. Vi fik også kage og derefter kaffe. Efter måltidet samledes vi i storstuen og sang en del og talte sammen. Senere på aftenen fik vi te og kage.

Min broder Andreas bad mig slutte med bøn – det gjorde jeg så efter nogen betænkning. Efter en kort bøn om, at denne dag måtte have bragt os velsignelse, bekendte jeg troen og bad

fadervor. Derefter sang vi et par salmer.

Onsdag den 7. marts

Hans Knudsen m.fl. var i Aalborg i forbindelse med en præsteordination og fik biskoppen i tale. Han lovede at gøre hvad, han kunne for, at vi kunne få pastor Madsen fra Harritslev som præst.

Onsdag den 14. marts

Stormen i går blev helt orkanagtig og varede til langt ud på natten. Den gjorde flere steder stor skade.

For tiden køres der kampesten fra Houens Hede til syld (fundament) for det nye missionshus.

Lørdag den 17. marts

Møde i Degnbøl missionsstue hos Smed-Andreas ved indremissionær Jens Engrob.

Søndag den 18. marts

Laurits Nyengs søn, Kristian, blev begravet i dag i forbindelse med sidstegudstjenesten i Mygdal Kirke. Så snart jeg havde spist min middagsmad, gik jeg op til skomageren og så fulgtes vi ad op til Nyeng til begravelse. Her kom vi ind og fik brød, kaffe og en cigar.

Efter at vi havde sunget en salme, blev låget skruet på kisten. Skomageren og jeg bar den så ud i vognen, og ligtoget satte sig så i bevægelse. Vi ventede lidt ved kirken, inden præsten kom. Da han var kommet, bar skomageren og jeg kisten hen til graven. Præsten og læreren gik foran og sang de første vers af: Lyksalig, lyksalig, hver sjæl som har fred. Efter at kisten var sænket ned i graven, holdt præsten en kort tale og bad et fadervor, og så sang vi resten af salmen. Derefter gik vi ind i kirken og overværede gudstjenesten. Der var mange folk i kirke. Pastor Krogsbæk holdt en jævn god prædiken, men han undlod at bede slutningsbønnen på prædikestolen. Efter gudstjenesten læste sognefogden en bekendtgørelse om en vædder, der var kommet løbende til sognefogden i Astrup.

Efter gudstjenesten gik begravelsesgæsterne til Nyeng, hvor vi fik brød og kaffe og sad og talte om forskellige ting. J. Chr. Vejenkoff fortalte, at hans broder, Søren, der er i Amerika, derovre var blevet gift med Niels Baks datter fra Bjergby.

Om aftenen gik jeg til møde i missionshuset, hvor Laurids Nyeng, *hvis barn var blevet begravet samme dag*, indledte og læste en prædiken om "De lykkelige levevilkår i Guds rige".

Onsdag den 21. marts

Farbroder Kristian skriver til far og fortæller om sin store nød og trang og ville forhøre, om ikke fader kunne undvære en gris til ham.

Pastor Madsen fra Harritslev beskikkes til sognepræst i Bjergby Mygdal.. Søren Krattet har solgt sin ejendom til Hans Vangens søn for 13.000 kr.

Skærtorsdag den 22. marts

Førstegudstjeneste i Mygdal Kirke ved pastor Pedersen fra Jelstrup. Han taler langsomt, har et kraftigt overskæg, men ikke hageskæg. Jeg fandt, at han mere lignede en oberst end en præst.

Påskedag den 25. marts

Jeg gik i kirke i Astrup, da der var messefald i Mygdal. Undervejs fik jeg fortalt, at der skal bygges et andelsmejeri i Astrup lige nord for kirken. På vejen hjem var jeg til møde i Skjærping – der var mødt ca. 40.

Torsdag den 5. april

I dag begyndte Janus fra Horne at tale om, at der skulle penge til for at blive skolelærer. Det har han før gået let hen over og ment, at hvis det var Herrens vilje, at han skulle være skolelærer, så fik han nok penge til at læse for. Han mener, at han vil på Nr. Nissum seminarium til næste vinter.

Lørdag den 7. april

Hønsene har hidtil gået sammen med hestene, som derved nok får hønselus. Nu har vi lavet et hønseshus i tørveskuret, hvor hønsene kan gå. Der er 15 høns og 1 hane.

Andreas – min broder – spekulerer på at købe Degnbøl Mølle – han mener at kunne få den for 4.500 kr.

Søndag den 8. april

Da jeg var i Asdal Kirke og gik vest for Odden ad stien over Odden mark, kom Rodskjer gående på landevejen. Straks da vi var kommet på stien, råbte han: I skal følge vejen, gå tilbage igen. Det gjorde jeg så, og så nok, at der stod en stolpe med et bræt på tværs ved enden af stien – men der var engang blevet sagt, at det var for, at folk ikke måtte køre der. Da jeg mødte Rodskjer, sagde han, at han ikke satte sådan et skilt op for ingenting. Jeg sagde, at jeg troede, at der skulle være sti der. Rodskjer sagde, at den sti havde han lavet for sin egen behagelighed – før han kom til Odden, var der ingen sti der. Min broder, Andreas, fortalte mig senere, at Rodskjer havde fortalt ham, at der ingen måtte gå på stien.

Da vi kom fra kirke, var der med kridt på brættet skrevet "Adgang forbudt".

I morgen skal der være rejsegilde på det nye missionshus – der er slagtet en kvie i Ørnboel, og der er sendt kød ned til Svend (*nabo til missionshusbyggeriet*). Årsagen til hastværket med rejsegildet er, at kødet ikke må blive for gammelt.

Ovennævnte Svend er helt løbsk – han er stolt over, at hans datter er forlovet med Hans Knudsens søn. Han sagde bl.a., at hun ville hellere op til Ørnboel, end hun vil fodre svin. Under mødet opfordrede jeg pigerne til at synge: Har du ej lyst til i himlen at komme. Det gik lidt trevent. Ingeborg Krattet opfordrede dem til at tage fat – det gjorde de så. Ingeborg gør et dybt indtryk på mig – jeg tror næsten, at jeg er forelsket i den pige, og jeg tror heller ikke, at jeg er hende helt ligegyldig. Hun ser så klog og god ud. Jeg ville ønske, at jeg kendte hende lidt bedre og vidste hvilke følelser, hun nærer over for mig.

Mandag den 9. april

Vandsyn vedr. Bierre-Niels. Kristen Holtegaard og Karlsminde blev dømt til at lade bækken i engen rense op til sædvanlig bredde og dybde med det første, og dernæst skal der hvert år foretages en lettere oprensning.

I dag blev Mygdal missionshus rejst – de blev ikke færdige dermed før kl. 9 i aften. Der var 3 kranse på huset og 2 flag. Om aftenen var der samlet ca. 30 mennesker hos Svend. Da huset var rejst, sang de: Til himlene rækker din miskundhed, Gud.

Fredag den 13. april

Jeg og Andreas kørte til Hjørring efter skiffer til tag på missionshuset. Der skal hentes 2.050

skiffersten.

Søndag den 15. april

Førstegudstjeneste i Mygdal Kirke. Der blev lyst 2. gang for Peter Steens datter, Inger Marie, og en karl oppe fra Asdal.

Mandag den 16. april

Jeg kørte til Bjergby med tiendekorn, som blev afleveret til lærer Eskildsen. Han var tilfreds med rugen og byggen, men ikke med havren, som, han ikke mente, var rent nok. Det ville svinde en skæppe, når det blev rensat. Han gik ind på, at jeg betalte en skæppe med 89 øre.

Fredag den 20. april – St. Bededag

Laurids Grimshave, skomageren og jeg talte med Smed-Andreas. Han snakkede om at kaste en grøft for os, for at vi ikke skal gå tværs over hans mark. Jeg sagde, at vi altid følger vejen, når foråret er begyndt.

Men i aften da vi gik hjem, gik vi tværs over hans mark. Jeg havde helt glemt det, til vi var midt ude på marken.

Søndag den 22. april

Pastor Anders Madsen blev indsat ved gudstjenester i Bjergby og Mygdal kirker. Provst Gulstad indsatte den nye præst og oplæste hans majestæt kongens kaldsbrev og et brev fra biskoppen i Aalborg.

Efter at en salme var sunget, besteg pastor Madsen prædikestolen. Han tonede rent flag og viste, at kun Jesus kan gøre et menneske virkelig fri – al anden frihed er kun tilsyneladende. Han manede de troende til at holde stærkt sammen.

Efter tjenesten, da præsten steg på vognen, fortalte han Andreas, at hans kone var syg. Hun kom til skade i går, da hun var i Hjørring. Da hun der ville stige på vognen, faldt hun bagover og slog sig meget slemt.

Martha Ørnbøl spurgte, om ikke jeg ville malke for Tine på søndag eftermiddag, for Tine ville gerne op til Ørnbøl, og Tine havde sagt, at hun ikke ville forlange sin moder til at være alene om at malke. Jeg ville intet love.

Tirsdag den 24. april

Vor nabo, Niels Andreasen, var her og ville låne noget foder. Han har ikke foder til mere end denne uge.

Onsdag den 25. april

Pigemøde hos Svend i aften. Tine gik derop – det blev bestemt, at der skal holdes pigemøde hele sommeren.

Torsdag den 26. april

I dag blev der holdt eksamen i Mygdals skoler.

Søndag den 29. april

Møde i missionsstuen. Pastor Madsen kom, da mødet næsten var slut. Han gik rundt og hilste og gav hånd til alle, der var mødt. Derefter sagde han: Skal vi folde vore hænder. Så bad han en bøn og holdt en kort tale. Han sagde bl.a., at da han kom til Sdr. Harritslev og Rakkeby, var det kun lidt, han kendte til livet. Der traf han et lille helligt samfund – det havde han grund til at takke

for. De hellige i Rakkeby holdt meget af hinanden. Han sluttede med bøn og fadervor og takkede Herren for, at han fandt et samfund af troende her.

Pastor Madsen gør et godt indtryk ved sin ligefremhed, og han besidder i det hele taget et vindende væsen

Mandag den 30. april

I middags afgik Niels Pedersens kone, Stine, ved døden – så har hun udstridt og er gået til et bedre hjem, tror jeg. Hun efterlader sig 6 små børn. Stine var et skønt menneske, mens hun levede – hun forstod at skabe et hyggeligt og godt hjem.

Tirsdag den 1. maj

I går blev 2 par viet i Mygdal Kirke, bl.a. Kristian Edvard Kristiansen (søn af Kristian Rishøj) og Kristiane Knudsen, datter af Knud Gøggaard. De modtog et legat – brudelegatet – Sophie Brahes legat. Pastor Madsen udbetalte dem legatet, der består af 437 kr. og nogle ører. I dag kørte fader ned til Karoline Løths efter Mines skab – Mine flytter nu hjem, efter at hun har tjent der et år.

Baggesvogn smeden flyttede fra Baggesvogn og hen til et hus, som han har købt af Simon ved Nyeng.

Forpagterskifte i Bjergby præstegård – Lars Therkildsen afløses af Lars, der tidligere har været kusk hos præsten i Skallerup.

Laurids Hansen fortalte, at han vil til at være høker, når Jensens lejemål udløber. Han vil give mig det tobak, jeg har brug for, hvis jeg vil hjælpe ham med at føre regnskaber.

Lørdag den 5. maj

Jeg gik sammen med bl.a. Andreas op til Bjergby præstegård for at købe af afdøde pastor Jakobsens bøger.

Mandag den 7. maj

Bierre-Niels' kone Stine blev begravet i eftermiddag – efterfølgende var der barnedåb af Niels og Stines barn. *Bierre-Niels hedder Niels Chr. Pedersen og bor på den ejendom, der nu hedder Kabbeltvedvej 133*

Kl. 1 kørte jeg derop med fader, Mine og Tine. Der var kommet mange mennesker. Jeg kørte hen og holdt ved østre ende af laden. Svends kone fortalte, at Svend havde været oppe hos pastor Madsen i formiddags og skulle sige fra Madsen, at han ikke kom herud, men ville modtage os ved kirken. Vi kom ind og fik noget at spise og bagefter kaffe og kage. Der var ingen brændevin og tobak. Vi blev noget forsinket, da det regnede og haglede meget stærkt.

Vi gik ind i laden, og da kisten blev båret ud, sang vi en salme. Da vi skulle køre, kom pastor Engberg, Tversted, og sluttede sig til følget, der talte 21 vogne. Ved kirken blev vi modtaget af pastor Madsen, der i kirken holdt en god tale.

Kisten blev nu båret ud og sænket i graven, hvorefter pastor Madsen foretog jordpåkastelsen og bad et fadervor. Efter en salme sagde præsten: Skal vi så ind i kirken og fremstille det lille barn.

Efter en salme blev det lille barn, der er hjemmedøbt og hedder Kirstine Augusta Pedersen, fremstillet. *Hun døde 12. maj 1894 og blev begravet 17. maj.*

Fra kirken kørte 7 vogne til begravelsesgården. Vi fik så noget at spise straks efter, at vi var

kommet derhen. Vi fik kød, sovs, brød, æg, fersk fisk, gåsekød, pølse, øl, kaffe og kage, brændevin, tobak og cigarer. Efter måltidet satte folk sig i grupper og samtalede. Niels kom hen og satte sig ved siden af mig. Jeg spurgte, om ikke de små børn savnede deres moder. Han svarede, at det havde de ikke forstand på. De sagde, at moder sover. Der hændte nok, at de største drenge bliver bedrøvet, når de ser, at deres fader er det.

Posten, Hans Peter, kom der med aviserne. Han var i sin nye uniform i dag, Han ser strunk ud i den.

Torsdag den 7. maj

Fader og Mine kørte til Hjørring, hvor Mine købte en symaskine til 40 kr.

Søndag den 13. maj

Førstegudstjeneste i Mygdal Kirke. Da jeg kom ud af kirken, var jeg ved søster Gines grav og så den krans, som pigerne har lagt derpå. Den er lagt i en kasse, som der er glas på.

Pastor Asschenfeldt-Hansen kan ikke indvi missionshuset, da han skal til London til et stort møde i ungdomssagen. Kristen Dals datter Indiana og søn Kristian kom hened efter kirke og fik deres middagsmad.

Ved gudstjenesten bad præsten de, der vil gå til alters om at tegne sig hos læreren senest om fredagen, og hvis nogen fik det sådan i løbet af lørdag og søndag morgen da at fortælle præsten det, inden han gik ind i kirken.

Efter kirke gik jeg op til Ørnbøl – jeg mødte mange folk undervejs, bl.a. fordi der er bal i Hummelkrog skov.

Ved mødet i Ørnbøl talte pastor Madsen, hvorefter nogle piger fra Horne Højskole sangflerstemmigt. Også nogle unge karle sang fra: De unges sangbog og sluttede med salmen: Bliv hos mig kære Herre Krist. Det har været en skøn eftermiddag, vi har tilbragt i Ørnbøl i dag. Jeg hørte flere sige, at det kunne være rart at samles der tiere. Der var også mødt mange fra Horne.

Torsdag den 24. maj

Brev fra onkel Kristian i Nørresundby – han bad om at få 3 små grise. Kristians søn, Emil, er hjemme og har anlagt et bageri til 1.000 kr.

Tirsdag den 29. maj

Broder Jens er i stor økonomisk knibe for tiden. Han skylder Niels Højrup 700 kr., som Højrup nu har sagt op. Jens spekulerer på at låne penge af Ane Stokholm, og så vil han have fader til at gå i kaution. Det er derfor, at han vil have fader til at komme til Hjørring i morgen.

Han spekulerer også på at sælge sine 2 unge heste og så i stedet købe et par gamle heste.

Jeg gjorde til side i mit kammer i dag. Kalkede og lagde ny måtte og nyt halm i sengen.

Søndag den 3. juni

Jeg var hyrde i eftermiddag. Fader og pigerne gik til kirke i Mygdal og Johannes til Bindslev.

Ved mødet i Smed-Andreas' missionsstue bekendtgjorde præsten mødet i Rugtved krat.

Mandag den 4. juni

I mørkningen kom Petrea fra Degnbøl hened. Før hun gik, kom hun og Mine ud i mit kammer og sad og talte en stund med mig. Petrea fortalte, at pastor Madsen vil have lov til at klæde om i

Degnbøl, når han kommer til Mygdal Kirke.

Tirsdag den 5. juni

Grundlovsfest i Rugtved krat i Asdal sogn, hvor pastor Madsen, Bjergby, pastor Løve fra Horne og lærer Johansen fra Skagen talte. Fader, moder, Tine og Johannes kørte derop med den blakkede.

Onsdag den 13. juni

Der bliver kørt sten på vejen, der går forbi Laurids Hansen. I formiddags kørte 7 vogne sten. På fredag skal 14 vogne køre sand og sten på vejen øst for Nyeng

Fredag den 15. juni

Det nye missionshus er af brandforsikringen takseret til 3.500 kr. – det kommer nok til at koste 3.000 kr. + alt det frivillige arbejde.

Søndag den 17. juni

Sidstegudstjeneste i Mygdal Kirke. Derfra gik jeg til det sidste møde hos Smed-Andreas, hvor der var mødt en ret talrig forsamling.

Onsdag den 20. juni

Det årlige indre missionsmøde i Slotved skov. Det var i øvrigt 200 års dagen for salmedigteren H. A. Brorsons fødsel, hvor der blev sunget flere af hans salmer. De første talere var pastor Borchenius fra Sindal, pastor Tørsleff fra Sengeløse og pastor Aschenfeldt-Hansen. Derefter var der 1 times frokostpause. Herefter var der taler af provst Blume fra Tikøb og pastor Engberg, Tversted. Jeg snakkede en del med Marinus Mejling, der har arbejdet meget på det nye missionshus. Der var mange folk i skoven i dag – også mange præster.

Fredag den 22. juni

Fader lånte broder Jens 600 kr. i dag. Jeg så ingen vågild eller St. Hans blus i aften.

Søndag den 24. juni

Jeg og Andreas gik op til Ørnbøl – undervejs passerede vi det nye missionshus. I Ørnbøl fik vi brød, kaffe og kage og røg en pipe tobak. Vi så regnskaberne over udgifterne ved opførelse af det nye missionshus samt en liste over bidragyderne – den skrev jeg op i min lommebog. Hans Knudsen indledte mødet og læste en prædiken, som pastor Madsen knyttede nogle ord til. Præsten talte også lidt om forholdene til Kristian Rishøj. Han sagde bl.a., at konen ikke altid er rask i hovedet og opfordrede til at hjælpe dem, især ved at udføre en sygeplejergerning. Han ville gerne have, at 7 kvinder på skift kom der en dag om ugen.

Følgende meldte sig: Mandag: Louise Baand, tirsdag: Hans Knudsens husholderske, onsdag: min søster Mine, fredag: Petrea Degnbøl. Svends kone og Laurits Nyengs kone var ikke tilstede, men det ventedes, at de ville være med. Ingeborg Krattet ville nok også være med, men hun skulle først spørge sin fader. Lægen skal hentes til Kristians kone i morgen. Jeg spurgte, om vi ikke kunne bestemme et møde i Grøntved den 8. juli – ingen havde noget imod det. Præsten lovede at komme herved den dag.

Præsten vil have Andreas og en anden mand til at låne sig 200 kr. til juni termin. Han er ved at lave en ny brønd i præstegården, og han plejer at få 200 kr. årligt fra kirkeministeriet. Det er nogle penge, som bliver taget fra de gode kald og lagt til de dårlige, men disse penge har pastor

Madsen ikke fået i år.

Mine lader til, at Martha Ørnboel interesserer sig særlig meget for mig. Hun ville så gerne have haft møde i Grøntved næste søndag, hvor hun har fri. Jeg har nok mærket, at Martha er noget galant over for mig, men hun behøver ingen ulejlighed at gøre sig.

I dag har der været husflidsudstilling i Mygdal samlingshus. Lærer Pedersen uddelte præmierne. Han sagde, at præsten havde lovet at komme, men han var nok blevet forhindret. Kristen Jespersen fik 1. præmie – en håndgerningsbog til 7 kr., men han gav afkald på den og så fik Niels Madsens søn, Møller, den. Kristian fik også en bog i præmie. Lærer Pedersen, høker Pedersen og Knud Gøggaard var dommere. Der var tombola – hvert nummer kostede 25 øre – Peter Klodske tog 10 numre, men vandt intet. Stine Holtegaard tog et nummer og vandt en kurvestol.

Tirsdag den 26. juni

Fader har bedt sagfører Jensen om at få Simon Hage til at få vejen til vort gamle moseskifte istandgjort. Han har jo gravet en del af den op.

Lørdag den 30. juni

Kristen Overgaard vil nok låne broder Jens penge til at købe Knurborg for, men det er der nogle, der har frarådet Jens at købe. Kristen Overgaard er ikke god at komme i kløerne af.

Søndag den 1. juli 1894

Møde i Højtved i eftermiddag kl. 6½. Det blev holdt i sandgraven vest for Lars Møllers gård. Lærer Fischer og pastor Madsen talte.

Det fortælles, at landstingsmand Madsen datter, Helene, gerne vil med til vore møder, men hun måtte ikke for faderen.

Mandag den 2. juli

I dag afholdtes 2. auktion over Houen. Sagfører Jensen blev eneste bydende med 23.000 kr. Martin begærede og fik tilladelse til, at der holdes en 3. auktion. Niels Pedersen, Kaultved, Niels Pedersen, Grøntved og Smed Andreas skal på auktionsdagen have kautionsret for 10.000 kr. I eftermiddag kl. 6½ var der møde i Grøntved plantage øst for vor smedje ved lærer Fischer Asdal.

Efter at Fischer og hans kone, Jens Chr. Vejenkoff, Laurits Nyeng og Jens Birkbak havde været med hjemme og fået brød og kaffe, kørte jeg Fischer og konen op til Højtved – længere ville Fischer ikke have mig til at køre. Der var mødt ca. 60 til mødet.

Tirsdag den 10. juli

Indvielse af Mygdal Missionshus kl. 4 eftermiddag. Kl. 10 havde der været gudstjeneste i Bjergby Kirke ved pastor Münster fra Flade og pastor Mathiasen fra Asaa – der blev indsamlet 50 kr. til missionshuset i Mygdal.

Til indvielsen kørte jeg derop med moder, Tine og Mine – der var også andre, der fik køren med os. Da vi kom op til missionshuset var der ikke plads til flere heste hverken hos Svend eller i Fællend. Jeg kørte så op til Hummelkrog med hestene og fik dem i stalden der. Da jeg kom ned til missionshuset, var dette fuldt af folk, og nogen stod udenfor. Der var vist mødt mellem 3 og 400 mennesker. Jeg trængte mig imidlertid inden for døren, og Kristen Nyeng var så venlig at hænge min hat for mig.

Første talte Engberg – derefter pastor Madsen, som til sidst meddelte, at nu skulle pastor Mathiasen fra Asaa have talt, men det var blevet for sent, da han skulle med toget. Knud fra Ørnbøl holdt med en vogn og skulle køre ham til Hjørring. Umiddelbart efter at Mathiasen var gået kom pastor Madsen hen til mig og sagde, at han havde lovet pastor Mathiasen at ville betale hans rejse – det havde han glemt. Han bad mig løbe ud til vognen. Jeg sagde ja dertil og spurgte hvor mange penge, han skulle have. Vel 3 – 4 kr. Jeg fangede ham – han tog 2 kr. 75 øre. Mikkel Toft sagde, at han syntes, at pastor Madsen kunne have gjort sin tale kortere og så ladet pastor Mathiasen komme til at tale. Det syntes jeg i grunden også. Da jeg igen kom ind i huset, talte den sidste taler, pastor Münster fra Flade. Der blev herefter ofret på et bord – der indkom 55 kr.

Pastor Madsen bragte under indvielsen en tak til dem, som havde arbejdet på huset samt til de, der havde givet bidrag dertil. Særligt takkede han vennerne i Bindslev for den gode gave, de havde givet.

Der er rejst en flagstang midt for missionshuset mod nord, og fra toppen af den vejede Dannebrog. Der var 2 læs folk kørende fra Hjørring – de havde hestene nede i Fællede. Den ene vogn var lejet af Karl Hattemager, og hans karl kørte vognen med 9 mennesker. Da han drejede fra Fællede og ud på landevejen, kørte han så hurtigt og så rask, at vognen væltede ind på landevejen. De fleste af passagererne kom mere eller mindre til skade. Ane Stokholm fik sin ene skulder af led og fik nogle slemme skrammer i ansigtet. En kvinde fik hjernerystelse, og Niels Fællede måtte køre hende til Hjørring i en seng, og hun kom straks på sygehuse

Onsdag den 11. juli

Det regne så meget, at det årlige møde i Lilleheden blev aflyst – i stedet blev der holdt gudstjeneste i Horne Kirke.

Søndag den 15. juli

Mine og Petrea fra Degnbøl var i Bjergby Kirke i dag. Fra kirken fulgtes de med Ingeborg til Peter Krattets hjem og var der til mødet i missionshuset begyndte. Mine roste Ingeborg meget og sagde, at der meget pænt og ordentligt i hendes hjem. Jeg bemærkede, at Ingeborg vist er meget dygtig – det sagde Mine "Ja" til. Der er en pæn have med mange bær i hendes hjem. Der var mødt 80 til mødet i missionshuset.

Pastor Madsen sluttede. Da han havde fremsagt den anden trosartikel, begyndte han at synge: "Lad Verden ej med al sin". I det samme standsede han og begyndte på den 3. trosartikel. Da han havde bedt "Fadervor", begyndte han igen at synge: "Lad Verden ej", men standsede så, fordi J. Chr. Vejenkoff begyndte at synge: "Vor Herres Jesus Kristi nåde o.s.v.".

Da jeg var ved at uddele blade, fortalte pastor Madsen nogle, der sad på de nederste bænke, at de blade, som uddeltes, var kirkelige blade, som kunne fås billigere, når man tog dem i fællesskab.

Tirsdag den 17. juli

Hentet et læs tørv i mosen. Hos manufakturhandler Børglum i Nr. Bindslev købte jeg silketråd til Mine.

Martin Thomsen Houen har byttet sin gård med Peter Daugaard fra Hvirp i Mosbjerg sogn.

Søndag den 22. juli

Sidstegudstjeneste i Mygdal Kirke. Der var barnedåb - Jørgen Mørchs kone bar barnet. Hun glemte at ofre til degnen, da hun havde været oppe for at ofre til præsten. Men så fik en af fadderne hende til at gå tilbage for at ofre til degnen. Det gjorde hun med et noget tvungent smil. De var sene til at ofre, og da den sidste af fadderne gik op og ville ofre, vinkede præsten til ham, at han skulle blive nede i kirken, men det brød han sig ikke om, eller også så han ikke tegnet. Så han traskede af sted med sit offer. Der blev ikke lyst til ægteskab 3. gang for Chr. Mouritzen. Præsten sagde, at det var lærer Andersens skyld – han havde glemt at række ham seddelen med navnene på.

Landstingsmand Madsen holder politisk møde i Bjergby forsamlingshus i eftermiddag. Han havde også indbudt præsten, men han havde svaret, at mødet burde holdes en søgnedags aften. Pastor Madsen fortalte, at han havde været hjemme, til han blev 17 år (faderen var død, da han var 12 år), men da han havde stor lyst til bogen, var han kommet på Skaarup Seminarium og havde taget lærereksamen herfra. Derefter var han hjælpelærer i 1½ år, inden han begyndte at læse til præst. Studietiden og soldatertiden varede 8 år. Han tog embedseksamen i 1888. Teologiske kandidater kan normalt ikke få embede, før de har stået i hærens linje i 5 år. Da han fik embedet i Harritslev, var de 5 år ikke gået, men han fik alligevel embedet, da han var eneste ansøger.

Landstingsmedlem Madsens datter var til møde i aften – hun havde fået lov dertil af sin moder, men ikke af sin fader, så hun skulle hjem, inden han kom fra Bjergby.

Tirsdag den 24. juli

I dag var alle 4 lærere i Bjergby – Mygdal kommune en tur i Aalborg med børnene fra deres skoler. Johannes var med. I Aalborg var børnene på Skovbakken, ved havnen og i Budolfi Kirke, hvor der blev spillet på orglet for dem. Lærerne gav dem kaffe, kage og sodavand. Johannes var hjemme igen kl. 10 om aftenen.

Onsdag den 25. juli

I dag holdtes et indre missionsmøde i Flade præstegårds skov af 3 unge præster fra København samt præsterne Asschenfeldt-Hansen og Mathiasen.

I dag Bierre-Niels' var herhenne med teglsten – hans lille søn, Sophus, døde i eftermiddag. Godt 2 år gammel.

Onsdag den 30. juli

I eftermiddag blev Bierre-Niels' søn, Sophus, begravet. Jeg gik hen til Bierre-Niels kl. 1½ og fik straks noget at spise. Kød og sovs. Bagefter kaffe og kage. Jeg var med Niels inde for at se Sophus – han var helt blå i hovedet. Efter at have sunget sidste vers af: "Nu titte til hinanden" bar jeg og andre kisten ud. Derefter kørte vognene til kirken. Undervejs fik jeg fortalt, at Bierre-Niels's moder, Marianne, er fattiglem på fattiggården i Bindslev. Hun har aldrig været gift og er noget indskrænket. Faderen hed Kristen Grøn, der boede i Nørre Bindslev. Han var broder til Hals-Præsts kone og var også noget indskrænket. Da vi kom til kirken, var præsten mødt, hvorefter vi bar kisten hen i graven, og efter at vi havde sunget en salme, talte pastor Madsen. Efter talen sang vi: Dejlig er jorden.

Jeg og nogle flere, der stod på nordre side af graven, havde ingen salmebog med. Efter at have sunget salmen, vendte præsten sig mod os og sagde: Det er ellers en smuk skik at tage salmebog med til begravelse. Jeg vil gerne bede jer tage salmebog med næste gang, I kommer til begravelse.

Onsdag den 1. august

Møde i missionshuset, hvor pastor Madsen indledte, og pastor Sass, der har været missionær på New Zealand i 20 år talte. Missionshuset var fyldt op – der var kommet mange fra Horne og Bindslev.

Torsdag den 2. august

I dag begyndte vi at meje rug, men holdt straks op på grund af regnen.

Lørdag den 10. august

Gøggaards møller har et barn, som er død og blev begravet på Mygdal kirkegård i dag. Det var den dreng, som for et par år siden blev slået af en møllevinge.

Søndag den 11. august

Førstegudstjeneste i Mygdal Kirke. Høker Jensen, Degnbøl, havde et barn i kirke, der blev døbt og kom til at hedde Lovise Christine Jensen.

Lørdag den 18. august

I dag kørte Andreas ned til broder Jens og hans kone i Hvidsted i barselsvisit – de har lige fået tvillinger. Moder var med ham.

Søndag den 19. august

Ingen gudstjeneste – præsten er på Fyn for at besøge sin moder.

Martin Iversen, der blev udlært 1. maj, flytter fra smed Bertelsen til smeden Søren ved Nyeng.

Søndag den 9. september

Jeg var i Astrup Kirke. På vejen hjem fulgtes jeg med Andreas Sandager og hilste på hans kone – hun fødte deres barn nr. 4 sidste mandag. Jeg fik en god middagsmad, der bestod af suppe og lammekød. Vi røg os en pibe tobak og drak en kop kaffe. Derfra gik jeg op til Bjergby præstegaard og derfra ned til Svend Nyengs, hvor der var en del fremmede.

Tirsdag den 11. september

Kristian, der har haft høsttjeneste her i sommer, skal i snedkerlære hos Kristian Nørskov til vinter. Han fik 30 kr., d.v.s. 1 kr. om dagen.

Søndag den 16. september

Tine gik til Bjergby Kirke i eftermiddag. Da hun gik hjem fra kirke, kom hun ifølge med Ingeborg Krattet, som sagde til Tine, at de skulle forære mig en peberbøsse i morgen til min fødselsdag.

Mandag den 17. september

Min 30 års fødselsdag. I morges brændte snedker Jørgen Mørchs hus på Retholt mark, da han var gået på arbejde. Han havde nok tændt sin pibe og så kastet tændstikken fra sig

Søndag den 30. september

Konfirmation i Bjergby Kirke. 15 konfirmander, bl.a. landstingsmand Madsens datter, Anna.

I aften kl. 10 døde Kristian Rishøjs kone efter et langt og smertefuldt sygeleje.

Torsdag den 4. oktober

Ungdomsmøde i Horne. Forhandlingsmøde i Horne missionshus kl. 8 morgen. Afslutningsmøde kl. 1 sammesteds.

Jeg stod op kl. 3½ og gjorde klar. Kl. 4 kom skomageren for at se, om jeg var oppe. Hen ad kl. 6 kørte jeg op til Horne – jeg havde skomageren med samt Anna og Petrea. Jeg kørte op til Kristen Ottesen og fik hestene spændt fra – de kom ind i gæstestalden. Vi gik op til det nye missionshus, der efterhånden blev fyldt. Der er hvælvet loft. Talerstolen står ved den nordre ende. Efter et par salmer besteg pastor Engberg talerstolen og holdt morgenandagt. Højskoleforstander Tophøj indledte forhandlingsmødet. Pastor Løve var dirigent. Om eftermiddagen talte pastor Mathiasen og pastor Busch.

Fredag den 5. oktober

I dag havde Kirsten Ibsens datter bryllup i Mygdal Kirke med en gartnerkarl fra Hjørring. Pastor Aug. Christensen fra Taars viede dem.

Søndag den 7. oktober

Farver Becks gård på Strømgade i Hjørring nedbrændte i morges.

Mandag den 8. oktober

Der var en fotograf fra Mosbjerg hos Niels (*det må være naboen Niels Andreassen*) i dag og fotograferede gården og folkene. Hans apparat stod ved den nordøstlige del af gården. Niels holdt ved østre side af Martines hus med de to brogede for fjedervognen – bagved holdt Johannes på den blakkede.

Tirsdag den 9. oktober

I eftermiddag blev Kristian Rishøjs kone begravet. Mine gik derop. Fader gik til kirken. Der var mødt omkring 70 personer og 11 vogne.

Lørdag den 13. oktober

Mines 21 års fødselsdag. I den anledning modtog hun et lykønskingskort med et skønt vers, men det stod ikke hvem, det er fra. Det er nok fra Ingeborg Krattet. Janus Portgaard er kommet hjem fra tjenesten – han tager nok på Horne Højskole til vinter.

Onsdag den 24. oktober

I morges rejste jeg mig kl. 2 og satte mig til at skrive til kl. 3 – så gik jeg hen til Bierre-Niels for at se, om han var oppe. Jeg talte med Kristiane, der var ved at hente vand. Da jeg kom hjem, kaldte jeg på Mine, der rejste sig, lavede en kop kaffe til mig og hjalp mig i tøjjet. Jeg fik 6 mellemmadder pakket i Mines håndkuffert. Fader havde lagt 2 kr. på bordet til mig. Kl. 4½ kom Bierre-Niels kørende, og så rullede vi af sted til Hjørring. Vi fik 3 fruentimmere op på vej til Hjørring, bl.a. Ingeborg Krattet – de sad i den bageste stol. Vi fik også Niels Fælled med i Hjørring. Der blev talt en del om den nye ejer af Fælled, Chr. Schyt, som man mente var en stor tumling til at styre en gård. Der blev sagt, at han kunne intet bestille. Vi fik hestene spændt fra i Krattets gård, og så gik jeg ned til købmand Olsen, der havde arrangeret kørsel i en bænketogvogn. Jeg var så nede på stationens billetkontor og købte billetter til en bænkevogn med 34 pladser. Jeg havde 4 billetter til overs – de blev hurtigt revet bort. Der var også en bænkevogn fra Horne og 2 fra Bindslev. Da vi kom til Aalborg, mødte jeg Marinus Mejling – han gav mig en cigar og så fulgtes vi ad hen til missionshuset "Tabor". Vi gik op i spisesalen og

begyndte at spise af den medbragte mad. Vi gik så op til Budolfi Kirke, hvor der var gudstjeneste kl. 10. Her blev der talt af stiftsprovst Pedersen og pastor Løgstrup – sidstnævnte fortalte især om missioneringen af Labrador (den nordlige del af Amerika, som bebos af eskimoer).

Efter gudstjenesten var Marinus Mejling og jeg inde på et glaspusteri, hvor de lavede flasker af både mørkt og hvidt glas. En dreng stod og lavede piber af glas – han gav mig en, og jeg gav ham 10 øre.

Kl. 14 var der forhandlingsmøde i "Tabor". Stiftsprovst Pedersen var dirigent, og pastor Godtfredsen fra Herning indledte forhandlingerne. Emnet var "Missionskolens og missionsvennernes indbyrdes forhold".

Kl. 8 aften var der atter møde i missionshuset. Denne gang ved missionær Nyholm og pastor Mathiasen.

Marinus Mejling sagde undervejs, at han syntes, at det var forargeligt, sådan som Chr. Andersen og Andrea Portgaard gik og fulgtes ad. Da pastor Busch havde været i Horne, havde han sagt, at han var meget forundret over, at 2 af hans konfirmander var forlovet. Det var Andrea Portgaard og Edvard Knudsen, han mente.

Efter mødet gik vi ned til stationen for at komme med toget med bænkevognene. Martha Ørnbøl passede på at komme til at sidde ved siden af mig, hvilket bevirkede, at jeg blev meget søvrig på turen til Hjørring. Vi gik op i Krattets gård, hvor Niels' heste var for vognen, som vi blev læsset op i, hvorefter vi kørte hjem. På hjemvejen fik jeg en samtale om mødet med Ingeborg – hun er en sjælden oplyst og rar pige at tale med. Hun forstår at hæve blikket højere end de fleste af hendes jævnaldrende – jeg blev meget oplivet af samtalen med hende.

På den sidste del af turen kørte Niels og jeg vejen ad Kirsten Ibsen, hvor vi hentede nogle gulerødder. Det var meget mørkt – Niels gik foran hestene, og jeg kørte. Lidt østen for Kirsten Ibsens kørte jeg på en brink, så vognen væltede. Vi fik vognen på højkant igen og kunne køre videre, medens regnen strømmede ned.

Da vi kørte nede i Bjergby, sagde Ingeborg, at nu var hun snart hjemme. Jeg sagde, at jeg ikke vidste, hvor hendes hjem lå. Ingeborg sagde, at vi kan se noget af haven fra vejen. Jeg sagde, at I har vel en pæn have, og at Mine, da hun var deroppe i sommer, havde sagt, at haven var pæn, og at Ingeborg holdt den i god orden. Jeg var hjemme kl. 3½.

Knud Ørnbøl havde en dag på sin cykel været oppe ved præsten og ville have lært ham at køre på den. Men præsten kunne ikke komme af sted med det.

Fredag den 26. oktober

Pigemøde. Mine og Tine gik derop. Der var kun mødt 8 piger. Pastor Madsen var der også. Han var misfornøjet med, at pigerne var så tavse og sagde til dem, at han ikke ville komme til deres møder, hvis de ikke ville sige noget.

Torsdag den 1. november

Mange unge mennesker skifter plads i dag. Landstingsmand Madsens datter, Anna, skal ned til sin broder, Sophus, der er lærer ved Tarm realskole.

Lørdag den 3. november

Det fortælles, at Smed-Andreas ikke vidste, at hans søn ville ud at tjene, før novemberdagen

kom, og Kornbech kom og hentede sønnen. De har nok været slemme ved deres lille Søren – sultet ham og hverken givet ham penge eller klæder. Marie har nok især været slem ved ham – han måtte ikke spise af samme fad som de øvrige folk, men fik noget af ringere beskaffenhed.

Søndag den 4. november

Jeg gik til sidstegudstjeneste i Mygdal kirke. Da jeg gik fra kirke og kom ned til plantagen, ville jeg hjælpe Bierre-Niels' yngste datter over bækken, der for nylig er kastet op. Jeg tog i hendes hånd og trak, men så slap hun min hånd og faldt i bækken, og hendes salmebog faldt ved siden af hende. Hun blev noget slukøret efter dette bad.

Jeg var i missionshuset, hvor jeg uddelte bladene. Da jeg havde gjort det, sagde jeg, at jeg har modtaget et prøvenummer af Illustreret Familieblad, hvis der er nogen, som ønsker at gøre sig bekendt dermed, kan de få et eksemplar deraf – de koster ingenting.

Derefter sang Laurids Nyeng og jeg en del sange i Harboøresangbogen.

Andreas Hummelkrog er blevet gift med en enke fra Tornby, der hedder Stine. På hjemvejen fortalte Andreas, at de unge folk i Horne har været meget ryggesløse i år. En nat, medens missionshuset der var under bygning, kom de ind i missionshuset og gjorde alarm. Kr. Andersen og hans karl lå i kamret på loftet, medens de gjorde spektakler derinde. En stod på talerstolen og fremsagde noget tøjleri. Så rejste karlen sig og tog en økse og gik så ned ad trappen i bar skjorte. Da han kom noget ned, lod han øksen falde på gulvet. De unge flygtede bort – en pige besvimed. De blev dog ikke mere forskrækkede, end at de tog hen i en anden gård og gjorde optøjer. De var også i præstegården, hvor pastor Løve kom op og fik dem bort. For deres optøjer i missionshuset måtte de hver bøde 5 kr. De hellige folks børn (Niels Peter Bæk, Hans Steffensen og flere) skal være nogle af de værste. På onsdag har Andreas Degnbøl og 3 andre lovet at hente pastor Madsens flyttegods i Harritslev.

Torsdag den 8. november

I aften kom Kristian Skærping her – han og Kristian Nørskov arbejder i Kristianshede for tiden, men de går hjem hver nat. Kristian blev hos mig i nat. Han er ked af den plads, han har fået. Når han kommer hjem til Kristian Nørskov, så ligger han i soveværelset!! Vi sad og trak i "Klynt og træsko" (*det må være et spil*). Jeg vandt de fleste gange.

Lørdag den 10. november – Mortensaften

I dag begyndte jeg at tage fat på bogbinderiet som husflidsarbejde. Jeg heftede 3. og 4. årgang af "Missionsbudet".

Søndag den 11. november

Førstegudstjeneste i Mygdal. Et barn kom til at hedde: Laurids Møller Kramme. Fadderne stod ved det nederste af kirken, hvorefter præsten sagde: Vil fadderne ikke være med til at ofre. Kom I kun herop, så vi kan være sammen.

Den gamle sognefoged, Kristen Pedersen Nørmark, i Bjergby er død efter længere tids svaghed. Marinus Mejling siger, at manufakturhandler Rasmussen, Hjørring, er noget kort for hovedet. En dag, Marinus var inde i hans butik, kom der en fin dame derind og bad om at få noget tøj at se. Rasmussen svarede: Vi bruger ikke at lege med folk herinde. Damen svarede: Jeg er ikke kommet for at lege, men så kan jeg gå ind i en anden butik. Købmand Olsen skal være mere

afholdt end Rasmussen. Han er mere besindig i sin færd.

Møde i missionshuset. Nogen diskussion om indsamlingslister til bidrag til huset. Andreas Degnbøl bad folk om at lade deres hunde blive hjemme. Hundene bragte forstyrrelse.

Præsten sagde, at han også havde et par ord til mandfolkene, nemlig at bede dem, som skrår tobak om at huske på dem, som skal gøre rent. Spyt ikke alt for meget.

Torsdag den 15. november

Johannes er indmeldt som elev i Kristian Vandkjærs husflidsskole. Han begyndte i dag at gå i husflidsskolen, der er i Niels Vandkjærs hus ved Mygdal nordre skole.

Fredag den 16. november

I dag blev sognefoged Kristian Pedersen af Nørremark begravet – der var et meget stort følge. Bjergby Afholdsforening var mødt med sin fane, men pastor Madsen forbød fanebæreren at komme ind på kirkegården med fanen, så fanebæreren holdt sig pænt udenfor.

En af de første novemberdage holdtes et lille afskedsgilde hos Kristian Peter i Klodske, hvor Tine gav chokolade. Kristian Peter kørte i byen. Han sagde, at han ville ned til Peter Bakken og have lov til at beholde Tine hjemme i nogle dage. Hen på aftenen kom han imidlertid kørende med sin tilkommende hustru, Grethe. Nogle af gæsterne rejste ud af bagdøren og hjem.

Søndag den 18. november

Ejeren af Fælled, Chr. Schytt, har byttet Fælled med en gård i Harritslev. Den nye ejer af Fælled hedder Frich og er en søn af den gamle byfoged Frich i Skagen.

Møde i missionshuset. Der var en liste over de, der ville bidrage til missionshusets vedligeholdelse. Præsten begyndte at skrive derpå, men da jeg sagde, at jeg nok ville have mit navn på listen, flyede han mig listen og bad mig skrive derpå – han kaldte mig sekretær. Der blev til årlige bidrag på 94 kr.

Der indkom også tilskud til husets opførelse – ved årets udgang regner man med at have en gæld på 850 kr.

Andreas fortalte, at han en dag købte en ost på mejeriet til Laurits Nyeng. De tog lidt af osten og sendte den så tilbage som ubrugelig. Den lå på mejeriet i nogen tid – folk smagte på den. De syntes den smagte godt og gjorde synlige bemærkninger over Laurits Nyengs smag. En dag købte Andreas så osten for 50 øre – den vejede 11 pund. I Degnbøl synes de godt om osten og har givet Laurits Nyeng noget af den på brød, han har fået i Degnbøl, uden at han var kræsen derved.

Mandag den 19. november

Jeg og Andreas gik op til Svendsens i Højtved. Vi blev beværtet med brød og kaffe, og før vi gik, fik vi te. Svendsen blev den 6. juni 1884 viet til sin nuværende hustru, Ane Kirstine – de har 3 børn. De har et skønt, tarveligt og hyggeligt hjem. Man kan mærke, at Guds ånd råder der. Jeg kom hjem i nat kl. 1.15.

Torsdag den 22. november

I aften var Hans Grøntved her med en liste, som sognerådet har forfattet. På den første side blev der opfordret til at yde bidrag til pastor Jakobsens søn, Jens, til hans uddannelse til lærer. Han er på Ranum seminarium. Man mente, at det ville være et skønt minde at sætte efter pastor

Jakobsen, nemlig at hjælpe hans ældste søn til en stilling, hvorved han kunne forsørge sin moder. Der var indkommet mange bidrag – fader gav 1 kr.

Tirsdag den 27. november

Poul Uslev fortalte at i gamle dage var Uslev delt i 2 gårde, hver på 8 tdr. hartkorn. Til Pouls gård hørte Anders og Lars Uslevs gårde samt husene på Uslev mark. Til Frederiks gård hørte Søndre skole og en del af Træholts jorder.

Søndag den 2. december

Sidstegudstjeneste i Tversted ved pastor Vilh. Beck. Jeg og skomageren fulgtes ad til Tversted. Tversted Kirke var propfuld – jeg trængte mig dog ind og kom til at stå lige over for prædikestolen. Jeg stod midt på gangen – en højst ubehagelig plads, da folk trængtes rundt om mig. Der var en kvælende varme i kirken. Pastor Engberg slog en rude ind i kirken fra nordre side – skårene fløj ind i kirken – et fruentimmer skar sig nok på glasskårene.

Da pastor Beck kom, døjede han med at komme op til alteret, men han gav sig god tid. Da han var ud for mig, sagde han: Her prædikes om den trange vej. Tæt over for mig stod et fruentimmer og tog megen plads op. Beck sagde til hende: Vil De ikke tage den skulder til dem – den tager så megen plads.

Beck aflægger et klart vidnesbyrd og benytter sig undertiden af ret kraftige udtryk. Han sagde, at han ikke troede, at et troende menneske kan leve i frådseri eller dukkenskab, ej heller i åbenbar uterlighed.

Beck fortalte, at Indre Mission nu har 120 missionærer – for 33 år siden havde den kun 1 missionær. Den har fået en del "børn": Ynglinge- og pigeforeningerne, børnegudstjenesterne, Magdalenehjemmet og et dyrt plejebarn i Ydre Mission. Men den har det småt med penge – det skal vennerne vide. I deres hånd ligger om missionen skal blive ved med at gå frem eller ej. Indre Mission udgiver 3 blade. Indre Missions Tidende, Annexet og fra 1. oktober Illustreret Familieblad. På vejen hjem var jeg inde hos Caroline Løth i Tronsmark. Der fik vi brød og senere te og smørrebrød. Jeg gik videre til Bindslev Missionshus, hvor Peter Sortkjær læste en prædiken af pastor Moe.

Torsdag den 6. december

Sognerådvalg i Mygdal fattiggård. Valgt blev: Kristen Nielsen, Bastholm (130 st.), Jens Christiansen, Broen (140 st.) og Peter Kristensen Dahl, Bjergby (139 stemmer), samt Poul Peter Poulsen, Uslev(95 st.), og Laurids Jespersen fra Mygdal (142 st.).

Møde i missionshuset. Økonomien – skal huset tilskødes Indre Mission og andre spørgsmål.

Præsten ville have gulvet ferniseret, og der skulle anskaffes en støvleknægt. Så kunne folk have sivsko stående og bruge dem her i huset. Der blev dog enighed om, at Svend skulle have hjælp til at gøre rent i huset.

Præsten udtrykte ønsket om at få oprettet en sangforening til at indøve flerstemmige sange.

Der blev også talt om udfaldet af sognerådvalget. Han spurgte mig om, hvad Poul Uslev var for én.

Da jeg ville gå ud af huset, spurgte præsten mig, om der var pigemøde i aftes. Jeg sagde "Nej" og tilføjede, at jeg ikke troede, at der blev pigemøder på denne side af julen.

Søndag den 9. december

Førstegudstjeneste i Mygdal. Da vi kom uden for kirken, læste læreren et par skrivelser. Den ene indeholdt en klage fra Mikkel og Niels Peter Skovmose over, at den private vej over Jens Try's ejendom er i ufarbar stand og forbundet med fare at passere om natten. Den anden skrivelse var fra sognerådet og indeholdt en tilsigelse til, at de i sagen involverede parter skulle mødes med 3 fra sognerådet. Også ejerinden af Vrangager blev tilsagt at møde.

Mandag den 10. december

Møde i missionshuset. Der var mødt mange folk. Også Frich og frue fra Fæled. De satte sig ved siden af hinanden på en fruentimmerbænk – der kom ikke flere på den bænk.

Tirsdag den 11. december

Fader og jeg kørte til Hjørring med 2 grise til andelsslagteriet.

Købmand Jensen spurgte hvad, han skulle give i julegave. Fader havde sagt, at vi ikke brugte spillekort. Så jeg fik 3 par kaffekopper i julegave.

Fredag den 21. december

Hans Degnbøl fortæller, at lærer Hjelm hængte sig. Midt i skolestuen stod en stor kakkelovn – fra den gik et rør op gennem loftet. Om dette rør havde Hjelm bundet en snor og hængt sig i samme. Han havde stået på tørvekassen. Han var nok en dårlig lærer – han prangede meget og slagtede for folk

Mandag den 24. december – juleaften

Juleaften har i det hele været noget trist for mig og vel for os alle. Der er desværre sådan en trykkende og kold tone, der hersker mellem os.

Tirsdag den 25. december – 1. juledag

Sidstegudstjeneste i Mygdal Kirke. Der var mødt en masse mennesker. Landstingsmand Madsen sagde, at der har ikke været så mange folk i Mygdal Kirke i den tid, han har været der.

Julius, skomagerens broder, fortalte mig, at Janus Portgaard var den flittigste og dygtigste elev på skolen. Til sommer skal de have en fastansat andenlærer på højskolen, og der skal bygges til skolen.

Om aftenen møde i missionshuset. Lovise Pedersen bestilte følgende blade: Missionstidende, Missionsbuddet, Annexet og Søndags-Missionæren

Onsdag den 26. december – 2. juledag

Førstegudstjeneste i Mygdal Kirke. Fader bad mig blive hjemme og vande kørerne, men da Mine tilbød at ville være hjemme og vande, så gik jeg til kirke og blev glad ved, at jeg kom der. Pastor Madsen holdt en skøn og alvorlig prædiken.

Lørdag den 29. december

Jeg var på julebesøg i Ørnboel. Jeg var først hjemme kl. 1. Det var en skøn aften, jeg tilbragte i Ørnboel. Jeg har sjældent truffet så rar en mand som Hans Knudsen. Han har også et par rare sønner, åbne og ærlige i deres færd.

Oversigt over året 1894

Atter er et år rundet, atter står vi foran et nyt år. Man standser uvilkårlig og kaster et blik tilbage

på året, der svandt, og tænker lidt over hvad, det bragte af sorg og glæde – og så trænger det spørgsmål ind på mig. Hvad bragte året dig. Er der sket nogen forandring hos dig – nogen forandring, hvor du kan sige Herren tak. Ak. Jeg må bekende, at jeg har levet meget letsindigt uden alvor og uden sand ydmyghed, og derfor har jeg også haft så mange bitre og kvalfulde timer, hvor alt har været mørkt for mig. Året har ikke bragt nogen forandring i mine ydre kår. Jeg går endnu hjemme og arbejder for mine forældre, uden at der er nogen lysere udsigt for mig til forandring, end der var i fjor på denne tid. Jeg længes meget efter en forandring i mine kår, da det er et oplidende og for mig åndssløvende arbejde at gå sådan. Blandt de begivenheder der er sket i 1894, og som har betydning for mig, kommer jeg først til at tænke på min søster Regina, der endte sin løbebane hernede den 6. februar efter et smertefuldt sygeleje.

Dernæst tænker jeg på pastor Jakobsen, der døde i januar. I hans sted fik vi så pastor Madsen fra Harritslev – et menneske, jeg er kommet til at holde meget af.

Først i sommer byggede vi os et missionshus oppe på Svend Nyengs ejendom – det blev indviet i juli. Vi har haft megen glæde af dette hus – der har været et godt besøg i det. Jeg tegnede mig for et bidrag på 50 kr. til det og har betalt de 20 kr. Jeg har fået posten overdraget som abonnementssamler på de blade og bøger, der uddeles i missionshuset. Siden vi er begyndt at samles i missionshuset, er jeg blevet fritaget for at indlede og slutte møderne om søndagen. Jeg har sluttet et møde en aften, pastor Madsen ikke var til stede – ellers slutter pastor Madsen altid møderne. Laurids Nyeng, Laurids Grimmeshave og Jens Chr. Vejenkoff leder møblerne og læser en prædiken ved dem. Knud fra Ørnboel er regnskabsfører ved missionshuset. Der er flere mennesker her i sognet som i år har vendt sig fra Verden og helt til Jesus, således Hummelkrog pigen Jane, Peter Iversen samt hans døtre Martha og Ida, Højtved-skomagere datter samt Smed-Andreas' datter Hanne – flere især blandt de unge går som vakte mennesker og længes efter fred med Gud. Blandt dem tænker jeg på Martin Iversen, Laurids Nyengs karl og pige og Peter Vandkjærs datter Jane, der tjener hos Jens Vadet. Blandt de, der i det forløbne år har givet sig over til Herren, må jeg også nævne landstingsmand Madsens datter, Anna, der i sommer gik til konfirmationsforberedelse hos pastor Madsen i Bjergby. Til Guds børns samfund slutter sig også Sine Pedersen Baand, Kirsten Skoven i Uggerby og Andreas Løth i Bindslev. Der er tilsyneladende sket større ting hos os i år end i 1893. Dog det ser Herren bedst. Vi har også oplevet ting, der er alt andet end lystelige, således er Thor blevet gift med Erik Ane i slutningen af året. Smed-Andreas og hans kone har trukket sig tilbage fra os og kommer meget sjældent sammen med os. Dog tror jeg nok, at de er blevet noget forurettet med lejen af deres stue – de har vist ingen leje fået af stuen sidste vinter. Jeg har mindet derom et par gange, men det er blevet unådigt modtaget. Karetmagersvend Jens Chr. Thomsen fra Bjergby skal også være skejet ud og har nok temmelig meget med præstegårdsforpagterens pige at bestille. I øvrigt er der mange mennesker, der samles med os i missionshuset, som vi før aldrig så. Jeg har det håb om flere af dem, at de inderst inde går med en, måske uforstået, længsel efter fred med Gud. Gid det var så, og gid denne længsel i mit hjerte måtte blive større.

Nyheder i 1894

Juli

En kreditbank stiftedes i aftes ved et møde på Kypers hotel. Af de allerede indtegnede 126 interessenter havde ca. 70 indfundet sig.

Efter en kort forhandling blev der valgt 8 til en bestyrelse:

Sagfører Pedersen	59 stemmer
Malermester Ad. Andersen	52 stemmer
Købmand Jens Jørgensen	51 stemmer
Købmand Jens Nielsen	42 stemmer
Distriktslæge Juul	36 stemmer
Købmand Emil Møller	28 stemmer
Købmand Axel Christensen	26 stemmer
Smedemester M. Larsen	22 stemmer

Til suppleanter valgtes:

Manufakturhandler Oscar Møller

Snedkermester Haslund

Fabrikant Thomsen

Til revisorer valgtes:

fhv. købmand Paulsen (?)

Landinspektør Klarup

31. juli

Til kronprinsparrets sølvbryllupskur havde landstingsmand Madsen-Mygdal givet møde.

Kronprinsen udtalte til ham: Tak kære hr. Madsen for deres nærværelse her i dag. Jeg ved, at de har haft megen sorg i deres familie, og jeg bevidner Dem min inderligste deltagelse og håber, at fremtiden må blive lys for Dem og Deres.

2. august

Guldbryllup fejret af gl. veteran i Bjergby, skrædder Peder Chr. Christensen Ibsen. I den anledning havde der samlet sig en kreds af venner for at lykønske guldbrudeparret, og som sammen med dem i kirken nød nadveren. Guldbrudgommen var i 1848 – 50 med i flere træfninger mod tyskerne, ved Kolding, Frederiks og flere steder, og det står endnu klart for ham at fortælle om, hvorledes de den gang ved flere lejligheder kunne skrække tyskerne. Som bevis på, at han er en afholdt mand havde naboerne samlet sammen til en gave, bestående af 2 stole samt et lille pengebeløb, som blev overrakt parret i dagens anledning.

1. november

I går formiddag løb et par norske heste forspændt et skrædder Chr. Thomsen, Sindal Hede, tilhørende køretøj løbsk på vejen fra Sindal til Østergaard. Husmand Chr. Larsen (Erik Christian) Taagholt Mark, der forsøgte at standse hestene i dalen syd for Østergaard blev derved revet omkuld og blev så stærkt medtaget, at han i bevidstløs tilstand måtte køres til lægen, der erklærede, at den tilskadekomnes tilstand næsten var håbløs. Han, der er en driftig og arbejdsom familiefader, henligger i dag kun svagt åndende.

1895

Nytårsdag – 1. januar 1895

Så begynder man at læse på det 1. blad af det nye år, og så melder spørgsmålet sig straks: Hvad vil det nye år bringe. Vil det bringe mig sorg eller glæde. Skal jeg få de forhåbninger virkeliggjort, hvormed jeg begyndte året, eller venter der mig store og smertelige skuffelser. Tiden vil vise det. Kun Gud ved, hvad der tjener mig bedst. Kunne jeg blot lære at bøje mig efter Herrens vilje og altid lade den gælde – da var jeg et lykkeligt menneske, men ak. Det kniber stærkt med at sige af hjertet til Herren: Din vilje ske. Min egen vilje og min selvrådige fornuft gør oprør mod Guds lov. Oh, hvor er det svært i det daglige liv at have fred i sit hjerte. Man lader sig bestandig henrive til vrede, onde ord og aflægger så ofte et dårligt vidnesbyrd om den Herre Jesus. Kære Herre hjælp mig, at det må blive bedre i det nye år – hjælp mig Herre at bekæmpe det afskyelige hovmod, som altid er klar til at stikke hovedet frem. Giv mig din Helligånd, at den må overbevise mig om, hvor stor en synder jeg er, men også overbevise mig om, hvor rig på nåde og fred, du er – at jeg må blive til et sandt og lykkeligt Guds barn – rig på din nåde og den fred, som overgår al forstand – så får jeg et glædeligt nytår.

Førstegudstjeneste i Mygdal Kirke ved pastor Madsen. Jeg gik til kirke.

Efter gudstjenesten foretoges valg af kirkeværger for Mygdal Kirke, idet Poul Uslev og Niels Chr. Madsen, Kobbersholt, ønskede at fratræde, Landstingsmand Madsen ledede valget og bad folk om at foreslå mænd. Niels Chr. Madsen erklærede ikke at ville modtage genvalg, medens Poul nok ville. En foreslog at vælge Frederik Uslev. Pastor Madsen kom til. Han sagde, at Andersen klagede over, at kirkeværgerne boede så langt fra kirken, så han ville foreslå at vælge en, der boede i nærheden af kirken: Landstingsmand Madsen sagde, at det kan ikke altid passe. Pastor Madsen sagde så: Ja, men lad os så få det gjort, mens vi kan få det (munterhed). Præsten foreslog at vælge Andreas Degnbøl – det samme gjorde Poul Uslev. Jens Grøntved foreslog Kristen Vrangager. Madsen spurgte så, om der var nogen, der gjorde indsigelse mod at vælge Poul Uslev på 2 år og Andreas Degnbøl på 1 år til kirkevæрге. Da der ingen indsigelser var, erklæredes de for valgt.

Landstingsmand Madsen sagde, at han ikke andetsteds i landet havde set en kirkegård, så dårligt vedholdt som Mygdal kirkegård. Han opfordrede til at få lidt bygget om den. Der taltes om, at plante lidt om den o.s.v. Smed Andreas bad mig om at komme den vej om, når jeg i aften gik til missionshuset. I aften gik skomageren og mig så om ad smed Andreas, men han var gået, da jeg kom. Det blev fortalt, at distriktslægen havde været nede hos Kristen Pedersen, Kaultved, som han havde måttet fortælle, at det dårlige ben nok måtte sættes af. Marius Vestergaard kørte derfor straks Kristen Pedersen på sygehuset.

I går blev Kristian Degnbøls datter, Marie, begravet.

Ved mødet i missionshuset bad jeg præsten om at aflægge os et julebesøg. Han spurgte: Hvor længe holder I jul. Jeg svarede til på søndag. Han sagde, at han kom torsdag eller fredag.

Onsdag den 2. januar

I aften er der juletræ hos Bierre-Niels. Mads Kristian var herhenne og indbød Johannes. Om eftermiddagen var der så 21 børn til juletræ.

Der var et brev til Laurids Grimmeshave fra pastor Madsen, om Laurids ville købe en ko, der står i Harritslev Præstegaard.

I aften er der dans for unge mennesker hos vor nabo, Niels Andreasen. Bl.a. fyrbøderen på mejeriet spillede. Det varede til kl. 6 morgen.

I dag er der sognerådsmøde i det nye råd. Martinus Krøgholt blev valgt til formand. Derefter blev der foretaget valg til bestyrelse for de fattiges kasse. Landstingsmand Madsen blev valgt i stedet for lærer Pedersen.

Fredag den 4. januar

Mejeriet har hidtil solgt smørret til et firma i Randers, men det betalte 15 øre mindre for et kg. smør end aftalt, så smørret skal ikke sælges til dem mere.

Niels' datter Lise er i sylære hos syjomfru Clara Jørgensen, Dronningensgade – de er 4 sypiger. Lise får sin middagsmad i byen – hus giver 3 kr. om måneden i leje af sit kammer.

Ingeborg(*der senere bliver gift med Kristian Grøntved*) har forskellige indtægter. Hun har et får og en bistade- når deres so får grise, får hun en af grisene. Sidste år fik hun 3 grise.

Tirsdag den 8. januar

Møde hos Hans Knudsen, Ørnboel. Der blev talt om at danne en missionskreds i Bjergby og Mygdal. Før vi gik derfra, fik vi mellemmadder og te. Louise Baand og Ingeborg Krattet hjalp til med opvarningen

Lørdag den 12. januar

Jeg kørte til Hjørring sammen med min broder Andreas, som fortalte mig, at det blandt folk fortaltes, at Peder Krattets Ingeborg og dig er gode venner. Jeg: Hvem siger det. Andreas: Det er blevet sagt til Martha engang, hun var i byen. Det er ikke folk, der løbet med sladder, der har fortalt det, men derimod alvorlige Guds børn. Jeg kunne ikke begribe hvem, der havde sagt det og forsøgte at få Andreas til at fortælle det. Andreas ville ikke fortælle det, men sagde, at der blev talt meget om det, især blandt piger, der stod uden for Ingeborgs intime kreds. Han spurgte mig, om der var noget om dette rygte. Jeg svarede, at der var intet om den tale. Jeg havde aldrig talt med Ingeborg under 4 øjne og meget lidt til andre tider. Jeg sagde også, at jeg ikke ved, hvad

Ingeborg synes om mig, men jeg vil nok tilstå, at hun er mig ikke ligeegyldig, og at jeg ikke kender nogen pige, jeg sætter højere end hende. Andreas sagde, at han kunne godt lide, at jeg fik Ingeborg til hustru – han betragtede hende som et mønster for andre unge piger.

Andreas sagde, at han havde den mening, at jeg skulle have mit hjem til eje. Han tænkte, at det kunne gøres på den måde, at der blev gjort et lån på 8.000 kr. – de 4.000 kr. skulle så udbetales til mine søskende, og de andre 4.000 kr. skulle mine forældre have.

I Hjørring mødte jeg i øvrigt Ingeborg. Jeg ville gerne have talt med hende, men havde ikke mod til det.

Jeg talte med søster Mine, om Andreas' og min samtale om Ingeborg. Hun sagde, at der var vist ingen, der havde mærket til, at vi holdt af hinanden. Hun mente, at Martha Degnbøl havde fået nyheden hos Svendsen, Højtved. Jeg var helt fortumlet i aften over, at jeg ikke fik talt med Ingeborg. Jeg må søge at skaffe mig klarhed i denne sag.

Søndag den 13. januar

Møde i missionshuset. Mange, deriblandt jeg, indmeldte os i den nye kredsforening for Indre Mission i Bjergby og Mygdal.

Jeg skrev i dag et brev til Ingeborg Christensen fra Krattet og meddelte hende, at jeg elskede hende og bad hende blive min hustru. Det er et forvovent skrift jeg har gjort, da jeg ikke ved noget bestemt om, at Ingeborg elsker mig. Jeg vil have vished – koste hvad det skal. Får jeg et ja, er jeg det lykkeligste menneske under solen, og jeg vil håbe, at jeg får et herligt svar – det var under bøn til Herren, at jeg skrev brevet. Får jeg et nej, har jeg virkelig bedraget mig selv – er jeg Ingeborg aldeles ligeegyldig. Da er den skam, som jeg derved bereder mig for intet at regne mod den hjertesorg, som rammer mig. Gud fri mig for at få et afslående svar. Jeg leverede Ingeborgs far brevet, da han gik fra missionshuset i aftes. Jeg ville ikke give Ingeborg det for ikke at vække opsig.

15. januar

Snevejr. Vi var 8 mand ved vejen for at viske af. I middags sad vi i Røde Mølle og spiste vor mad – her fik vi brændevin og kaffe. Nogle spillede kort.

16. januar

En betydningsfuld dag er denne for mig. I aftes modtog jeg et brev fra Ingeborg som svar på det brev, jeg sendte hende sidste søndag aften. Jeg har fået vished om, at Ingeborg elsker mig og ved at læse det, fik jeg vished for, at vi to af herren er bestemte for hinanden. Hvor Herren dog er god mod mig elendige og utålmodige synder. Han har ladet mig times den store lykke at vinde den piges kærlighed, som jeg sætter højst af alle mennesker. Jeg tvivler slet ikke længere. O Herre. Du som har vist en så nådig omsorg for mig, giv mig lykke til at blive Ingeborg en god og kærlig husbond. Giv mig nåde til at være således mod Ingeborg, at hun aldrig skal komme til at angre, at hun har givet mig sin kærlighed. Hendes svar var meget skønnere, end jeg havde turdet vente. Når jeg læser hendes brev, så må jeg sige at på den måde, det er gået, så er det tydeligt, at Herren har føjet vore hjerter sammen. Jeg frygtede for, at jeg var Ingeborg ligeegyldig, men jeg har gudskelov taget grundig fejl. Jeg har vundet en stor skat. Ingeborg er et skønt og ydmygt Guds barn. Hun er mere – hun er dygtig og husholderisk i sin gerning, siger søster Mine om

hende. Hun besidder tillige en klogskab og dannelse, som ofte har slået mig at opdage hos en så ung pige. Hvor er jeg dog glad, at jeg vished i denne sag – min himmelske fader være lov og tak derfor. Så kære Herre Jesus hjælp Ingeborg og mig til at vandre således for dit ansigt, at du kan se på os med velbehag og være vor ven.

18. januar

I aftes skrev jeg et brev til Ingeborg og ville have det med posten i dag, men så kom posten slet ikke – han sendte bladene med Johannes, der var i husflidsskole.

Farbror Kristen havde været nede hos købmanden i Retholt i dag, men da han gik hjem og kom forbi skolen, faldt han omkuld på vejen. Da han kom op, rendte han rundt. Han skal være noget forstyrret i hovedet i denne tid.

Søndag den 20. januar

Da jeg gik fra missionshuset, fik jeg lejlighed til at tale nogle ord med Ingeborg. Hun bad mig besøge sig i morgen aften.

Degnøl mølleren har byttet sin mølle bort til værtshusholder Niels Peter Lassen i Hjørring og skal have 1 hus i Hjørring og en mølle i Jerslev i stedet for. Mølleren skal give 9.000 kr. i bytte.

Mandag den 21. januar

Andreas var på besøg – han lykønskede mig med forlovelsen. Han havde ikke ventet, at jeg var så nær ved det.

I aften gik jeg op til Peter Krattets. Ingeborg var alene hjemme, da jeg kom. Hendes fader var til generalforsamling i andelsmejeriet, men kom hjem senere på aftenen. Jeg takkede Ingeborg for det svar, som jeg havde fået af hende. Hun udtalte sin frygt for, at hun ikke kunne blive mig den hjælp, som hun burde. Hun har været så lidt ude blandt folk – meget lidt har hun prøvet at tjene. Jeg blev næsten skamfuld over at høre denne tilståelse – hvor er jeg dog overfladisk i mit væsen imod hende. Hun fortalte, at hun blev noget forundret den aften, hun modtog mit brev. Hun lod sin fader læse brevet og bad om hans samtykke til at blive min hustru. Hendes fader gav gerne sit samtykke, når det kunne blive til hendes lykke – sin velsignelse ville han også give dertil, selv om det ville blive strengt for ham, at hun skulle rejse bort. Det gjorde et dybt indtryk på mig at høre, hvor skønt og klogt Ingeborg har båret sig ad. Jeg er en rigtig usling mod hende. Jeg har virkelig meget at lære, og hvis jeg havde kendt Ingeborg nøjere, som jeg nu kender hende – ja så havde jeg næppe været så dristig at fri til hende.

Hun viste mig nogle fotografier af sin broder, Christian, der bor i Chicago, hans hustru, der er fra Sverige, og deres søn Freddy. Hendes broder Frederik bor også i Amerika. Ingeborg er 23 år.

Tirsdag den 22. januar

Jeg talte med moder i aften om fremtiden. For kort tid siden havde hun og fader talt om den forandring, der skal gøres her til sommer. Moder vil have den nordre side af stuehuset fornyet hen til den vestre dør. Det var fader imod. Der var blevet talt om at overdrage gården til mig. Fader ville have, at jeg skulle give 10.000 kr. for gården. Jeg skulle give 5.000 kr. foruden aftægt til mine forældre, når jeg overtog den, og 5.000 kr. til, når mine forældre døde. Og så ville fader endda have lov til at ramponere besætningen, sælge den brogede plag o.s.v. – dette rådede

moder dog han fra. Jeg syntes, at det kunne være nok, når jeg gav 8.000 kr. for gården, men moder syntes, at jeg skulle give 9.000 kr., ligesom hun ville have, at jeg skulle deltage i bekostningen med byggeriet til sommer. Jeg fortalte moder, at jeg var forlovet og ytrede, at det måske havde været ret af mig at tale med hende, før jeg havde gjort dette skridt, men det var ikke så let at få munden på gled i en sådan sag, men jeg troede nok, at hun kom til at holde af pigen, jeg var forlovet med, når hun lærte hende at kende. Moder svarede, at i denne sag fik jeg gøre, hvad jeg selv syntes var bedst – det var ikke godt for hende at blande sig deri. Jeg var godt fornøjet med det svar.

Onsdag den 23. januar

På tvangsauktion over den Martin Thomsen tilhørende skovparcel, matr. nr. 14h af Klodske fik gårdejer Christensen Overgaard, Bjergby, hammerslag ved et bud på 1.500 kr.

Søndag den 27. januar

Farbroder Kristen har tilskødet Spille Anne-Marie de penge, han har rådighed over, i alt 1.300 kr. En sagfører fra Hjørring var dernede og skrev testamentet – den rige Morten og Skarndal-smeden var vitterlighedsvidner

Tirsdag den 29. januar

Afholdsmøde i Mygdal forsamlingshus af Sørensen – Thomaskjær.

Onsdag den 30. januar

Skovaktion i Baggessvogn Skov. Pigemøde i aften. Tine gik op til Peter Iversen i eftermiddag og fulgte med op til pigemøde. Der var mødt 11 piger. Pastor Madsen ledede mødet. Han udtalte ønsket om at få en sangforening oprettet af pigerne.

Torsdag den 31. januar

Andreas var på besøg. Han ville gerne, at jeg fik mit hjem til eje, og han syntes, at når jeg gav 8.000 kr. derfor foruden min arvelod, så var det nok.

Han havde dog nogle betænkeligheder: Når de gamle kommer på aftægt, så er det mange steder sådan, at de, der har hjemmet, ikke holder af, at deres slægtninge besøger de gamle af egennyttige grunde, men han troede ikke, at Ingeborg ville gøre noget ud af det. Jeg beroligede ham i så henseende. Andreas siger, at fader har krævet betaling af Jens for den ko han fik med hjemmefra. Der var Andreas misfornøjet med – så skulle han vel også betale for den ko, han havde fået. Andreas beklagede fader for det forhold, som han står i til alle hans børn. Der har aldrig været noget tillidsforhold mellem fader og nogen af os. Andreas ville nødtigt, at der skulle blive et sådant forhold mellem ham og hans børn.

Andreas og Laurits Nyeng besøgte i går farbroder Kristen. Han ligger i sengen og er nok meget dårlig – han er meget sløvet i åndelig henseende. Kællingen, han er til huse hos, giver ham en mængde vin at drikke og lader ham så ligge urenlig og befængt med lus.

Jeg snakkede med moder, der spurgte mig, hvornår jeg havde tænkt at overtage gården. Jeg svarede, at jeg helst ville have den til efteråret, men moder ville hellere have det udsat til foråret 1896. Jeg kan nok gå med til at vente til næste forår, men så vil jeg nødtigt bie længere, dog vil jeg lægge mine fremtidsplaner i Guds hånd. Han kan allerbedst ordne denne sag for mig.

Søndag den 3. februar

Møde i missionshuset, hvor jeg mødte Peter Krattet. Jeg sagde til ham, at han jo nok vidste hvilket forhold, der er mellem mig og Ingeborg. I har jo læst det første brev, jeg skrev til hende, og jeg skylder jer en stor tak, fordi I har givet jeres samtykke til vor forbindelse. Peter svarede, at han nødig ville sætte sig imod vor forbindelse, når vi holdt af hinanden. Han ville gerne se, at vi blev lykkelige. Han havde selv været meget lykkelig i sit ægteskab, og hans forlovelsestid havde været den skønneste tid, han havde haft. Han troede nok, at jeg blev godt fornøjet med Ingeborg – det tvivler jeg ikke på – bare Ingeborg bliver fornøjet med mig. Peter bad mig besøge Ingeborg så ofte, jeg havde lyst dertil. Ingeborg havde sagt, at der stod i det brev, hun sidst havde modtaget fra mig, at jeg havde klaget over, at det var så vanskeligt for os at komme til at tale sammen, men han ville ingen vanskeligheder lægge i vejen for os.

Mandag den 3. februar

I dag kørte jeg og Mine til Hjørring i slæden. Mange steder måtte vi køre uden om vejen, og da vi kom syd for Højens mølle, tog jeg forkert og fulgte vejen, der går op til Vellingshøj, så jeg måtte køre tilbage. Jeg solgte 30½ pund smør for 72 øre pr. pund

Lørdag den 9. februar

Megen sne og frost. Posten har ikke været her siden tirsdag.

Søndag den 10. februar

Jeg gik op til Ingeborg – var først ved skomageren med faders træskostøvler. Jeg gik så tværs over alt, bakker og dale, hvor der var alenhøj sne, næsten overalt, og mange steder i dalene flere alen sne, men jeg vadede ufortrødent igennem. Jeg blev dygtig udaset og var flere gange næsten ved at opgive ævred, men jeg fattede på ny mod, når jeg kom op på bakkerne, og længslen efter at tale med Ingeborg var jo også en stærk drivfjeder.

Jeg fik noget sne børstet af mig og kom ind og fik varmen og fik mig udhvilet.

Jeg sagde til Ingeborg, at jeg troede nok, at det var mine forældres og søskendes mening, at jeg skulle have mit hjem til eje, men jeg mente, at det blev temmelig dyrt for os. Jeg ville heller ikke tage det uden at spørge hende til råds. Jeg vidste endnu ikke på hvilke betingelser, jeg kunne få det til eje, og så længe, jeg ikke vidste det, så syntes jeg ikke, at det var nødvendigt at tale med hende om det. Jeg troede nok, at det blev skønnere for os at få noget ringere og så blive enige derom – det sagde Ingeborg ja til. Jeg gjorde Ingeborg opmærksom på, at forholdene i hendes og i mit hjem er noget forskellige. Jeg har været vant til at handle på egen hånd, og ingen interesserer sig meget for min færd. Sådan er Ingeborg ikke stillet. Jeg udtalte min glæde over den måde, som Ingeborg bar sig ad, da hun modtog mit første brev.

Om aftenen sad Peter Krattet og jeg og røg en pibe tobak. Han fortalte, at han lå inde som soldat i året 1861 i byen Slesvig og var med i felttoget 1864. Han var med, da Dannevirkestillingen blev ryddet – det varede 24 timer at tilbagelægge den 5 mil lange vej fra Dannevirke og til Flensborg. Peter blev såret af en kugle ved det ene ben og kom på et lazaret i København. Han oppebærer invalidepension.

Om aftenen fik vi brød og chokolade, og da klokken var hen ad 9, gik jeg hjem. Ingeborg lovede at komme til Grøntved fastelavnssøndag, om det blev vejr dertil. Hun lovede at skrive til mig, og

efter at have sagt farvel gav jeg mig på vejen hjem. I aften fulgte jeg hestevejen – det var bedre at gå der end at vade gennem bakker og dale.

Skønt jeg var meget træt, da jeg kom hjem, er jeg dog glad for, at jeg ikke blev hjemme. Vel fik jeg ikke talt så meget med Ingeborg, som jeg gerne ville, eller som jeg havde ventet. Det var dog skønt at tilbringe nogle timer i hendes nærhed, og der bliver vel nok lejlighed for os til at tale sammen noget mere, håber jeg.

Onsdag den 13. februar

I eftermiddag kom Johan Portgaard her – han kom oppe fra Mygdal og ville også besøge hans broder Kristen.

Fredag den 15. februar

Amtsfuldmægtig V. H. Thomsen er udnævnt til byfoged i Hjørring og herredsfoged i Vennebjerg Herred.

Søndag den 17. februar

Jeg og fader gik til sidstegudstjeneste i Mygdal kirke. Rodskjær, Odden, sad i en stol foran mig. Han klagede over, at der var for lidt varme i kirken, og han ville have det skillerum taget ned, som adskiller de to kamre i bygningen ved den østlige del af kirken fra den øvrige del af kirken, og så skulle de benyttes af kirkegængerne, evt. som skriftestol. Jeg tillod mig at gøre en bemærkning om, at præsten skal have et rum at klæde om i. Rodskjær mente, at når der blev hængt et tæppe for det ene hjørne, så kunne præsten klæde om der. Jeg syntes ikke godt om Rodskjærs plan – det kommer ikke til at se godt ud i kirken, når dette smukke skillerum bliver taget ned.

Efter prædiken oplæste sognefogden nogle bekendtgørelser, bl.a. om at valglisterne til Rigsdagen ligger til eftersyn i Degnbøl, ligesom han uddelte nogle auktionsregninger.

Onsdag den 20. februar

Jeg skrev et brev til Ingeborg med følgende slutning: ”Det ærgrer mig næsten, at andre piger er så fri og ugenert i deres tale over for mig, medens det ser ud, som om min kære Ingeborg undser sig for mig, når vi er sammen med andre. Det må blive anderledes, at det bliver let for os at få det forandret, når vi hjælper hinanden”.

Bare nu ikke Ingeborg misforstår mig. Jeg holder alligevel så inderlig af hende, så jeg er bange for at såre hende.

Fredag den 22. februar

Legatet til brudeudstyr, som er stiftet af Sophie Brahe, skal uddeles i Bjergby i år. Der er to, der har søgt om det, nemlig lærer Mortensens datter i Snevre og karetmager Peter Bastholms kone – sidstnævnte får det nok, da den anden ikke har ophold i sognet.

Det skal nok ikke have gået videre rigtigt til med uddelingen af legatet, medens pastor Jakobsen var med til at uddele det.

Jeg var sammen med Ingeborg. Vi talte bl.a. om at tage forlovelsesring på. Ingeborg syntes ikke videre om det. Hun mente, at når vi skulle have forlovelsesring på, så skulle vi have haft dem, så snart vi var blevet forlovet – ellers havde den ingen betydning. Hun bad om et fotografi af mig – det ville hun hellere have end ringen. Jeg svarede raskt: Ja. Jeg havde et fra min soldatertid – det

kunne hun nok få, men Ingeborg sagde Nej dertil – det brød hun sig ikke om. Hun ville have et fra den tid, hun havde kendt mig. Jeg måtte så love hende at lade mig fotografere. Det er jeg ellers ikke videre opsat på, men når Ingeborg ønsker det, så vil det ikke falde mig så vanskeligt

Søndag den 24. februar

Jeg var i kirke. Der var en del Uggerby folk i kirken. Der har nok været et åndeligt røre i Uggerby sogn – der er blevet en del nyomvendte, bl.a. Nielsen, Stabæk.

Senere fulgtes jeg med Andreas og skomageren til missionshuset. Hans Knudsen foreslog, at vi skulle holde et samtalemøde og så ikke læse nogen prædiken, da de fleste af os vel har hørt en prædiken i dag. Der var ingen, der sagde noget dertil. Laurits Grimmeshave spurgte mig om min mening. Jeg sagde, at jeg ikke havde noget imod, at vort møde blev et samtalemøde, men så tog Svend ordet for, at der skulle læses en prædiken. Vi kunne jo læse den, der stod i Missionstidende – det blev så bestemt. Efter at der var læst en prædiken holdt vi et lille samtalemøde. Hans Knudsen lagde for og udtalte ønsket om, at vi kunne få talt om noget, der var hold i. Han viste nok, at det var lettest at tale om heste og køer, men det vil vi ikke tale om i aften. Svend klagede over, at der var for lidt iver i os og mente, at vi skulle tage os noget sammen, så kunne vi få en skøn tid med en rig høst for Guds rige. Knud Ørnbøl mente ikke, at vi kunne fremkalde forår, når der var vinter. Det eneste, vi kan gøre i den sag, er at se op ad og tale med Herren derom.

Jeg fulgtes med Ingeborg fra missionshuset og ned til vejen. Hun takkede mig for brevet, som hun fik i går fra mig. Der var noget deri, som vi skulle tale noget mere om, men det kunne vi ikke tale om i aften. Jeg spurgte, om det var det, der stod i slutningen af brevet. Dette bejaede Ingeborg. Hun takkede mig for, at jeg havde sagt hende det. Jeg sagde, at jeg frygtede for, at hun skulle have misforstået mig, men det kunne jeg nok mærke, at hun ikke havde. Jeg spurgte Ingeborg, om ikke hun blev meget forfrossen den aften, hun fulgte mig hjem. Hun svarede ”Jo”. Jeg blev så sjæleglad i aften over Ingeborg og den måde, hun optog mit brev på. Hun viste sig også mere fri over for mig i aften, end hun før har gjort. Det har ofte pint mig, at jeg syntes, at Ingeborg var så tilbageholdende over for mig, når vi var sammen med andre og jeg frygtede for, at det skulle blive til skade for vort forhold, om det blev ved med at gå sådan. Nu er denne frygt forsvundet, og jeg tror nok, at Ingeborg er klar over, hvad det gælder, og jeg tror nok også, at vi lærer hinanden bedre at kende. Ingeborg er dog en herlig pige, og jeg kan ikke udtale, hvor glad jeg er over, at det er blevet min lod at vinde hendes kærlighed. Herren hjælpe mig at være således mod hende, at jeg ikke skal være uværdig til hendes kærlighed, og Herren lade vor kærlighed være rent og trofast.

Mandag den 25. februar

I eftermiddags holdt lærer Andersen fastelavnsbal med skoleeleverne. De skulle møde kl. 13. Læreren og 2 piger havde klædt sig i narredragter. Derefter var der dans til tonerne af Marie Holtegaards harmonika. De blev beværtet med kaffe og kage.

Torsdag den 28. februar

Møde med Kristian Degnbøl om ombygning af stuehuset.

Fredag den 1. marts 1895

Niels Peter har solgt Degnbøl Mølle til en mand fra Lyngby.

Søndag den 3. marts

Andreas var her. Han fortalte, at Jens Birkbæk var fallit. Andreas vil godt tage et af børnene, hvis moder vil hjælpe med tøj.

Sneploven fra Odden var ude på Hjørring vejen – der var 4 heste spændt for. Jeg gik op til Ingeborg. Vi sad og talte sammen, og tiden løb da forbavsende hurtigt. Vi talte sammen om den tid, vi blev vakt op til nyt liv. Ingeborg blev vakt, da hun tjente hos Markus Raasig. Hun tjente der i 1887 fra midt i april til 1. november. Hun syntes godt om det fredelige og venlige forhold, som rådede i Markus' hjem, og det gjorde også et dybt indtryk på hende at se den indbyrdes kærlighed mellem de troende i Bindslev.

Hun længtes efter, at Markus og hans kone ville tale med hende om hendes åndelige tilstand – men det gjorde de ikke. Året efter, søndag før Palmesøndag 1888, kom Ingeborg så vidt, at hun turde tro, at hun var et Guds barn – hendes søster, Kirsten Marie, øvede også megen indflydelse på hende. Vi kom til at tale om, hvordan vi havde det over for hinanden, inden vi blev forlovet. Den dag, Ingeborg var med i vort hjem, var hun noget frygtsom for at møde mig, og det var så alvorligt for hende, at hun måtte ty til Herren og bede ham om hjælp. Jeg var jo så ikke hjemme – Ingeborg havde syntes, det var lidt underligt, at jeg ikke havde talt med mine forældre derom, før jeg friede til hende. Foruden hendes fader var der ingen, hun tale med derom. Den eneste, hun kunne have spurgt til råds, var Louise, men så tænkte hun, at det nok var bedst at tale med en, der var gift, om den sag, og så kom hun ikke til at udtale sig for andre. Ingeborg ville vide i dag, om hun skulle tage ud for at tjene et års tid. Hun havde tænkt på at tjene på en gård, hvor de ikke var med i mejeriet, men behandlede mælken selv. Grunden til, at hun ville gøre det, var, at hun vidste, at vi ikke var med i mejeriet. Jeg svarede, at jeg ikke syntes, at hun burde tage ud at tjene af den grund, med mindre hun havde lyst til det. Det sagde hun "Nej" til. Hvorvidt jeg ville med i mejeriet, om jeg fik mit hjem, det kom lige så meget an på hende. Det var ikke min mening, at alt skulle gå efter mit hoved. Jeg sagde til Ingeborg, at hvis hun kom til Grøntved, så blev det ikke som tjenestepige. Ingeborg vil nok i sylære til vinter – hun vil helst til Martin Skovens datter. Hun holder ikke af at komme til Hjørring, og jeg frarådede hende at gå i sylære hos en, der går omkring og syr. Det havde hun heller ingen lyst til.

Mandag den 4. marts

I dag blev fru Taysen fra Lilholt begravet på Mygdal kirkegård. Hun blev 83 år.

Søndag den 10. marts

Jeg havde troet, at Ingeborg var kommet i dag, men det dårlige vejr holdt hende væk. Da jeg sagde til moder i aftes, at Ingeborg nok kom, sagde hun, at det kunne jeg godt have sagt dagen før, for nu havde vi spist alt det søsterkage, vi havde. Det kunne være gemt til Ingeborg kom.

Tirsdag den 12. marts

Ude for at kaste sne. Vi spiste vor frokost i Knud Gøggaards værksted. Han fortalte, at faderen var med i krigen 1814 (?). Han var med en hærafdeling på vej til den franske grænse for at tugte Napoleon. Han viste mig en medalje til minde om oberst Helgesen.

Sidste nat faldt Oddens gamle lade ned. I vinter faldt nordre ende af Carlsmindes stald ned. Hestene stødte sig løse og løb ud af stalddøren.

Onsdag 13. marts

Jeg var i Bjergby præstegård for at betale tiende. Fruen gav kaffe og klagede over, at ikke en eneste stue var i ordentlig stand, da de kom. Haven var også forsømt, forpagtningen var også dårlig ordnet, vandposten i bryggerset var revnet. Pastor Madsen havde optaget et embedslån på 1.300 kr. at afdrage over 10 år. De havde tænkt sig at anskaffe et køretøj og så holde en karl, men de havde intet værelse til en karl. De kunne nok beskæftige en sådan – om sommeren i haven og om vinteren med at bære vand og tørv ind. Præsten har 2 børn – et par smukke små piger. Den ældste, Esther, er meget lattermild, den yngste, Musse, er mere alvorlig.

På vejen hjem var jeg en times tid inde for at tale med Ingeborg. Ingeborg sagde bl.a., at hun syntes, at vi blev mere fri og fortrolig med hinanden for hver gang, vi kom sammen.

I aften var farbroder Niels hernede med en liste, hvorpå der skulle tegnes bidrag til at bestride udgifter ved Højremøder. Rodskjer, Odden, har givet 8 kr. og Niels 3 kr. Fader betalte dog heldigvis ikke noget til det gøgl.

Posten havde overskud med for 1894 fra andelsslagteriet – fader havde leveret 8 grise og fik 23 kr. 70 øre.

Lørdag den 16. marts

På fredag rejser Bierre Niels til København. En mand, som han havde lånt penge i Amerika, er død, og det er vel for at ordne pengesager i den henseende, at han rejser til København.

Søndag den 17. marts

Jeg og fader var i kirke. Lærer Andersen kom galt af sted med klokkeringningen – klokken slog kun til den ene side og gik undertiden helt i stå. Jeg ved ikke, om der var problemer med klokken, eller om det var lærer Andersen, der gav problemet.

Da præsten kom ind i kirken, stod der så meget vand ved alteret, at han ikke kunne gøre tjeneste der, så der blev ikke messet.

Jeg var i missionshuset og fulgtes med skomageren, der skal til at bygge. Han skal have 1.000 helbrændte sten fra Baggessvogn teglværk og 4.500 mursten fra Arild Jensens teglværk.

Mandag den 18. marts

Ingeborg kom herved – det blev jeg noget forundret over. Og så i sådant et føre. Ingeborg blev våd på den ene fod, da hun gik forbi Lille Grøntved. Jeg fik ikke lejlighed til at tale meget med Ingeborg, medens moder talte en del med hende, da pigerne var ude for at malke. Ingeborg opfører sig meget skønt, og jeg er meget glad for hendes måde at optræde på. I aften fulgte jeg hende på vej ad Holtegaard, da jeg mente, at den vej var bedre, men det var den langt fra.

Sønden for Holtegaard blev Ingeborg desværre våd igen. Jeg fulgte Ingeborg helt hjem. Hun var glad for, at hun var kommet herved og glad over, at hun fik talt med min moder, der havde benyttet tiden godt, medens pigerne var ud for at malke. Moder havde ønsket Ingeborg tillykke (det var mere, end Ingeborg havde ventet, hun ville gøre, men hun blev glad for det). De havde snakket om min overtagelse af ejendommen, og moder havde ment, at det var bedst, at vi fik hver sin husholdning. Moder ville vide, om Ingeborg var sygelig af helbred. Moder havde også

tænkt, at Tine skulle være hjemme i den første tid, efter at vi havde overtaget gården – det havde Ingeborg også tænkt – Tine var ikke videre rask, men hun var en fredelig pige.

Moder sagde også, at Mine ikke var god til at omgås fader – det havde jeg været bedre til. Mine var rask til arbejdet, men ikke altid så akkurat

Torsdag den 21. marts

Pastor Madsen har klaget til Andreas over, at de unge karle i Bjergby var slemme til nattesjov. De havde deres tilholdssted i præstegården. De spiller kort om deres klæder, hvis pengene slipper op.

Fredag den 22. marts

I dag kørte Mine og jeg til Hjørring i fjedervognen. Jeg var nede i Schjøts Lejebibliotek i Søndergade. Jeg lånte ingen bøger – jeg holdt ikke af betingelserne for lån. Foruden at man skal give 10 øre pr. uge for hver bog, man låner, skal man tillige give et beløb i kaution for de lånte bøger. Jeg så lidt i det 1. bind af Birkedals: "Personlige oplevelser af et langt liv" og ville have købt den, men det kunne ikke lade sig gøre. Fruen, der har lejebiblioteket, er noget fin på det. Jeg havde 20 pund smør med til købmand Jensen. Det blev fortalt, at efter monopolets ophævelse ved Sindal station vil der nedsætte sig 7 købmænd, 2 manufakturhandlere, 2 fotografer. En af Messens kommissær vil starte en manufakturforretning dernede. Han skal give 500 kr. i leje for et hus, hvor lejen hidtil kun har været 50 kr. om året.

Søndag den 24. marts

I aften var der afholdsmøde i Mygdal forsamlingshus, og i eftermiddag var der generalforsamling i Mygdal husflidsforening hos Niels Vandkjær.

Mandag den 25. marts

Vi tærskede og jeg kørte op til Mygdal nordre skole med vort og Niels' skolefoder. Broen over bækken ved nordre side af Niels' have var ufarbar – der var hul midt i broen. Jeg fik Niels' karle til at hjælpe og så spændte vi hestene fra og trak først dem og senere vognen over broen.

Kristian Grøntved skriver meget om Ingeborg og forholdet til hende, bl.a.: Medens jeg sidder og skriver er mine tanker på rejse som sædvanlig, og det er som altid Ingeborg, de gæster. Det er underligt at tænke på, at vore tanker har været de samme om hverandre. Da vi blev forlovet, var det en pine for hende at høre, at jeg blev rost. Mine sagde engang til hende, at det ikke var let at blive vred på mig.

Mandag den 1. april

Jeg modtog en ny mødebefaling, hvoraf fremgår, at jeg fra 16. april 1895 er overført til 40. bataljons 1. kompagni.

I Rigsdagen har der i vinter været nogle mærkelige forslag fremme om brugen af kirkerne. Enhver skal have lov at bruge dem og bliver kirken først til et allemandshus, så kan det godt være, at det er godt, at vi har fået bygget vort missionshus.

Torsdag den 4. april

I aftes skrev jeg sålydende brev til Ingeborg: "Da jeg ikke kom til at tale med dig i aftes, og da du har bedt mig skrive, om jeg kommer op til dig på søndag, så meddeler jeg dig herved, at jeg kommer op til dig søndag eftermiddag, hvis ikke der indtræffer uforudsete hindringer. Jeg

glæder mig meget til at mødes med dig og håber, at vi kan få en skøn dag sammen. Jeg længes meget efter at få en samtale med dig”

Fredag den 5. april

Der var bryllup i Holtegaard i dag. Ungkarl Andreas Larsen, Kaultved, og Kristine Sørensen Holtegaard blev viet i Mygdal Kirke. Det var nok et stort bryllup – der var 11 vogne i brudefølget.

Søndag den 7. april

Jeg besøgte Ingeborg. Hun havde i går været i Hjørring for at blive fotograferet hos Kristine Lund.

Man har spurgt godsejer Nyholm tidl. Baggesvogn om, han vil stille op som folketingsmand. Det vil han ikke. Nogle arbejder for at få landstingsmand Madsen Mygdal valgt til amtsrådet i stedet for Jens Sørensen Saksager.

Onsdag den 10. april

I går blæste en vinge af Gøggaards mølle – den gik i stykker, da den faldt ned på jorden.

Langfredag den 12. april

Førstegudstjeneste i Mygdal Kirke. Der var 3 barnedåb, bl.a. Niels Nissens søn, der blev døbt Frederik Gram Skjoldager

Jeg var også i missionshuset - *Grøntved fortæller jævnligt, at den og den er blevet et troende menneske, bl.a. Rynkepeter, som nu ser glad ud.* Her sluttede pastor Madsen. Han bad bl.a. om at hjælpe københavnerens kone med at få en ny fjederstol til at sidde i, da hun havde klaget over, at hun døjede med at sidde i den, hun har. Det er ikke meningen, at københavneren skal have den, når hun dør. Der indkom nogle penge til den.

2. påskedag den 15. april

Ingeborg kom her – hun fulgtes med mine søstre herved fra Mygdal Kirke. Da hun senere sagde farvel til mine forældre, bad moder hende komme herved en anden gang, og fader sagde til hende om at bede hendes fader kommer herved engang, når han kom til Mygdal Kirke. Ingeborg, Tine og mig fulgtes ad til missionshuset. Ingeborg sagde, at kvinderne er meget misfornøjet med Hans Knudsen, når han har ordet i missionshuset. Ingeborg er heller ikke dristig, når Knud skal lede et møde.

Ingeborg og jeg kom til at tale, om vort forhold til hinanden og fik en bedre forståelse i gang. Ingeborg var ked af, at hun havde været så hastig sidste fredag aften

Tirsdag 16. april

Opkøb af kreaturer i Uggerby. Fader og Johannes trak derved med de 2 sorte kvier, som fader købte af Jens Melsen i fjor. Han solgte dem til Kristen Østergaard i Tolstrup for 80 kr.

Generalforsamling i Mygdal Andelsmejeri.

Onsdag 17. april

Jeg kørte til Gøggaards mølle med korn til grut – derfra ned til Peder Jakobsen, Skeen Mølle, med egestammen, som vi fældede i fjor, og et par mindre stykker, som skal saves ud. Derfra kørte jeg til stranden efter et læs sand.

Gøggaards mølle har købt en ny vinge af Senius Severinsen fra Bjergby for 70 kr.

Torsdag 18. april

Jeg hentede 2 læs sten ved Arild Jensens teglværk til skomageren. Her koster helbrændte sten 20 kr. pr. 1.000.

Det halve af hatten og begge vingerne er blæst af Mogensbæk mølle.

Tirsdag den 23. april

I aften kl. 8.30 gik jeg ud for at møde Ingeborg. Jeg gav mig god tid, da jeg syntes, at Ingeborg skulle lidt længere hen end sidste gang, vi mødtes. Jeg fortrød bagefter, at jeg ikke havde skyndt mig lidt mere. Da jeg kom op til Mygdal Kirke, kom Ingeborg mig i møde der. Hun havde stået der i nogen tid og var blevet noget forfrossen. I stedet for at give mig en ordentlig røffel, som jeg til visse havde fortjent, spurgte hun, om jeg ikke var ked af at komme til at gå i aften. Jeg var vel træt af markarbejdet. Jeg svarede "Nej" og var i grunden noget skamfuld. Det var synd af mig at lade den kære Ingeborg stå så længe og vente på mig. Ingeborg var meget rar i aften, og jeg har aldrig før været så glad for hende, som jeg blev i aften. Jeg var ellers i en noget nedtrykt stemning, men Ingeborg gjorde mig glad. Jeg fik indtryk af, at hun kan blive mig en stor hjælp. Vi gik lidt frem og tilbage. Jeg var først hjemme kl. 12.45. Ingeborg forærede mig sit fotografi – hendes fader havde fået det i Hjørring sidste lørdag.

Fredag 26. april

I formiddags viste jeg Tine Ingeborgs portræt – hun bad om at få et portræt af os begge. I middags kom Mine løbende og ville se Ingeborgs portræt. Hun syntes, at det var pænt, hvilket jeg bejaede. Hun ville også gerne have et.

Edvard Knudsen kom på besøg. Han har købt ejendommen i Kaultved og skal flytte ind 1. maj. Han regner med at få Jane Pedersen Baand til husbestyrerinde, og så skal han have drengen, der tjener hos hans fader. Edvard er noget i tvivl om, han skal blive i mejeriet. Edvard er en underlig forhippet natur – han sagde, at han havde god tid til at tale med mig, og så brød han pludselig op. Jens Chr. Vejenkoff syntes, at Edvard skulle have købt Fælled, så han var tættere missionshuset, men den gård brød Edvard sig ikke om.

Lørdag den 27. april

Kirsten Ibsens datter og hendes mand, der blev gift i fjor, rejser til Amerika i foråret. Han har en broder, der er bestyrer på en cementfabrik i nærheden af New York.

Søndag den 28. april

Jeg kørte op til kirken med moder – hun gik til alters. Da jeg kom hjem med hestene, fik jeg Mine og Johannes til at spænde fra, og så skyndte jeg mig i kirke, da jeg også ville gå til alters. Der var mødt mange mennesker, og alle pladser var besat. Jeg satte mig på en bænk, der stod på kirkegulvet.

Skomageren var i retten i går sammen med en del andre – de var blevet taget ved næsen af en plattenslager før påske, der solgte lodsedler. Han – en sagfører Mortensen – var blevet arresteret. Skomageren fik 1 kr. 75 øre for sin rejse, men måtte også sidde og vente i 5 timer.

Jane fra Ørnø var på besøg og gav mig et kursus i ægteskabelige forhold.

Møde i missionshuset, hvor der bl.a. blev oplæst et brev fra biskop Götsche i Ribe til præsterne i Ribe stift. Det var skrevet dagen efter, at han ordineret til biskop.

Mod slutningen af mødet gik Ingeborg ud af huset. Jeg, der ikke vidste, hvorfor hun gik ud så tidligt. Hun svarede, at deres so var grisesyg, og så havde hun lovet sin fader at komme tidlig hjem og hjælpe med at våge over soen. Ingeborg bad mig følge sig lidt på vej. Jeg sagde, at min kasket hang oppe i østre ende af huset. Hun bad mig tage en kasket i gangen – det gjorde jeg så. Jeg tog en grå hat på og fulgte hende næsten hjem.

Edvard er ked af at skulle køre mælk om søndagen, da han ikke vil levere mælk om søndagen.

Tirsdag den 30. april

I dag blev grundstenen til det nye missionshus Betlehem i Hjørring nedlagt. Huset ligger på en grund på hjørnet af Korsgade og Kongensgade – grunden er på fordelagtige vilkår overtaget fra handelsgartner Braad-Sørensen.

Auktion i Horne over afdøde lærer Pedersens indbo og bogsamling.

I denne måned har jeg været sammen med Ingeborg flere gange. Der er dog noget tvungent i vort forhold, som gør, at vi ikke har den glæde af vor forlovelsestid, som vi ellers kunne have haft. Jeg må håbe, at det bliver forandret, men det går ikke så let, som jeg havde ventet.

Ingeborg er meget rar og venlig, når vi er alene, men når vi er sammen med andre, er hun så tilbageholdende. Det piner mig og skaber mig en del bekymring.

Edvard Knudsen bliver lukket ude fra mejeriet, fordi han ikke vil levere om søndagen. Det kunne derfor se ud til, at det er bedst ikke at være medlem af mejeriet.

Torsdag 2. maj

Niels Andreasen har en pige til hyrde i år – hun er søster til tjenestepigen.

Fredag 3. maj

Møde kl. 8 i Mygdal Missionshus ved indre missionær Mathiasen fra Frederikshavn. Mine, Tine og Johannes gik derop. Mine ville først en tur omkring Ingeborg – jeg sendte en hilsen med til Ingeborg. Mine fik et fotografi af Ingeborg.

Søndag den 5. maj

Jeg gik til kirke i Bjergby og derefter ned til Ingeborg. Ingeborg fortalte bl.a. om mødet i missionshuset sidste fredag aften. Ingeborg ønskede, at jeg havde været med, da der fremkom en del i missionær Mathiasens tale, som angik vort forhold. Hun sagde noget om, at det måske kunne komme i mine tanker, at hun havde givet mig sit ja for at vinde en god timelig stilling. Jeg svarede, at det mente jeg ikke. Jeg troede nok, hvad hun havde sagt mig og skrevet til mig. Hvis hun tog mig af førnævnte grunde, bar hun sig dumt ad, og det ville blive lige så slemt for hende som for mig. Vi blev ikke færdig med denne samtale, da hendes fader kom og afbrød os.

Efter at vi havde spist mellemmad og drukket te, gik vi til missionshuset. Hendes fader gik oven om bakken, medens Ingeborg gik nedenom. Jeg gik med Ingeborg, som spurgte mig, når vi skulle mødes igen. Jeg spurgte hende, om hun ikke kom derned en af de første helligdage – det, syntes hun, var for hastigt. Jeg sagde til hende, om hun ikke ville komme ned til Grøntved en aften, så ville jeg nok følge hende hjem, når jeg fik hestene røgtet af. Det syntes hun ikke, at hun kunne, men hun ville nok mødes med mig en aften – det kunne vi så tale om fredag eller søndag. Vi kom så ikke til noget resultat om vort næste møde. Ingeborg sagde, at hun troede, at jo længere der var mellem, vi talte sammen, jo mere kold blev kærligheden mellem os. Det var med dette

forhold som med forhold til Guds børn, når vi holdt os borte fra dem, så længtes vi ikke så meget efter dem.

Jeg kom i dårligt humør, for jeg fik en slem skuffelse i dag. Jeg havde ventet at få talt en hel del med Ingeborg, men det blev kun til lidt. Jeg tror nok, at Ingeborg mærkede, at jeg var i snavset humør. Hun sagde til mig, at det var lidt, vi fik talt sammen i dag.

Jeg kom tidlig hjem i aften. Træt og ked af alt. Jeg ser ikke, hvorledes det skal gå til, at jeg kan genvinde min ro. Jeg plages af en frygt for, at Ingeborg har taget fejl af sine følelser over for mig, men jeg har slet intet positivt at holde mig til. Jeg vil håbe, at hun ved lejlighed kan skille mig af med denne frygt, så jeg atter bliver glad.

Mandag den 6. maj

Fader og Niels kørte til Sindal station efter kunstgødning. Fader fik 2 sække – Niels fik 3. Provstvisitats i Mygdal n. Skole kl. 10 og i Bjergby Skole kl. 2.

Tirsdag den 8. maj

Kristian Rishøj kom herved i aften – jeg får ham nok til sengekammerat, så længe han arbejder på skomagerens hus. Niels Madsen, L. Kobbersholt, vil have bygget nyt stuehus i sommer.

Lørdag den 11. maj

I aften gik jeg ud for at møde Ingeborg. Jeg mødte hende på Dalsgaard bakke og vi fulgtes så ad vestpå. Vi fik en samtale i aften, som bragte lidt klarhed til veje i vort forhold. Ingeborg sagde, at hun havde haft det strengt i denne uge. Hun var kommet til at frygte for, at vi aldrig kunne få det godt sammen, og hun var kommet til at tænke på, at vi afbrød vort forhold en længere tid. Hvis det blev ved at gå sådan, var det vel bedre, at vi aldrig havde lært hinanden at kende. Jeg var atter noget bunden i aften, men vi kom til at udveksle forskellige tanker. Ingeborg sagde, at hvis vi skulle bo sammen, ville hun gerne gøre, hvad hun kunne for, at jeg kunne føle mig glad og lykkelig i min daglige færd. Ingeborg fortalte mig lidt om sine forhold i hjemmet. Nu syntes hun, at hun savnede sin moder så hårdt og havde brug for hendes råd. Hendes moder havde sagt til hendes fader, at hun skulle give hende lidt mere i arv end de øvrige børn, fordi hun havde været så meget hjemme. Hendes moder mente måske, at hun blev hjemme i lang tid. Hendes søstre har lært nogen håndgerning – det har Ingeborg ikke. Når hun havde tænkt på at tage på højskole næste sommer, så der var særlig to ting, som hun følte trang til at komme derfor. Den ene ting var for at høre alle de gode foredrag, som blev holdt på skolen af forskellige, og den anden ting var for at lære håndgerning, men hun vidste ikke, om det var grunde nok til at tage på højskole. I dag havde hendes fader sagt, at det måske var bedst, at hun kom ud for at tjene for at lære at behandle smør, hvis ikke jeg ville i mejeriet. Han sagde også til hende, at hun blev vel hjemme til næste sommer. Peters mening er, at Ingeborg skal vente med at blive gift til næste gang, legatet skal uddeles i Bjergby. Ingeborg holder ikke af det. Hun mener, at det skal være underligt om ikke, der er nogen, der er mere trængende end hende, der vil søge legatet. Og så er der den misundelse, der altid følger med det. Ingeborg tænker på at blive hjemme næste sommer for at arbejde en del for sig selv. Da Ingeborg var 8 år, brækkede hun sin ene arm ved, at hun klatrede op i et træ, og så ville hun vise en anden pige, at hun kunne springe ned derfra, men hun faldt så uheldigt, at hun brækkede sin ene arm.

Ingeborg kunne ikke forklare, hvorfor vi var så bundne over for hinanden. Hun tænkte, at det måske var, fordi vi ikke var hinandens lige. Når vi talte sammen, var jeg altid så fornuftig og klog, medens hun ofte sagde så mange underlige ting. Jeg svarede, at jeg ofte var blevet flov over at mærke, at hun var klogere end mig. Ingeborg mindede mig stærkt om, at vi bør tale med Vorherre om vort forhold, så bliver det nok godt mellem os igen, og vi gav hinanden løfte om at ville slå alle vore dårlige tanker ned, som vil forstyrre vor fred.

Jeg tror nok, at det var heldigt, at Ingeborg og jeg kom sammen i aften. Jeg betragter denne aften som et vendepunkt i vort forhold og har det håb, at det herefter skal være bedre mellem os. Herren hjælpe os til at få et bedre forhold bragt til veje.

Onsdag den 22. maj

I aften gik jeg op for at møde min kære Ingeborg. Jeg mødte hende vesten for kirken, og så fulgtes vi ad op til hendes hjem. Vi gik ud i haven og satte os og talte sammen til kl. 1. Vi kom til at tale meget åbent sammen. Ingeborg fortalte, at den dag, Tine var deroppe, havde Tine sagt til hende, at hun var glad for, at Ingeborg skulle til Grøntved – der var Ingen Tine hellere ville have skulle blive min kone end hende. Hun havde altid sagt, at når hun skulle rejse hjemmefra, så var der ingen steder, hun hellere ville til end Degnbøl, men hun ville hellere blive hjemme. Hun troede, at jeg var skønnere til daglig brug end Andreas. Tine mente, at når fader ville give slip fra gården, var der intet i vejen for, at jeg kunne få den, når jeg ville.

For en uge siden havde mejeristen på Bjergby Andelsmejeri bryllup med Lars Baands datter. Bryllupsnatten nedkom bruden med et barn. Hun havde ikke villet være ved, at hun var frugtsommelig. Hendes moder mærkede det nok og talte så med hende om det – derved kom brylluppet i stand.

Kristi Himmelfartsdag 23. maj

Andreas fortalte, at landstingsmand Madsen havde været hos ham og akkorderet med ham om at gøre rent i kirken. Madsen får 32 kr. for at holde kirken ren, føre kirkebøgerne og ringe morgen og aften. Madsen ville give Andreas 20 kr. for at gøre rent, men Andreas ville kun have 15 kr. – han får i forvejen 10 kr. for at ringe.

Søndag den 26. maj

Førstegudstjeneste i Mygdal kirke. Ingeborg var hernede bagefter. Da vi havde drukket kaffe, fulgte Ingeborg mig med op på loftet og så på mine bøger. Ingeborg så også nogle fotografier. Jeg viste hende nogle aviser, jeg har leveret bidrag til. Hun ville se i mine dagbøger og fik også set lidt af mine skrivelser, men jeg bad hende om at lade dem ligge og lovede, at hun senere måtte få dem at se. Vi kom til at tale om vor fremtid. Ingeborg sagde, at hun gerne ville hjælpe mig med arbejdet, så vidt hun formåede, men hun var ikke stærk af helbred. Sidste vinter havde hun dog været meget rask. I fjor havde hun været syg nogle dage, da havde læge Michaelsen sagt, at det skulle være mærkeligt, om ikke hun havde arvet nogle af sin moders sygdomme. Det har Ingeborg dog ikke mærket noget til hidtil.

I missionshuset fortalte præsten, at der var indsamlet 20 kr. til stolen til københavnerens kone. Den kostede 24 kr. – de resterende 4 kr. betalte manufakturhandler Rasmussen. Nu viser det sig, at hun ikke kan bruge stolen – den er for dyb til hende. Præsten mente nok, at han kunne få den

byttet hos snedkeren, der har lavet den.

Præsten fortalte, at der blev holdt grundlovsmøde i Odden Skov den 5. juni kl. 3 eftermiddag under medvirken af pastorerne Løve og Engberg

Før mødets begyndelse var der en del hunde i huset – de lavede koncert. Præsten fik dem jaget på porten med assistance af deres ejere.

På onsdag skal pastor Engberg holde bryllup med frøken Bang fra Aalborg:

Tirsdag den 28. maj

Hjørring Amtstidende skriver, at Kristian Bjerregaard er dømt for kvaksalveri. Den tiltalte er 2 gange tidligere idømt bødestraf for kvaksalveri. Denne gang var straffen simpelt fængsel i en måned.

Lørdag den 1. juni

Fader og moder kørte til Hjørring i dag. Moder var hos læge Olsen fra Brønderslev, der holdt konsultation i Hjørring. Fader købte en rund kakkelovn.

Edvard kom på besøg. Han klagede over, at købmand Olsen ikke vil købe hans smør.

I går var der møde i mejeriet angående mælkekørslen om søndagen. Det blev nok et snavset møde. Man lavede kristendom og mælkekørsel til en pærevælling. De, der holdt på, at mælkekørslen skulle indstilles om søndagen, bar sig dumt ad. Især var Bierre-Niels nok meget uheldig. Han fremførte så mange underlige argumenter og talte i munden på de andre hele tiden. Landstingsmand Madsen holdt på, at mælken skulle leveres om søndagen, og hævdede, at mejeriet ikke havde noget med kristendommen at gøre. Niels Bierre udtalte sin forundring over, at Madsen, der har været skolelærer, kunne holde på søndagsarbejde. Niels Andersen, Kaultved, syntes, at det var underligt, at Bierre-Niels holdt så meget på, at mælkevognen skulle stå stille om søndagen. Kr. Himmelfartsdag forlangte Niels, at vognen skulle hente hans mælk. Niels Andersen mente, at også denne dag var en helligdag. Laurids Nyeng havde også ordet og hævdede, at det var synd at hente mælk om søndagen. – det kunne Madsen ikke forstå. Nielsen, Stabæk, mente, at det var bedst at levere mælken om søndagen, når loven påbyder det, så længe vi var bundet til mejeriet. Enden på det hele blev, at mælken skulle køres på alle ruter om søndagen.

2. pinsedag den 3. juni

Jeg gik op til Ingeborg. Vi gik ud og satte os på en bænk i haven og fik en samtale. Vi kom som sædvanlig til at tale om fremtiden. Ingeborg sagde, at hun ikke var færdig til at rejse ned til Grøntved til foråret. Vi gik så ind, hvor jeg sad og kedede mig grundigt, men det var der jo ikke noget at gøre ved. Da vi havde fået noget at spise, gik Ingeborg og jeg ind i den vestre stue og talte sammen. Ingeborg var ikke rigtig enig med sig selv, om hun skulle tage på højskole til næste sommer eller ej. Hun frygtede for, at lysten dertil var ret lille. Hun troede også på, at hun kom til at længes en del. – det blev jeg glad for at høre. Hendes fader syntes måske heller ikke videre godt om det. Før Ingeborg blev forlovet, var han måske heller ikke uvillig til at lade hende tage på højskole, men nu syntes han ikke, at det er nødvendigt. Hun spurgte, hvad jeg mente. Jeg sagde, at jeg ville ikke fraråde hende at tage på højskole, hvis hun havde lyst dertil. Jeg tænker næppe, at Ingeborg tager på højskole. Jeg spurgte Ingeborg, om vi ikke kunne blive

fra missionshuset i dag – jeg ville hellere sidde og tale med hende end at gå til huset. Ingeborg var ikke rigtig klar over, hvad hun skulle gøre, men da hun frygtede for, at hendes fader ville synes ilde om, at hun ikke gik i missionshuset, blev vi enige om at gå.

I dag har jeg fået min kære Ingeborgs fotografi sat i en ramme og har stillet det op på min boghylde. Det er altid så rart at have hendes billede for øje, når jeg sidder og skriver og læser i ledige timer.

Ingeborg og jeg bestemte at mødes næste lørdag, og at vi ikke ville til mødet i Odden Skov, men derimod til Slotved mødet.

Onsdag den 5. juni

Vi såede roer – lånte Niels' roesåmaskine og satte roerne med den. Maskinen blev spændt på ploven, som fader styrede, medens jeg styrede roesåmaskinen.

Fader syntes, at jeg som familien skulle gå til grundlovsmøde i Odden Skov. Mødet blev holdt i en skyggefuld og smuk dal i den søndre del af den vestre skov. Talerne stod ved en gammel bøg nede i dalen. Der var 3 talere: pastor Madsen, pastor Engberg og pastor Løve.

Pastor Madsen bad til sidst folk om at påse, at børnene ikke skadede træerne og bad folk tage deres madpapir med hjem. Han takkede også proprietær Rodskjer for, at han stillede den smukke skov til rådighed. Han meddelte også, at biskoppen holdt visitats i Bjergby Kirke den 14. juni og bad folk om at lade de sidste 3 års konfirmander komme i kirke den dag. Vi gik og spadserede, til skoven blev tom for folk. Ingeborg klagede nu sin nød til mig – det var, som om hun blev så ligegyldig over for Jesus, som hun var kommet til at elske mig. Det pinte hende ofte, at hun ikke kunne være mere glad over for Jesus og leve et skønnere liv. Ingeborg ville have mig til at bede min fader aflægge besøg i sit hjem. Jeg lovede at gøre det ved første lejlighed. Jeg fulgte Ingeborg op til højen vesten for skovfogedhuset. Hun sagde, at hun havde tænkt på, at det skulle blive forbi mellem os, men jeg mærkede nok på min kære Ingeborg, at det nødig skulle ske. Vi skiltes da med forsikring om gensidig troskab. Jeg kom ikke hjem, før det var sen aften. De sad og spiste aftensmad, da jeg kom. Moder spurgte, hvor jeg havde været. Jeg svarede, at jeg havde været til grundlovsfest. Der var mødt mange folk til festen i Odden Skov i dag. Folk, som man måske ikke ser ved slige lejligheder.

Lørdag den 8. juni

I aftes da jeg havde røgtet hestene, gik jeg op til høkeren i Degnbøl og købte en kardus skråtobak for 25 øre. Derfra gik jeg så op for at besøge den kære Ingeborg. Da jeg kom op til Krattets eng, kom hun og mødte mig. Hun havde siddet i nordre side af bakken ved huset og ventet på mig. Vi gik ind i vognskuret og satte os, da vi kom til hendes hjem. Vi var bange for at sidde og fryse i haven. Jeg sad hos Ingeborg til kl. 1.30, og vi havde en skøn stund sammen. Hun fortalte, at hendes fader var lidt gnaven over, at hun kom så sent fra skoven Grundlovsdag. Hun har på fornemmelsen, at hendes søster og avlskarlen på gården, hvor hun tjener, har godhed for hinanden. Hendes fader har bedt hende tale med Marie derom. Ingeborg fortalte lidt om forholdene i hendes hjem, medens hendes moder levede det sidste års tid.

Ingeborg var meget glad efter vor sammenkomst i Odden Skov, og hun tror, at jeg vil være hende en god hjælp på himmelvejen. Hun forsikrede mig uden anledning fra min side, at hun

altid ville være mig tro. Mine havde sagt til hende, at hun fik en bestemt mand, der altid fulgte sandheden og også ville have andre til det.

Jeg synes, at Ingeborg er mere glad for mig end forhen. Vi døjer meget med at skilles fra hinanden og bestemte et nyt møde næste fredag aften. Min himmelske fader skal have hjertelig tak for den elskede pige, han har givet mig.

Tirsdag 11. juni

I eftermiddag kl. 2 er der børnemøde i Hans Knudsens buske – det er et årligt møde, der bliver holdt for søndagsskolebørnene fra Horne og en del børn her i pastoratet.

Onsdag 12. juni

Jeg fik et brev fra sognefogden med ordre til at stille til mønstring ved Bjergby Kirke den 13. juli kl. 9 formiddag.

Torsdag den 13. juni

Fader talte med Baggessvogn skovfogden, som sagde, at de var ved at brænde sten ved Baggessvogn teglværk, men Jens Christensen fra Kaultved skal have hele den første ovnfuld, men hvis Jens Christian vil tillade det, kan vi nok få nogle af stenene.

Fredag den 14. juni

Bispevisitats i Bjergby Kirke. Fader og Tine gik derop. Da fader gik fra kirke, fulgtes han med Peter Krattet og var der til hen på eftermiddagen. I aften gik jeg op til Peter Krattet – jeg lagde vejen om ad Odden Skov, da jeg var ked af, at folk ved den søndre vej står og betragter mig, når jeg er ude at gå om aftenen, men jeg kom fra asken og i ilden. Hvis jeg ikke er blevet begloet før, så blev jeg det i aften – og det ved hver gård og hus, jeg gik forbi. Ved Hans Grøntved stod håndværksfolkene ved søndre ende af det vestre hus og så på mig. Skomageren var ved at koble sine køer. Da han opdagede mig, blev han så uopmærksom, at han helt glemte sit arbejde og stod og måbede og så på mig. Jeg sagde "Godaften". Han svarede ikke. Ved Kristian Vandkjærs var 3 unge fyre i gang med at spille pind – de glemte både pind og kæp for at se på mig. Laurids Hansen stod vesten for sit hus og parlamenterede med en anden. Da jeg kom inden for deres rækkevidde, fik de øjeblikkelig front mod syd. Laurits Nyeng kom slæbende med en kurv grøntfoder. Han satte kurven fra sig og stillede sig i position med hænderne i siden og gloede på mig. Jeg værdigede ham ikke så meget som en stum hilsen, men balancerede videre oven på skeldiget. Da jeg kom i nærheden af Peter Iversens kom Peter, Ida, 2 drenge og 2 heste ud og gik ned til brønden og tog mig i øjesyn derfra. Da jeg kom til dem, lagde Peter sit hoved i blød i vandtruget. Jeg hilste "God aften". Peter tog hovedet op og begyndte så at stirre på mig, medens vandet drev ned af ansigtet. Oppe ved missionshuset stod Marta og vaskede i en vaskebalje. Hun så mig naturligvis ikke, men stirrede ned som en bly jomfru. I skovfogedhuset lød højrøstet tale fra åbne vinduer. Ved Kristen Axelsens hus stod 1 kone, 1 pige, 1 dreng og 1 barn og tog mig af. Da jeg kom til Fælled, skulle Kristian Larsen nødvendigvis hen til diget østen for gården efter noget tøj, da jeg gik forbi. Ane Skeen gik tæt foran mig op ad vejen ti Svends. Ved teglværket stod en mand op ad søndre side af teglladen. Han krøb dog ind i sin hule, da jeg kom ind i hans nærhed. Da jeg så kom til bakken vesten for teglværket og gik over Søren Krattets eng, kom min kære Ingeborg og mødte mig. Ved synet af hende glemte jeg helt

ærgrelsen over de nysgerrige folk, jeg traf på min vej. Vi fulgtes så ad til hendes hjem. Vi tog plads i vognskuret, hvor vi sad og samtalede og havde en skøn stund sammen. Jo mere vi kommer sammen, jo mere tror jeg også, at vi kommer til at holde af hinanden, og jeg tror, at det bliver mere klart for os, at vi to hører sammen. Jeg er meget glad ved at mærke, at Ingeborg bliver mere fri over for mig og viser mig større tillid, eftersom hun lærer mig bedre at kende. Vi sad og talte sammen til kl. 1½, så gik jeg hjem

Søndag den 16. juni

Pastor Madsen fortæller, at han har haft henvendelse fra pastor Aug. Christensen, Vrejlev, der siger, at han har fået en opfordring fra Mygdal folk til at holde gudstjeneste i Mygdal Kirke. Hvis det var ærlige og hæderlige mennesker, så havde han ikke noget imod at overlade ham brugen af Mygdal Kirke. Han spurgte også, om Kirsten Ibsen var et troende menneske. Jeg svarede, at det er nok nogle, der mener, men hun har nu engang fået et skævt syn på Indre Mission. Præsten spurgte, om der var nogle af Indre Missions folk, der havde gjort hende fortræd. Det viste jeg ikke noget af. Han ville også høre, hvad Kristian Degnbøl var for en karl. Jeg svarede, at han var noget ustadig i sit væsen. Præsten sagde også, at Kristian Vandkjær hørte til de Hendriksenske folk. Til hans store forundring var der ingen af os, der viste, hvad det var for noget.

Han fortalte, at der nogle år siden var en præst i Vejby (*måske Vejlbj*), der hed Henriksen. Det var en underlig mand – når han talte, var der altid noget dunkelt og uklart ved hans tale. En del mente, at han besad profetiske gaver, og han vandt tilhængere flere steder. Han mente ikke, at børn måtte få flere kundskaber, end de selv forlangte at få. Træerne i sin have lod han aldrig beskære. Ligesom der er en Helligånd, lærte han, at der også er en dansk folkeånd, som alle danske bør dyrke. Denne Henriksen er nu død.

Et brev, som Aug. Christensen havde sendt til vor præst, havde han sendt en genpart af til lærer Pedersen, der var noget forundret, da han og Aug. Christensen havde aftalt, at sidstnævnte ikke skulle komme her til sognet med det første. Som svar på et brev fra pastor Madsen sendte Aug. Christensen ham et uartigt brev, hvori han mindede Madsen om, at han engang sidste vinter havde takket ham for et foredrag, han havde holdt i Bjergby Forsamlingshus

I eftermiddag er der husflidsudstilling i Mygdal Forsamlingshus. Johannes var deroppe – han har en del sager med på udstillingen: En feltstol (blev solgt for 1 kr. 75 øre), 1 garnvinde, 1 askebæger (solgt for 70 øre) og flere ting. Han fik 1. præmie, der var en hammer. Han tog 2 numre i tombolaen for i alt 50 øre og vandt et vaskebræt.

Hans Knudsen, Ørnboel, havde fået flere præmier på dyrskuet i Hjørring, bl.a. for en hingst og for en tyr.

Der sås flere St. Hansblus i aften. Høkeren i Degnbøl havde også tændt et blus.

Onsdag den 26. juni

Indre Missionsmøde i Slotved skov kl. 12 og kl. 3. Jeg kørte til skoven med fader, Tine og Johannes samt Martha Degnbøl. *Der er 8 sider referat af mødet.* Jeg mødte også Ingeborg, der var med sin fader, og vi aftalte, at jeg skulle komme derop lørdag.

Jeg har aldrig før set så mange mennesker til et Slotved møde. Vi kørte derfra kl. 18.45.

Lørdag den 29. juni

I aften gik jeg op for at besøge min kære Ingeborg. Vi sad og talte til kl. 2½. Jeg biede så længe, fordi det regnede så stærkt, og vi håbede, at vejret skulle blive bedre.

Søndag den 30. juni

Peter Krattet (Ingeborgs fader) kom herved – han blev her til aften.

Mandag den 1. juli

Edvard Knudsen fortalte, at han har 17 tdr. land ager, 3 tdr. land eng og 23 tdr. land hede. Han syntes, at han kunne få et rart sted, hvis han solgte heden, hvilket jeg frarådede.

Møde i missionshuset kl. 7 med sømandsmissionær Andersen og indre missionær Boysen fra København. Tine og Johannes var deroppe.

Tirsdag 2. juli

Peter Krøgholts kone har hængt sig. Jeg talte lidt med moder i aften og ville gerne vide, hvad de havde forhandlet med Peter Krattet om i søndags. Peter er en skøn og fornuftig mand, siger moder, der synes, at det var bedst, at Ingeborg og jeg blev gift til foråret. Jeg syntes det samme. Hun sagde, at Peter nok ikke gerne ville af med Ingeborg.

Søndag den 7. juli

Pastor Løve, Horne, har ikke prædiken i sine kirker i nogen tid. Han havde været til et møde i Feldballe og var blevet kaldt hjem pr. telegram, da hans kone var ved at føde. Da han kom hjem og så barnet, der var fuldbårent, sagde han, at han ikke var fader til det. Hans venner havde frarådet ham at gifte sig med hende – hun var et vantro kvindemenneske og må have været et ualmindelig slet fruentimmer. Hun bekendte, at det var en forvalter, der var fader til barnet. Løve lader sig nok separere fra denne kvinde. Jeg har altid anset Løve for et livsglad menneske, og jeg føler oprigtig deltagelse over for ham i hans ulykke.

Stolen til Københavnerens kone er blevet noget forandret, så nu kan hun bruge den.

Mandag 8. juli

Fader og Johannes var kørende op til Julius Nedergaard, og der blev taget mål af dem, således at Julius kan sy nyt tøj til dem.

Onsdag den 10. juli

Møde i missionshuset på årsdagen for dets indvielse. Blandt andet pastor Budde-Lund, Sjælland, talte, bl.a. om New Zeeland missionen.

Vores mødding er nu blevet brolagt, mere end 40 kvadratalen. Der er brugt mange sten – der er kørt mere end 40 læs fyld og sand som bund.

Lørdag den 13. juli

Mønstring ved Bjergby Kirke kl. 9. Jeg skulle møde for første gang. Sergent Hansen (min korporalskabsfører fra 1893) fortalte, at vi havde fået lov at mønstre i skolen på grund af regnvejret. Vi gik så ned i gymnastikhuset. Der stod oberstløjtnant Møller og tog imod os. En stor del mødte med stok og pibe. Han bad dem sætte stokkene fra sig og lade være med at spytte på gulvet. Vi blev så stillet op på 2 geledder og derefter talt. Vi var ca. 50, der var mødt fra Bjergby, Mygdal, Horne, Asdal, Uggerby og Bindslev.

Sergenten kommanderede til højre ret, og oberstløjtnanten gjorde os opmærksom på, at så længe mønstringen varede, var vi undergivet de militære love. Sergenten oplæste derefter en del, hvoraf det meste står i den røde mødebefaling. Derefter kom vi op en for en og blev spurgt om flere ting og afleverede vort mødepas.

Oberstløjtnanten gav os følgende spørgsmål:

Er De rask? Er De gift? Hvad er De? Er De medlem af en skytteforening? Til dem fra 1887 endvidere. Har De skyttetegn? Har De været bataljons ordonnans – skriver – sygebærer?

Da vi var færdige dermed, trådte vi atter af, og efter at oberstløjtnanten havde givet os nogle formaninger om at holde vore papirer i orden og spurgt, om der var nogen, der i krigstilfælde kunne påtage sig at være kystvagtkommandør- ingen meldte sig. Han bragte os en tak og udtalte ønsket om at se os ad åre, og dermed erklærede han mønstringen for endt og kommanderede: Træd af. Vi skyndte os ud af huset.

Jeg gik ned til Peter Krattet og var der til lidt over middag. Jeg sad og talte med Peter, før vi spiste middagsmad. Da vi havde spist gik Ingeborg og jeg ud i haven og så til bierne. Derefter gik vi ind i den vestre stue og sad og talte sammen. Ingeborg fortalte, at hun havde haft det meget strengt i denne uge, især i de første dage. Hun ville ikke gerne fortælle mig årsagen, men da jeg trængte på for at få den at vide, fik hun mod til at sige den og derved befri sig selv fra en byrde, der vistnok har knuget hende meget hårdt.

Det, som havde gjort hende bedrøvet, var, at moder sidste søndag havde beklaget sig over, at hun manglede salve til sine ben, og at ingen havde tid til at hente salve til hende. Dette havde gjort Ingeborg ondt at høre, og hun frygtede for, når hun kom hened, at det skulle blive således, at arbejde skulle indtage den første plads, så der ikke kunne blive tid til at hjælpe hinanden, når der var sygdom, og i fjor havde moder også klaget over, at hun gerne ville have Peter Steen til at give hende et råd for hendes dårlige ben. Hun ville gerne have talt med ham en gang, når han gik ned til Niels Andersen i Kaultved, som han da havde under behandling. Jeg beroligede Ingeborg i denne henseende og fortalte hende lidt om forholdene i mit hjem. Jeg sagde bl.a., at der var meget i mit hjem, som jeg ønskede blev anderledes, når vi kom til at bo sammen. Så havde Ingeborg også frygtet for, at jeg skulle drage hende bort fra Jesus. Jeg blev noget ilde til mode derved og sagde, at det var det, jeg allernødigst ville høre. Ingeborg havde tænkt på at skrive et brev til mig sidste onsdag og så lade Mine tage det med hjem til mig om aftenen. Men så havde hun dårlig tid, og da hun ikke mente at kunne glæde mig derved, så lod hun være. Hun syntes, at det var underligt, at jeg ikke kunne få tid til at komme til missionshuset sidste onsdag, som hun mente burde være en højtidsdag for os. Hun syntes, at det var forkert, at arbejdet optog os så meget, at vi ikke kunne få tid til at høre et godt ord. Jeg tror nok, at arbejdet undertiden optager mig vel meget, men i dette særlige tilfælde kunne jeg dog ikke bære mig anderledes ad. Det tror jeg også nok, at Ingeborg ville give mig medhold i, når hun viste, hvordan sagerne står. Vi sad og talte sammen, til kaffekanden kogte. Ingeborg blev glad for, at hun havde fået held til at udtale disse bekymringer til mig.

Da Peter havde meldt, at kaffen var færdig, kom min kære Ingeborg hen og kyssede mig, og så fulgtes vi ad ind til kaffen, hvorefter jeg gav mig på hjemvejen.

Det fortælles, at årsagen til, at P.K.'s kone tog livet af sig selv, var at hendes mand stod i utugtigt forhold til deres nabokone, og da hendes søn så gik i faderens spor og sølede sig i den samme last og med den samme kvinde som sin fader, blev det for svært for den stakkels kone. Hun havde sagt, at nu kunne hun ikke holde til det længere, og så berøvede hun sig selv livet.

Søndag den 28. juni

Jeg gik op til Ingeborg i stedet for i missionshuset – det bebrejdede Lovise Baand mig. Mejerist Steffensen skal være bestyrer på Mygdal Andelsmejeri fra 1. nov. 1895.

Lørdag den 3. august

Den ene vinge på Knuds mølle i Mygdal er slået af i eftermiddag – nok et lynnedslag. Smed Andreas' kone nedkom forleden. I aften da folkene var gået til ro, gik jeg op for at besøge min kære Ingeborg. Lidt syd for Vestergaard mødte jeg Ingeborg, og vi fulgtes så ad hånd i hånd op til hendes hjem. Der havde vi en skøn aften sammen. Ingeborg havde været i Horne til elevernes afskedsmøde. Hun var om Ørnboel både på hen- og hjemvejen. Hun fik en samtale med Hans Knudsen, da hun kom fra mødet.

Børnene fra Mygdal søndre skole var sidste onsdag på udflugt til Frederikshavn og Hirtsholmene. Ane, der var med, var blevet søsyg.

Søndag den 4. august

Jeg var til sidstegudstjeneste i Asdal Kirke ved pastor Hansen fra Rønne. Jeg kørte derop med fader – vi havde skomageren med.

Efter gudstjenesten gik vi hen til Johan Portgaard til brød og te. Janus havde været til prøve og var blevet optaget på seminariet. Han fik den næsthøjeste karakter med 66 point. Janus er på vej hjem – han vil gå hjem. Fra Johan Portgaard gik jeg til Mygdal missionshus, medens fader kørte hjem med hestene. Undervejs blev jeg inviteret ind i Nyeng, hvor vi fik brød, og Mine viste os stuerne. Jeg sagde til dem, at når de fik en have anlagt, kunne de jo få et hyggeligt hjem. Inden vi gik til missionshuset, fik vi en ret rødgrød.

Onsdag den 7. august

Kristian Degnbøl bygger for tiden en lade til Nyeng smeden.

Lørdag den 10. august

I aften aflagde jeg et besøg hos Ingeborg. Oppe ved jordemoderboligen mødte jeg til min ærgrelse Edvard Knudsen og Marie Therkildsen, der kom kørende fra Hjørring. Nede i Søren Krattets eng kom Ingeborg og mødte mig, hvorefter vi fulgtes ad op til hendes hjem. Hun havde været i Hjørring i dag, hvor de havde modtaget brev fra hendes broder Kristian, som kunne fortælle, at hans husstand var blevet forøget med en datter. Han er den af hendes søskende, der har holdt mest af hjemmet. Da jeg så udtalte min forundring over, at han så rejste til Amerika, sagde hun, at det var uheld i kærlighed, der fik ham til det. Han var forlovet med en datter af Peter skrædderen i Snevre. Hun sveg ham og giftede sig med Peter Houbaks søn Kristian. Den dag, hun holdt bryllupsgilde, var Kristian på vej til Amerika. Kristian Houbak døde for 3 år siden – enken har siden giftet sig.

Søndag den 11. august

På Mygdal kirkegård snakkede jeg med Rodskjer fra Odden. Han fortalte, at der i en grav næsten uden for våbenhuset ligger begravet en forvalter fra Odden. Han testamenterede et legat på 100 rigsdaler til sognerådet mod, at renterne skulle bruges til vedligeholdelse af hans gravsted. Det har sognerådet skammeligt forsømt, og Rodskjer sagde, at det var synd, at de ikke holdt gravstedet ved lige. Han og lærer Pedersen brød deres hoveder med at finde ud af hvem, der nød renterne af dette legat. Rodskjer sagde, at Peder Krog havde tilbudt at udføre plantningen gratis, men de Mygdal folk, der sad i sognerådet, modsatte sig dette. Der var mange folk i kirke, og pastor Madsen holdt en god prædiken.

Onsdag den 14. august

I formiddags kl. 9½ holdt pastor Aug. Christiansen fra Taars gudstjeneste med altergang i Mygdal Kirke – der var ikke ret mange i kirke.

Niels Andersen, Kaultved, er ved at bygge en mølle midt på laden.

Torsdag den 15. august

I dag begyndte den 9-årige Jørgen fra Mosbjerg som hyrde hos broder Andreas I Degnbøl.

Søndag den 18. august

I kirke i Mygdal, hvor Ingeborg også var. Vi gik så op til Ingeborg, hvor hyrdepigen Ane holdt sin 13 års fødselsdag. I den anledning havde hun fået fri til at gå hjem i eftermiddag. Ingeborg og jeg fik en samtale i gang. Hun har været syg i denne uge af hendes gamle sygdom: Sår i maven. Hun har været nede hos Peter Steen og fået nogle homøopatiske mediciner, som hun mener at have haft gavn af. Hun har været i dårligt humør, især sidste onsdag og torsdag. Hun sagde, at hvis ikke der havde været så langt, så var hun kommet ned til mig. Hun var kommet til at tænke på, at det ikke var nogen nytte for mig at få hende, når hun var så sygelig. Jeg forsikrede hende, at jeg holdt lige så meget af hende, som når hun var syg, som når hun var rask – jeg fik så atter min kære Ingeborg gjort glad. Hun havde glædet sig til at komme noget med på høstarbejdet hos Søren Krattet, men nu var det håb glippet. Hendes fader ville ikke tillade det, og jeg frarådede det også. Da klokken var 4, satte vi køerne ud på græs – kort efter kom Peter fra kirke. Han begyndte med at sige, at vi var nogle rigtige hyrder. Han viste ikke, at køerne var ude, men da han fik det at vide, slog han sig til tåls.

Da det var på tide at gå til missionshuset, spurgte Ingeborg hvem, der skulle blive hjemme. Peter sagde, at han ville blive hjemme, så Ingeborg og jeg fulgtes ad til huset. På mødet fortalte pastor Madsen blandt om Søren Kirkegaard og hans skrifter.

Knud Ørnbøl har fået en cykel.

Søndag den 1. september

Sidstegudstjeneste i Mygdal Kirke. 2 børn blev døbt. Smed Andreas' og og Kristen Ørnbøls.

Stadig problemer med søndagskørsel til mejeriet. Nu vil naboerne slet ikke have Bierre-Niels til at køre om søndagen.

I eftermiddag kom Ingeborg herved og var her, til vi fulgtes ad til missionshuset.

Hun fortalte, at Peter Sten er blevet meldt til politiet for kvaksalveri. Politiet har været hos ham

og har taget hans medicin og sendt det til København til undersøgelse. Det er nok læge Evertsen, der har meldt ham, ved hjælp af en mand oppe fra Asdal. Peter var i forhør i går. Ingeborg var ked af det, da hun manglede medicin – ovennævnte kom uventet.

Vi fulgtes ad til missionshuset – vi talte ikke meget sammen, hvilket var min skyld, da Ingeborg flere gange søgte at få en samtale i gang. Hun sagde, at hun var ked af, at der var ungdomsmøde i Aalborg samme dag, som jeg fyldte år. Jeg sagde, at jeg syntes, at hun skulle rejse til Aalborg. Vi gik sådan og pintes begge to over, at vi ikke kunne få nogen samtale i gang, før vi kom op til Vestergaard. Da vi kom op til Vestergaard, spurgte jeg, om ikke hun var træt. Nej – sagde hun, men jeg er ikke godt tilpas. Jeg tog hende i hånden og spurgte om grunden til, at hun var ilde tilpas. Hun svarede, at jeg vist heller ikke var glad og spurgte, om hun var skyld i, at jeg var bedrøvet. Det sagde jeg ”Nej” til. Jeg skammede mig meget over min opførsel mod hende. Hun sagde, at når jeg var ilde tilpas, så kunne hun heller ikke være glad. Jeg ville have hende til at sige, hvad der var i vejen med hende, når hun ikke var glad, så måtte hun vel også have samme ret over for mig, men jeg formåede ikke at sige hende, hvad der var i vejen med mig. Ingeborg bad mig besøge sig en aften i denne uge.

I missionshuset kom jeg til at tale med præsten om høsten. Jeg fortalte, at der var gået en del korn af i stubbene. Han sagde så, at vi skulle lade svinene gå ud og tage aksene.

Da jeg gik fra huset, kom jeg ifølge med Ingeborg, hvilket jeg var glad for, da jeg, mens jeg sad i huset, havde en hel del uro over for hende på grund af min opførsel over for hende. Ved en vej på Arild Jensens mark satte vi os og talte lidt sammen, og jeg tror nok, at Ingeborg lige som jeg blev glad igen. Ingeborg troede nok, at det blev bedre for os, når vi kom til at være sammen hver dag. Jeg sagde til hende, at jeg undertiden havde nogle skruller over for vore aftensammenkomster og vidste ikke, om vi bar os rigtigt ad. Ingeborg troede nok, at vi bar os rigtig ad, når vore stævnemøder hjalp til at drage os endnu nærmere til hinanden. Jeg sagde til Ingeborg, at jeg håbede, at hun ville være min kone om et år – det samme mente hun. Jeg lovede at besøge hende på fredag aften, og vi skiltes ad – glade for hverandre. Ingeborg er dog en vakker pige. Jeg er overbevidst om, at hun bliver mig en god hustru. Hun er ikke kold og ligegyldig. Herren hjælpe mig til at blive mere god mod hende, så at jeg ikke skal dræbe hendes kærlighed til mig ved min uforstand. Jeg elsker hende alligevel højere, end jeg nogensinde før har elsket noget menneske.

2. september

I aften vel en time efter at solen var gået ned, blev der ringet med kirkeklokken. Det var Kristian Rishøj, der tog sig den frihed til stor ærgrelse for Andreas. De havde forsømt at ringe solen ned i Degnbøl.

Søndag den 6. september

Da jeg havde fodret hestene kl. 8, gik jeg op til min kære Ingeborg. Jeg mødte hende lidt østen for Julius Kramme, og vi fulgtes så ad til hendes hjem. Hun var noget bedre ved helbred først i ugen, men det sidste par dage var hun dårligere. Hendes medicin er sluppet op.

Hun var hos Søren Krattets sidste onsdag for at hjælpe til med at rive på stubbene. Hun fortalte mig en del om forholdene hos Søren Krattet. Konen er nok et specielt fruentimmer. Line

(datteren) gik og rev og havde det skønt til hen på eftermiddagen, da Lines søster, Anna, kom og sagde, at hendes moder var gået ind og havde lagt sig på Lines nye sengetæppe. Så var freden forbi. Line gik hjem og drak kaffe, og så havde hun vel rettet sin moder. Noget efter kom Lines moder hen og hjalp med at rive. Hun var vred og skældte ud. Hun havde ikke lagt sig på Lines sengetæppe, og Anna var en slem tøs til at lyve. Hun undså sig heller ikke for at fornærme min kære Ingeborg, men var vred, fordi Ingeborg ikke var kommet ind i gården og havde hilst på hende. Hun blev dog efterhånden lidt mere medgørlig.

Ingeborg og jeg kom til at tale om vor fortid. Ingeborg mente engang, at Kristiane Ibsen skulle blive min hustru, og da Jane Svendsen kom til Degnbøl, mente hun, at det blev hende. I fjor, da hun var nede i mit hjem for første gang, var hun noget urolig. Hun ville gerne have talt med mig og var dog bange for, at det skulle være til skade for hende. Sidste søndag havde hun det ikke bedre end mig i missionshuset. Hun sagde, at det var lidt, hun hørte af den prædiken, der blev læst. Det var egentlig min mening, at jeg ville have været hjemme noget før i aften, end jeg plejer, men jeg kunne ikke skilles fra min kære dyrebare Ingeborg. Jeg er altid så lykkelig i hendes selskab.

Nissens kone er rejst på fødselsstiftelsen for at blive uddannet til jordemoder – det varer et år. Nissen vil nok have, at hun skal tjene føden til dem begge. De har 7 små børn. De 2 mindste har deres moster taget i den tid, deres moder er i København.

Godsejer Rodskjer, Odden, er blevet forlovet med sin husbestyrerinde, frøken Ring. Hun er 36 år og fra Ringkøbing egnen

Onsdag den 11. september

På grund af høsten blev der ikke holdt skole i dag.

Søndag den 15. september

Hans Knudsen fortalte, at medens skrædder Morten var forlovet, plejede han og hans kæreste at sidde med hverandre, når de kom til Horne missionshus. Da det blev ham betydet, at det ikke var rigtigt, svarede han, at så måtte Fischer og hans forlovede heller ikke sidde ved siden af hinanden i missionshuset. Knud mente, at når fornemme folk kunne sidde sammen, så kunne bønderfolk vel også gøre det.

Tirsdag den 17. september

Min 31-årige fødselsdag. Ungdomsmøde i Aalborg. Sidste nat sad Tine ved soen til kl. 12 – så vågede jeg til kl. 2, hvorefter jeg blev afløst af Mine, medens jeg striglede hestene og gjorde mig klar til at køre til Hjørring. Jeg gik hen til Bierre-Niels kl. 3½ for at se, om hans pige var oppe. Hun var færdig til rejsen: Jeg bad Mine tage den hvide krave med til Hjørring – det voldte hende hovedbrud. Kl. 4 kørte vi hjemmefra. Mine, Bierre-Niels' pige og jeg. Vi kørte om ad Degnbøl og fik Andreas' folk, Morten og Jane på. Fader gav mig 3 kr., før jeg kørte. Jane ville sidde i den bagerste stol ved Mine og Anna, men Andreas bad hende sidde hos mig, til vi kom til Bjergby. Ved Fællod kom Kristian Skærping op at køre. Hummelkrogs pige stod og frøs – hun ventede på Laurits Nyeng. Da vi kom op til Peter Krattet vendte jeg hestene, og Martin Rishøj løb ned og hentede Ingeborg. Da hun kom, kørte vi til Hjørring uden ophold på vejen – i alt 7 mennesker på vognen. Ingeborg lykønskede mig på fødselsdagen og fortalte, at hun havde et brev til mig. Vi

var i Hjørring lidt før kl. 6½. Kort efter gik vi ned til stationen.

På perronen var der stor trængsel. Knud Ørnbøl bad mig hjælpe med at ordne folkene. Alle styrtede ind i vognen, som Knud steg ind i. Ingeborg og hendes søster kom ikke til vognen, før den var fyldt, men Knud bad nogle gå ud igen, og så kom både Knud og Ingeborg ind i vognen, hvor der i alt kom 37 ind.

Jeg gik så op i byen, hvor jeg mødte Hans Knudsen, der inviterede mig på en kop kaffe på Hotel Skandinavien. På det bord, vi satte os ved, stod der en bordklokke – jeg vidste ikke, hvad det var for en indretning. Hans Knudsen bad mig endelig om ikke at røre den, og så trykkede han selv på den, således at opvarteren kom.

Herefter tog jeg min hvide krave på og gik ned til fotograf Kirstine Lund. Jeg måtte sidde for hende 2 gange – hun sagde, at jeg ikke sad rolig nok 1. gang. Hun bad mig se noget mere tilfreds ud. Da jeg var færdig med at sidde, spurgte jeg, om hun var heldig med at fotografere mig. Hun sagde med et lunt smil, at hun troede nok, at det lignede mig. Jeg bestilte 2 fotografier og betalte 1 kr. 50 øre samt 10 øre til porto.

Andreas Degnbøl hentede i aften de folk, jeg havde kørt til toget i Hjørring.

Torsdag 19. september

I dag var børnene fra Mygdal n. skole i Lilleheden. Johannes var med. Der var 5 vogne til at køre dem.

Søndag den 22. september

Høstgudstjeneste i Mygdal Kirke. Andreas kom med et fotografi af stuehuset i Degnbøl. Ved søndre side står hele husstanden. De 2 gamle sidder ved et bord.

Søndag den 29. september

Rodskjer og Petrea Ring blev gift i dag, hvorfor der blev flaget mange steder. Brylluppet stod i hendes hjem. Folkene, der arbejder på Odden, vil forære dem et sølvplettet seletøj i bryllupsgave – det skal koste 70 kr.

Jens Madsens datter fra den gamle jordemoderbolig blev døbt i dag og kom til at hedde Maren Madsen.

Jeg skrev et brev til Janus Portgaard på Nr. Nissum seminarium. Jeg skrev også et brev til mine kære Ingeborg, hvor jeg vedlagde et fotografi af mig.

Så er september gået. I denne måned har vi haft meget godt vejr. Folk har fået indhøstet – med undtagelse af nogle få efternølere. Mange tørv er kørt hjem fra mosen.

Tirsdag den 1. oktober

Sidste nat kl. 2 holdt Rodskjer med frue sit indtog i Odden – der var hængt 24 kulørte lamper og ca. 20 flag op. Folkene stod oppe og tog imod dem med et hurra.

Pastor Løgstrup holdt gudstjeneste i aften i Bjergby Kirke. Jeg gik til Bjergby og deltog i gudstjenesten. Efter prædikenen opfordrede Løgstrup til på alteret at ofre en gave til Ydre Mission.

Fredag den 4. oktober

Jeg har besøg af min kære Ingeborg. Hun gav mig sin dagbog – *en del herfra er så indskrevet i Kristian Grøntveds dagbog.*

Søndag den 6. oktober

Konfirmation i Mygdal Kirke. 16 konfirmander – 9 drenge og 7 piger. Der blev lyst til ægteskab for Edvard Knudsen, Kaultved, og Marie Therkildsen, Fæled.

Torsdag 17. oktober

Thea Hald var her for at tigge uld. Hun fortalte, at Maren Tronsmark for et par måneder siden er død i sin usle hytte ude i mosen.

Fredag den 18. oktober

For kort tid siden blev skolelærer Chr. Mortensens datter fra Snevre gift. Lærer Eskildsen havde fået sit orgel op i kirken og benyttede det. Bjergby Sangforening var også mødt og sang for brudeparret. Alt dette var en overraskelse, som lærer Mortensen nok var mellemfornøjet med.

Søndag den 20. oktober

Moder klager over, at Mine ikke er god mod hende, og hun mener, at Mine har gavn af at komme ud for at tjene.

Torsdag den 24. oktober

Der er eksamen i Mygdal skolerne i dag.

Fredag den 25. oktober

Mølleren, der var ude at pløje i heden, har fortrudt, at han har købt Jens Christensens hede – nu kunne han have købt Jens Grøntveds hede.

I dag holdt Edvard Knudsen fra Kaultved og Marie Therkildsen fra Lyngsig bryllup i Bjergby Kirke. Mine var dernede i middags – de skulle nok overraskes. Der kørte 5 vogne til kirken. Om aftenen kom der en del gratulanter, bl.a. pastor Madsen. Købmand M. Olsen og A. Rasmussen kom på "bicykel".

Søndag den 27. oktober

Sidstegudstjeneste i Mygdal Kirke. Peder Fynbos kone blev begravet. Hans Knurborg har købt Senius Nedergaards hus. Da jeg havde spist min middagsmad, gik jeg op til Peter Krattet. Ingeborg skulle til at malke – Peter sov middagssøvn. Derefter gik Ingeborg og jeg ind i den vestre stue og sad og talte sammen. Sidste tirsdag holdt Søren Samuel fra Vidstrup bryllup i Bjergby – hans kone er fra Vidstrup, men de ville ikke have pastor Hüttel til at vi dem. Vi kom til at tale lidt om Edvard Knudsens bryllup. Medens de var i kirke, var Ingeborg nede i bryllupshuset hos Svend Therkildsen med en lampe, som Ingeborg og søstre Lovise, Marie og Sine Baand har købt i forening som bryllupsgave. De havde købt den af købmand M. Olsen for 6 kr. Ingeborg fortalte, at Knud fra Ørnø ville have sat i scene, at vi skulle slå os sammen og købe en brudegave til skomageren og Petrea. Knud ville agitere blandt karlene, og så skulle Marie virke blandt pigerne. Ideen blev tilsyneladende opgivet.

Edvard Knudsen skifter fra Mygdal til Bindslev Mejeri.

Fredag den 1. november

Skiftedag. Mange karle og piger skifter plads – enkelte tager på højskole.

Søndag den 3. november

Ingeborg var som jeg i Mygdal Kirke, og vi fulgtes ad hjem. Ingeborg fulgte med ud i mit kammer, hvor vi sad lidt uden at kunne få nogen samtale i gang. Siden blev vi alene inde i Mines kammer,

men det gik ligeså der. Jeg blev meget dårlig tilpas derover, og det gik Ingeborg på samme måde. Det piner mig meget, at vi har det på den måde over for hinanden. Jeg kan ikke udfinde den egentlige grund dertil. Jeg tror, at denne tavshed tærer stærkt på kærligheden – vi vil dog gerne være i hinandens selskab. Jeg blev dog meget glad, da Ingeborg kom hen og kyssede mig og satte sig hos mig. Vi lovede hinanden, at vi ville stræbe efter at fornøje hverandre og trøstede os med håbet om, at det blev bedre, når vi blev hos hverandre hver dag. Ingeborg fortalte, at hendes fader havde købt en omtrent ny væv til hende oppe i Asdal hos en vævepige, der skal giftes med en skomager fra Hjørring. Væven skal koste 30 kr., og der følger 7 rør med den, men den er ikke malet. I morgen skal Ingeborg begynde at sy hos Vej-Martins datter Frederikke. Hun skal give 10 kr. for læren.

Jeg mindes, hvor glad jeg var over, at Ingeborg måtte blive min hustru. Jeg kendte jo meget lidt til hende, men jeg gik og gjorde mig så store forestillinger om hende. Jeg måtte selvfølgelig blive noget skuffet deri, og hun er sikkert også blevet meget skuffet over for mig. Det, som piner mig mest, er det, at jeg er bange for, at Ingeborg ikke skal være pladsen voksen, om vi får mit hjem til eje. Jeg ser det som en meget stor nødvendighed, at vi kan slutte os tæt sammen og agte hverandre højt. Dette indser Ingeborg vist næppe i den grad som jeg nødvendigheden af. Det, som bestandig bliver ved med at pine mig, er, at jeg synes, at Ingeborg bliver ved med at være så fremmed over for mig, når vi er sammen med andre. Jeg forstår ikke grunden dertil, og jeg kan heller ikke godt sige Ingeborg det. Herren hjælpe os til at elske hverandre med en mere ren, sand og trofast kærlighed. Gig jeg kunne være noget bedre mod Ingeborg, så bliver alt nok godt igen. Hun venter vist og har vel også ret dertil, at jeg som den ældre skal være den mest fornuftige, og at jeg skal passe nøje på min færd. Jeg elsker alligevel Ingeborg meget højt.

Tirsdag den 5. november

I eftermiddags kørte jeg 2 læs sten fra Edwards hede og op til Nyeng smedens. Vi kørte 6 vogne i eftermiddag og 6 i formiddag

Onsdag den 6. november

Peter Krattet fylder 59 år i dag. Fader gav mig 100 kr. i dag som løn for sidste år. Missionshuset "Bethlehem" i Hjørring skal indvies i morgen.

Torsdag den 7. november

Sammen med Mine, Tine og Johannes kørte vi kl. 7 mod Hjørring – vi tog Ingeborg med i Bjergby. Vi var først til gudstjeneste i Sct. Cathrinæe Kirke, hvor pastor Vilh. Beck prædikede. Jeg spiste sammen med broder Andreas den medbragte mad hos købmand Jensen, hvorefter jeg gik i den østre bank, hvor jeg satte 50 kr. ind på min konto.

Derefter gik jeg i missionshuset, som var tæt pakket, men jeg trængte mig ind. Først skulle Vilh. Beck tale og derefter indvi huset, inden pastor Busch fra Bøvling talte. Han opfordrede til sidst folk til at lægge én mønt til missionshuset – det var en nem måde at få folk talt på.

Fra missionshuset gik jeg, Ingeborg og hendes søster op til afholdsrestaurationen på Østergade.

Fredag den 8. november

I dag var Johannes til præst for 1. gang. Niels Brændevin blev begravet i dag.

Lørdag den 9. november

I aften blev moder noget fornærmet over, at jeg lod hende forstå, at det ikke var rigtigt at bagtale folk. Jeg synes, at hun er slem til at drage folks fejl frem. Det kan pine mig at høre, når man taler om et menneske, at deres fejl altid skal drages frem, og da især når det er troende mennesker.

Søndag den 10. november

Lærer Kristensen fra Astrup har holdt bryllup. Hans kone har han fået efter en annonce i Indre Missions Tidende, hvor han søgte en husholder.

På mødet i missionshuset blev der talt om Vilh. Becks afslutning på et møde i missionshuset i fredags. Han udtalte: Lommetyve er de værste tyve at forsvare sig for. De halvhellige er åndelige lommetyve. De vil have Guds børn til at slå af på alvoren. I den første tid efter, at et menneske er blevet omvendt, er man meget nøjeregnende, men senere sløves man let. Fritænkere er åndelige tyve og røvere. Her var der en stemme i forsamlingen, der råbte, at det var usandhed. Vilh. Beck svarede så: Det nytter ikke, at vi mundhugges. Her er der kun en, der har ordet – for tiden er det mig. Derefter gentog han sin påstand, medens urostifteren vedblev at mumle, og der blev nogen uro blandt tilhørerne.

Mandag den 11. november

Kristen Sørensen Holtegaard og hustru, Marie Andreasen, holdt i dag deres sølvbryllup. I år er det 100 år siden Holtegaard blev bygget, så de holder vel dobbelt fest.

Fredag den 15. november

I dag blev skomager Kristian Mortensen og Petrea Johansen fra Skærping viet i Astrup Kirke. Landstingmand Madsen Mygdals søn, Emanuel, er atter blevet sindssyg og gav lærer Andersen nogle prygl. Madsen var i København og madammen var i Tarm hos sønnen, Sofus. Sidste nat holdt Kristian Vandkær og lærer Eskildsen vagt over Emanuel. Der bliver ikke holdt skole i morgen – nok af den grund.

Senere fortælles at Emanuel ikke er sindssyg, men at det nok var i et anfald af sindssyge, at han tugtede læreren.

Søndag den 17. november

Jeg talte med fader om overtagelse af gården. Han sagde, at han ikke ville give gården fra sig før til næste november – nå overtagelsestidspunktet blev således udsat ½ år. Jeg er nederdrægtig ked af det tvæveri eller drilleri.

Torsdag den 21. november

Gudstjeneste i Bjergby Kirke kl. 1. Pastor Engberg fra Tversted prædikede: Pastor Madsen døbte sin lille søn, der kom til at hedde Arnold Madsen Hindsholm. Lærer Andersen har fået et nyt embede på Herning egnen.

Johannes var til husflidsskole i aften. Der er ingen dagskole for drenge, da ingen havde meldt sig.

Fredag den 22. november

Jeg kørte fyld på vejen – vi tog det i en bakke på Andreas Degnbøls mark og kørte det til vejen fra Houen og til Kristianshede Bro. Vi var 12 vogne i formiddags og 13 i eftermiddags. 4 mand til at læsse vognene og 2 mand til at jævne på vejen. Poul Uslev havde opsyn med arbejdet.

Møde i missionshuset i aften. Der var mødt ca. 30, hvoraf halvdelen var fruentimmere. Efter et par taler blev diskussionen mere fri og drejede sig om vigtige emner, f.eks. brugen af skråtobak og husets rengøring. Laurids Nyeng bad dem, der brugte skråtobak om at tage skråen ud af munden, før de gik ind i huset. Præsten anbefalede at anskaffe spytbakker. Det blev også meddelt, at der var 800 kr. i gæld på huset. Det blev vedtaget, at huset skulle udstykkes fra Svends ejendom.

Niels Nøglehuset har solgt Fjeldsted teglværk og er rejst til Aalborg.

Mandag den 24. november

Peter fortalte, at Grus Kristen var død. Han havde været i Hjørring og ville køre med Peter Stendys hjem. Kristen kom til at sidde på en sæk bag i vognen. Da Peter slog skrald med pisken, sprang hestene frem, og Kristian tumlede på hovedet ud af vognen og slog sig meget slemt. Han blev lagt ind i en lade og lå der natten over. Dagen efter blev han kørt hjem – det er nok de slag, han fik, der er årsag til hans død.

Onsdag den 27. november

Jeg gik på besøg hos Edvard Knudsen. Vi så bedriften og stuehuset. På et bord stod der en skål, der var fuld af lykønskingskort, som vi beså. Ved brylluppet havde de fået 33 kort, hvoraf en stor del var til 50 øre stykket. Edvard syntes, at det var en dårlig brug af penge at købe sådanne kort. Det syntes jeg også.

Fredag den 29. november

Laurids Hansen siger, at høkeren søger en plads som høker i Smidstrup. Laurids er gnaven over, at høkeren ikke har omtalt det til ham, da han vil rejse til maj og er forpligtet til at sige lejemålet op med 6 måneders varsel.

Søndag den 8. december

Det har været på tale, at der skulle laves et pigekammer på loftet i mejeriet. De fleste bestyrelsesmedlemmer mente, at karlene og pigen kunne bruge samme opgang til deres kamre – det modsatte Hans Knudsen sig og foreslog, at der skulle laves en trappe i mejeriet til pigernes brug og så skulle der sættes en panelvæg på loftet mellem pigernes og karlenes kamre. Hans Knudsen fik en del spot for sin omsorg for de unge. De fortalte ham, at en mejerikarl og hans pige havde "ligget" på dampkedelen en nat.

Pastor Madsen fortalte i missionshuset om en tur til Læsø i sidste uge. Han var søsyg på rejsen derover, men var ellers godt fornøjet med turen. Kvinderne på Læsø har barkedede næver – de arbejder meget ude i marken. Hans Knudsen fortalte også om en tur til Skagen med jernbanetoget fra Frederikshavn til Skagen.

Laurids Nyeng meddelte, at de var nogle stykker, der var begyndt at holde møder en aften midt i ugen.

Der er kommet en ny lærer til Mygdal n. skole – han hedder Thomsen. Jeg gik op til Kristian Degnbøl – den yngste datter havde 8 års fødselsdag. I den anledning var der nogle fremmede børn – de legede tampen brænder. Jens Nørgaard var der. Han fortalte, at den østre ende af hans hus havde været våningshus. Kurve Marie er født i dette hus – hendes forældre solgte huset til jordemoderbolig

Tirsdag den 10. december

I dag var Mine og Jane fra Degnbøl oppe i kirken for at gøre den klar til jul. Der har været tvangsauktion over "Mølgaard" i Asdal. Købmand Chr. H. Nielsen, Hjørring, var eneste bydende med 54.000 kr.

Søndag den 15. december

I missionshuset talte lærer Fischer, Asdal, og præsten. Der var mødt mange. Bænkene var tæt besatte. Marinus døjede en del med sin hund. Han ville have hældt den ud af vinduet, men da det ikke var til at lukke op, måtte han bære køteren ud af døren.

Torsdag 19. december

Erik Christians søn var her og bad om hjælp til en so, som han havde mistet.

Sognerådsformanden bevidnede hans trang. Han sagde, at han havde været uarbejdsdygtig i 3 år. Hans kone er også syg – de har 7 små børn, hvoraf den ældste er 13 år. Han er i bundløs gæld – fader gav ham 1 kr.

Tirsdag den 24. december

Lidt før aften gjorde jeg til side i stalden og i kohuset. Aftenen var i øvrigt meget trist – der er ingen rigtig feststemning i mit hjem denne aften. Det har der aldrig været. Man er så fremmede for hinanden. Gid det kunne blive anderledes.

Onsdag den 25. december – 1. juledag

Jeg blev hjemme fra kirke og fodrede kreaturerne. Jeg ville gøre det lettere for mig at komme til Bjergby hele dagen i morgen. Rodskjer, Odden, eller hans søster havde foranstaltet en smuk pyntning med grankviste af kirken. Jeg var i missionshuset, hvor jeg talte med Niels Klodske fra Horne Højskole. Der var 23 elever + 5, der forberedte sig til optagelse på et seminarium. På vej derfra kom jeg ifølge med Ingeborg. Hun bragte mig en tak for julegaven. Hun var blevet glad for at modtage den og skammede sig over, at hun ikke havde tænkt på mig.

26. december – 2. juledag

Jeg stod op kl. 6, gjorde staldtjeneste og trak i søndagstøjet. Jeg nøjedes med en kop kaffe, inden jeg skyndte mig af sted til Peter Krattets. Da jeg kom, var de i færd med at trække i søndagstøjet, undtagen Ingeborg. Vi fik en kop kaffe, og jeg spurgte så. Om hun ikke ville med til kirke. Hun svarede "Nej". Mit humør fik et slemt knæk, og det blev ikke bedre, da jeg hørte Peter sige til Ingeborg, at hun kunne nok gå til kirke – Marie kunne jo blive hjemme. Ingeborg fandt ikke noget sært ved, at hun skulle blive hjemme. På hendes stemme syntes jeg dog nok at mærke, at glæden derover var lille nok. Vi andre gik så til kirke. Bjergby Kirke var blevet pyntet til julen – oppe ved alteret stod et grantræ, i hvilket brændte 11 lys. Det så smukt ud. Jeg hørte ikke så meget af prædiken – jeg sad og pintes af den tanke, at Ingeborg var blevet så ligegyldig mod mig, når hun ikke ville gå til kirke med mig. Da vi kom hjem, spiste vi middagsmad og talte om forskellige ting.

Senere gik Ingeborg og jeg ind i den vestre stue, hvor hun viste mig et klæde, som faderen og søsteren havde givet hende i julegave. Ingeborg prøvede at tøj mig op, men jeg var hård og kunne ikke bøje mit hoved. Vi pintes begge to derover.

På vejen til missionshuset kom Ingeborg og jeg til at gå alene. Ingeborg gik mig noget nær og

mindedes om, hvad jeg havde skrevet i mit brev. Jeg kunne intet svare dertil. Da vi nærmede os missionshuset, ville hun vide hvad, der var i vejen med mig. Hun troede, at det var hendes skyld. Jeg sagde, at det pinte mig, at hun ikke ville følge mig til kirke i dag.. Det tog Ingeborg meget alvorligt og sagde med iver, at hun ikke blev hjemme, fordi hun ikke ville til kirke, men fordi, at hun var i kirke i går og ville have fri på søndag igen. Jeg tog denne undskyldning noget roligt og sagde Ingeborg "God nat", da jeg agtede at gå tidligt hjem i aften. I grunden var det ikke min mening, at jeg ville have været i missionshuset i aften. Men jeg ville heller ikke gå så tidligt hjem, da jeg ikke ville, at de derhjemme skulle mærke, at der var noget i vejen med mig. Da jeg var færdig med at dele blade ud, tog jeg min overfrakke på og ville skynde mig hjem. Da jeg var kommet lidt fra huset, kom Ingeborg ud. Jeg vendte mig om og gik hen til hende og spurgte, om hun ville tale med mig. Hun trykkede min hånd og bad mig følge hen til den østre ende af missionshuset. Jeg bad hende gå ind og tage et hovedtørklæde på – det ville hun ikke. Vi stod ved østre side af huset og fik vort sind lettet. Min hårdhed forsvandt øjeblikkeligt, da Ingeborg bad mig tilgive hende. Jeg blev næsten helt forlegen, da jeg ikke vidste hvad, jeg skulle tilgive. Jeg følte mig i denne stund som hendes skyldner. Min kære Ingeborg var meget bevæget – gråden kvalte hendes stemme. Jeg fik bevis for, at hun ikke er ligegyldig over for mig. Vi blev enige om at lade det passerede være glemt og begravet. Denne enighed besegledes i et hjerteligt kys, og så skiltes vi. Ingeborg gik ind i huset, og jeg gik hjem – betydeligt lettet.

Lørdag den 28. december

Ingeborg og jeg gik ned til Edvard Knudsens, hvor vi havde en skøn aften. Edvard og Marie skulle have været i julebesøg hos Niels Pedersen i aften, men de var tilsyneladende ked af det, så jeg tror, at vort besøg var dem kærkomment. Ingeborg sagde, at vi ikke ville afholde dem fra at gå i besøg, så vi kunne gå igen. Det ville de ikke høre tale om. Det er første gang, at vi har aflagt besøg sammen.

Ingeborg lå ved Mine i nat.

Kristen Pedersen er flyttet fra Hjørring sygehus og til Mygdal – Poul Uslev har hentet ham. Hans ophold på sygehuset har kostet så meget, at sognerådet har set sig nødsaget til at pålægge kommunens beboere 2 kr. mere pr. td. hartkorn. Han har ligget på sygehuset i et år, og det har kostet 3 kr. pr dag.

Søndag den 29. december

Ingeborg og jeg fulgtes ad til Mygdal Kirke. Kirken var smukt pyntet med graner. Et barn blev døbt og kom til hedde Johanne Hansine Jensen – hun var en datter af Degnbøl høkeren.

Ingeborg fulgtes med mig hjem fra kirke. Vi sad inde i mit kammer en del af eftermiddagen og talte om nyt og gammelt. Ingeborg sagde, at hendes fader vil nok af med huset. De havde talt en del derom juleaften. Vi kom til at tale om vort forhold til hinanden. Jeg tror nok, at den kurre, der kom på tråden 2. juledag, har hjulpet til, at vi er kommet til at forstå hinanden bedre.

Jeg er så glad over at mærke, at Ingeborg så gerne vil være god mod mig – kunne jeg bare være bedre mod hende. Min kære Ingeborg er mig dog så dyrebar. Mens jeg skrev navne på bladene (*til uddeling i missionshuset*) sad Mine og Ingeborg og sang i Harboøresangbogen. Jeg hjalp dem med en sang. Vi fulgtes ad til huset, og havde det helt skønt. Ingeborg sagde, at det pinte hende,

når hendes fader gik i flere dage og var i dårligt humør uden, at hun vidste hvad grunden var. Men det pinte hende dog mere, når jeg var ilde tilpas. Jeg stod hende dog nærmere.

Tirsdag den 31. december – nytårsaften.

I aften blev fader noget syg og måtte gå tidlig til sengs. Da vi sad og spiste vor aftensmad, sagde moder, at der var sket megen forandring her siden i fjor. Dengang viste hun ikke, at stuehuset skulle ændres, og hun viste heller ikke, at jeg skulle forloves. Til næste nytårsaften er der vel også sket forandring her. Så sidder jeg måske ikke her og spiser, sagde hun til Mine. Mine trøstede sig med, at så fik hun den vel et andet sted. Aftenen forløb roligt. Der var ingen uro, og der hørtes ingen skud.

1895:

Så er dette år svunden med alle dets sorger og glæder. Det har været et bevæget år for mig. Jeg tænker dermed særlig på det forhold, der har udviklet sig mellem Ingeborg og mig. For et år siden var det et inderligt ønske hos mig, at jeg måtte få hende til min hustru engang. I januar friede jeg til Ingeborg, og hun gav mig et dejligt svar, der meget bestyrkede mig i den tro, at det var Herrens vilje, at vi to skulle vandre ved hinandens side. Det var noget svært for Ingeborg at komme i mit hjem første gang efter, at vi havde gjort dette alvorlige skridt. Hun var bange for, at mine forældre var misfornøjet dermed. Vi har ofte besøgt hinanden i det forløbne år og har haft mange glade timer sammen, men vi har også delt sorger eller rettere sagt bedrøvet hinanden – dog ikke anderledes, end at det var let at bringe i lave igen. Når der har været noget i vejen med os, har det altid været min skyld. Det er altid mig, der har været mut og tavs, og Ingeborg, der har trængt ind på mig for at få grunden at vide. Og hvad var så grunden. Den, at jeg troede, at Ingeborg var mig ligegyldig. Det er min bøn til Herren, at det må lykkes mig at blive bedre mod hende. Jeg elsker hende dog så højt og har aldrig før tilnærmelsesvist elsket noget menneske så højt. Ja Herren have tak for hans nåde mod mig i det forløbne år. Jeg har ofte vaklet, men dog har min trofaste frelser ikke slået hånden af mig. Ja kære frelser hav tak for alt godt, du har bevidst mod mig i det forløbne år. Tak himmelske Fader for din nåde og langmodighed mod mig – lad ikke din langmodighed mod mig have været forgæves. Tak fordi du lod din glæde blive mig til del, at du ville give mig en så gæv pige som Ingeborg. Hjælp mig til at blive god mod Ingeborg, så det ikke skal blive svært for mig for hende at elske mig og hjælpe Ingeborg til engang at blive mig en god og trofast hustru. Lad os blive hverandre en hjælp til at vandre fremover på vejen til dit rige, som er vort største mål.

Blandt andre ting der er sket i år, vil jeg nævne den forandring, der er sket ved vort stuehus, idet der er blevet indrettet en aftægtslejlighed i nordre side og østre ende til mine forældre. Der er blevet lavet en dagligstue i nordre side og sovekammer i søndre side. Vi er godt fornøjet med denne forandring. Vi har fået en lille og varm dagligstue – den eneste ubehagelighed er, at der kun er adgang til gæstekammeret gennem soveværelset. Vi har taget maltekøllen ned og lagt dens plads til mælkestuen, hvor der så er opsat en kakkellovn. Hele møddingen er blevet pigget i sommer af lange Anders og Martin Rishøj. Murerarbejdet har Kristian Rishøj og Niels Klodske

gjort. Tømrer- og snedkerarbejdet er udført af Knud Gjøggaard og Kristian Degnbøl. Den østre halvdel på nordsiden af huset er tækket af Niels Gru. Vi har haft god avl af alle slags, undtagen rug. Det meste af rugen blev ødelagt i fjor vinter. Vi har en stak på mellem 40 og 50 trave. Vi har ingen uheld haft med besætningen, og arbejdet er gået jævnt. Jeg har fået løfte om at få mit hjem til eje til efteråret. Jeg ville hellere have haft det til foråret, men det modsatte fader sig. Der er blevet bygget meget i Mygdal sogn og andre steder i år. Foruden os har Niels Andreasen bygget et skur tækket med tagpap til vestre ende af laden. Hans Grøntved har bygget et stykke til vestre ende af rolingen og laden samt et nyt hus vesten i gården. Skomageren har bygget sig en ny roling. Jens Christian i Kaultved har bygget sig en helt ny gård: Roling, lade og fæhus. Niels Andersen i Kaultved har bygget en mølle på sin lade. Niels Madsen, Lille Kobbersholt, har bygget sig et nyt våningshus. Jens Vadet har fået sit våningshus fornyet. Lars Lejet har bygget en ny og høj lade. Skarndal-smeden har bygget et stykke til vestre ende af sit hus. Frederik Uslev har bygget en ny stald. Karetmageren i Bjergby har bygget et nyt hus. Søren Nørmark har bygget et nyt bageri. Smed Bertelsen har bygget et stykke til vestre ende af sit hus. Ejeren af Karlsminde har bygget ny lade og stald. Købmand Anton Larsen, Uggerby, har bygget et hus vesten for Skeen Mølle på østre side af landevejen. Olsen, Asdal, har bygget et nyt stuehus.

Hvad det åndelige liv angår, så ser det ud som om, der er flere, som har fået lyst til at høre Guds ord.

Kirken og missionshuset har været godt besøgt, og pastor Madsen har været en stadig gæst i missionshuset og været meget flink til at sætte liv i arbejdet, hvilket nok hjælper til at samle folk.

Vi har fået en ny og ung lærer i Mygdal n. skole. Han hedder Thomsen.